43 אחוז עזרו לחברים בעת בחינות הבגרות

מאת יצחק שור, כתבנו בכנסת

נתונים מדהימים על היקף ההעתקות ומידת מהימנותן של בחינות־הבגרות מסרה אתמול ד"ר מיכל בלר, מן האוניברסיטה העברית בירושלים, ביום עיון שערכה ועדת החינוך על בחינות הבגרות.

ד"ר מיכל בלר היא פסיכומטריקאית, העומדת בראש מינהל התלמידים באוניברסיטה העברית.

לדבריה, השיבו 43 אחוזים, מתוך 2,000 נבחנים בבחינות־קבלה פסיכומטריות לאוניברסיטה, כי עזרו לחבריהם ולשכניהם בעת בחינות־הבגרות. 16 אחוזים דיווחו שקיבלו עזרה מן המורים בעת הבחינות.

כן נשאלו הנבחנים, אם בעת בחינות הבגרות נעזרו בחבריהם. על כך השיבו בחיוב 21 אחוזים בלבד. את הפער בין שיעור העוזרים לנעזרים הסבירה ד"ר מיכל בלר בכך, שהסטודנטים לא רצו להציג עצמם כנעזרים, או בכך שאלה המגיעים להשכלה הגבוהה שייכים יותר לעוזרים ופחות לנעזרים.

חובת הבחינה בציונות ובאזרחות לא תבוטל

מאת יצחק שור, כתבנו בכנסת

המתכונת החדשה של בחינות־הבגרות תכלול גם היא את הציונות והאזרחות כמקצוע בחינה מחייב — מסר אתמול שר החינוך והתרבות, יצחק נבון, ביום עיון על בחינות הבגרות, שערך יו"ר ועדת החינוך, נחמן רז.

מקצוע זה כולל את תולדות עם ישראל בדורות האחרונים, תולדות הציונות, אישיות המשטר הדמוקרטי בישראל ועוד.

כתבנו מעיר, כי מלכתחילה הסתפקו נציגי האוניברסיטאות בשלושה מקצועות מחייבים בבגרות — עברית אנגלית ומתמטיקה — אך השלימו עם המקצוע המחייב הרביעי — תנ"ך. עתה מודיע להם השר, כי הוא מחייב מקצוע נוסף, ואילו הם עשויים לתבוע הכללת מקצוע מדעי מחייב נוסף, „כמשקל נגד".

יו"ר הוועדה לחטיבה העליונה במזכירות הפדגוגית, אברהם אמיר, מסר, כי המשרד החליט להגדיל את מירב יחידות הלימוד לבגרות מ־26 ל־28. המינימום נשאר 20. כן הודיע, שתלמידים יחוייבו לבחור שני מקצועות מתוך רשימה של 25—30 מקצועות לימוד. בחירה זו תגביר את גמישותה של מתכונת בחינות־הבגרות ותענה על צרכים של החינוך הטכנולוגי והדתי.

פרופ' שמעון רשף, ראש החוג לחינוך באוניברסיטת תל־אביב, אמר, שהיסודי התאים עצמו למציאות הרבה יותר מאשר העל־יסודי, שעקרונית לא השתנה מאז הוגדרו מטרותיו ב־1921. לדבריו, כל השינויים המוצעים לא יחוללו מפנה. „איזה חינוך ואיזו השכלה מעניק התיכון, כאשר הנער חי מבחינה לבחינה" — אמר פרופ' רשף. לדעתו, תפקיד התיכון הוא ללמד איך ללמוד. הלימוד צריך להיות מכוון לאיסוף ידע ולניתוחו ברמה של מחקר זוטא — סבור פרופ' רשף.

נשיא המדינה פתח את „שבוע הספר העברי"

מאת יצחק שור, כתבנו לענייני חינוך

משרדי החינוך והאוצר בודקים הצעה להעניק לסופרים תגמולים לפי מספר הקוראים בספריהם בספריות, ובמקביל להגדיל את תקציב הרכישות של ספרים אלה.

דברים אלה מסר מנהל האגף לתרבות במשרד החינוך, אבנר שלו, לשר יצחק נבון, לקראת פתיחת „שבוע הספר העברי".

שיטה זו מופעלת בכמה ממדינות אירופה. א. שלו מסר לשר, כי בשנה האחרונה ראו־אור בישראל 3,612 ספרים, מהם כ־2,000 חדשים והיתר כמהדורות מחודשות. מבין הספרים, 1,310 קשורים בספרות, מתוכם 567 הם בתחום הספרות היפה, 230 ספרי שירה, 454 ספרי ילדים ו־95 ספרי ביקורת.

רבע מתושבי ישראל רשומים בספריות ציבוריות שבפיקוח משרד החינוך, המשרתות 7,000 יישובים.

נשיא המדינה, חיים הרצוג, קרא לציבור לצאת לדוכני הספרים ולהשתתף בהמוניו בחגיגות „שבוע הספר העברי". הנשיא פתח אמש, במשכנו בירושלים, את „שבוע הספר" בקבלת־פנים חגיגית לסופרים, למשוררים, למו"לים ולאורחים.

הטלוויזיה הכללית מסרבת למכור תוכניות ללימודית

מאת אתי רונאל, כתבת „על המשמר"

ביטוי נוסף למתח הקיים בין הטלוויזיה הכללית והטלוויזיה הלימודית היה השבוע: הטלוויזיה הכללית סרבה למכור ללימודית, במחיר מוזל כמיוחד, תוכניות לשידור חוזר מתקופת הקיץ.

עד כה נהגה הלימודית לרכוש מן הכללית תוכניות ילדים ישנות, ספורט ו„עד פוס", שנועדו לגניזה, על־מנת להקרינן בזמן חופשת הקיץ. אולם כשפנתה הנהלת הלימודית למנהלת מחלקת התוכניות של הכללית, וביקשה לרכוש את הסרטים, השיב מנהל הטלוויזיה, חיים יבין, בשלילה, ואמר, כי החליט לא להמשיך בנוהג הזה עד לבירור יסודי של יחסי הלימודית והכללית בוועד המנהל של רשות השידור.

בקיבוץ געשור נוספו טלפונים חדשים

חדר אוכל	067-63553
מירפאה	067-63688
מרכז משק בבית	067-63697
גיזבורות	067-63110
מוסך	067-63698
חדר שמירה לקבלת שיחות בשעות הלילה	067-63689

מחריף גל הסכסוכים במשק עם פתיחת המו"מ על השכר

הכריזו סכסוך: ההנדסאים והטכנאים במערכת הבטחון ועובדי מפעלי המזון והטקסטיל בצפון ● ממשיכים בסכסוך: עובדי „כיתן", „אופ־אר" ו„דובק" ● חשש לסכסוך: בחברות ממשלתיות, רשתות שיווק ורשויות מקומיות

מאת אבשלום קווה, יהודה צור ושלמה גלזר, כתבי „על המשמר"

גל הסכסוכים במשק הולך וגובר לקראת הפתיחה הרשמית של המשא־ומתן על הסכמי שכר בין ההסתדרות לבין המעסיקים הציבוריים והפרטיים. בסקטור הציבורי אמורים הדיונים להתקיים ביום שני הקרוב וקרוב לוודאי שיום או יומיים לאחר מכן יתחיל המו"מ בסקטור התעשייתי־פרטי.

התסיסה במקומות העבודה נובעת מזגבות של ההסכם הישן ומהודעות החוזרות ונישנות של המעסיקים שלא יתנו תוספות שכר משמעותיות, למרות השחיקה הגדולה בשכר, בעיקר בסקטור הציבורי.

ראשי מועצות הפועלים בצפון הכריזו אתמול על סכסוך עבודה בענפי המזון והטקסטיל בדרישה להעלות את שכר העובדים.

המזכירות הארצית של הסתדרות ההנדסאים אישרה אתמול הכרזת סכסוך עבודה במערכת הבטחון, שיקיף אלפי הנדסאים וטכנאים בתעשיה האווירית, ברשות לפיתוח אמצעי לחימה, בקריה למחקר גרעיני ובמרכז למחקר גרעיני־שורק. עילת הסכסוך: סירוב הנהלת מערכת הבטחון לשלם להנדסאים ולטכנאים הממלאים תפקידים זהים ומקבילים לאלה של המהנדסים תוספת שכר והטבות אחרות שניתנו להם תחת הכותרת „דירוג מחקר".

אי־שקט

מהסתדרות הפקידים נמסר, כי קיים אי־שקט בחברות הממשלתיות, בעמידר ובעמיגור, בשק"ם, בשופר־סל וברשויות המקומיות.

שלשום התקיים בחיפה כנס של ועדי עובדים בשלושת הרשויות הגדולות בארץ, בו נדונו שחיקת השכר והדרך למניעת התפרצות העלולה לחבל בדיונים במישור הארצי.

יו"ר האגף לאיגוד מקצועי, חיים הכרפלד, הודיע אתמול, כי במשא־ומתן בסקטור הציבורי ישתתפו בנוסף לנציגי האגף לאיגוד מקצועי גם מזכירי האיגודים המקצועיים של עובדי השירות הציבורי. מטעם המעסיקים הציבוריים ישתתפו נציגי הממשלה, המרכז השלטון המקומי, נציגי המוסדות הלאומיים והמוסדות להשכלה גבוהה.

יו"ר ועדת העבודה של לישכת התיאום, אבי פילוסוף, ישוב מחו"ל בסוף השבוע.

מתח ב„ציקלון"

מתח רב שורר בקרב 500 עובדי מפעל התעופה „ציקלון" לקראת פסק בוררות שיינתן ככל הנראה במשך היום בסכסוך העבודה הקיים בין העובדים לבין הנהלת המפעל.

לפני כ־3 שבועות הוכרז סכסוך עבודה במקום לאחר ש־18 עובדים, ביניהם מן הוותיקים ביותר במפעל, העובדים למעלה מ־15 שנה במקום, קיבלו מכתבי פיטורין על רקע מדיניות הצמצום של המפעל. אולם במקביל החלה הנהלת המפעל לקבל עובדים חדשים באותם המקצועות והתחומים של המפוטרים, אך בתנאים של חוזה אישי לתקופות מוגבלות. הדבר עורר את חמתם של העובדים ובתמיכת מועצת פועלי כרמיאל הוכרז על סכסוך עבודה.

דודאי: נסכים לתוספות שכר קטנות תמורת הקטנת כוח־האדם

ההסתדרות: לא ניתן למכור עובדים תמורת אחוזים קטנים לנשארים

מאת כתבנו הכלכלי בירושלים וכתבנו לענייני עבודה

משרד־האוצר יהיה מוכן להסכים לתוספות שכר קטנות בסקטור הציבורי אם תסכים ההסתדרות להקטנת כוח־האדם המועסק בסקטור זה. כך אמר אתמול הממונה על השכר במשרד־האוצר, הלל דודאי.

המו"מ על הסכמי השכר החדשים אמורים להיפתח ביום שני. דודאי אמר לכתבים אתמול בירושלים, שהמשק לא יוכל לעמוד בהעלאות שכר אם לא ייעשו צעדים לקיזו את השפעתם של עליות אלה. מכל מקום, אמר דודאי, תוספות שכר יינתנו במשק רק עבור הקטנת־כוח־אדם ועבור עליה בפריון בסקטור העיסקי.

דודאי ציין, שאת הקטנת כוח־האדם המועסק בסקטור העיסקי ניתן להשיג על־ידי עידוד לפרישה מוקדמת ואי־מילוי תקנים מתפנים. בצורה זאת ניתן להעניק העלאות שכר מבלי להגדיל את עלות תקציב המדינה.

לדברי דודאי, יציע האוצר להסתדרות לשמור על הרמה הנוכחית של שכר ריאלי. ירידה נוספת בשיעור האינפלציה רק תגביר כח הקניה של השכר נטו, אמר דודאי והוסיף, כי השחיקה הגדולה בשכר של עובדי הסקטור הציבורי שנרשמה בשנה שעברה כבר נעלמה. על פי נתונים שהוא הציג, שכר עובדי המדינה בחודש מאי היה גבוה ב־3 אחוזים מזה של הרביע הראשון של 1985 וגבוה ב־30 אחוז מרמתו אשתקד. הוא הוסיף, שלעומת החודש המקביל אשתקד השכר נטו של מאי היה גבוה כ־8 עד 9 אחוזים.

ההסתדרות תנקוט צעדים

מזכיר הסתדרות הפקידים, אליהו ריינר, הגיב אמש בחומרה על הצהרת הממונה על השכר באומרו, כי ההסתדרות תנקוט בצעדים חריפים אם כך מתנה דודאי את פתיחת המשא־ומתן בשירות הציבורי.

ריינר, העומד בראש האיגוד הגדול והדומיננטי בשירות הציבורי, הוסיף, כי דודאי מבקש „למכור עובדים תמורת אחוזים קטנים שיקבלו אלה הנשארים", ודבר זה רק יוסיף שמן למדורת התסיסה הקיימת במקומות העבודה. (ראה ידיעה נפרדת).

סגן יו"ר האגף לאיגוד מקצועי, אפרים דילוני, אמר אמש, כי נושא השכר והמשא ומתן העומד בפתח איננו קשור בשום צורה לאיזה שהם צמצומים אפשריים בסקטור זה. תוספת השכר אותה תתבע ההסתדרות במהלך המשא־ומתן נגזרת מממצאי השחיקה בשכר העובדים, כתוצאה מהמדיניות הכלכלית של הממשלה.

עובדי ביה"ח רמב"ם קיימו אסיפת מחאה

משרד הבריאות עדיין לא החליט היכן יבוצעו השתלות־כבד

מאת יואב אביב כתב „על המשמר"

אסיפת העובדים והרופאים שהתקיימה אתמול בבית החולים רמב"ם בחיפה עמדה בסימן תחושה קשה של עובדי בית החולים שהתנגשו פעם נוספת עם הנהלת משרד הבריאות על הדחיות במתן אישור לביצוע השתלות כבד.

יו"ר ועד רופאי רמב"ם, ד"ר טיטלמן, קרא אתמול למשרד הבריאות להתיר לעובדים לעיין במסמכי ועדת אגנו. „לא אומרים לנו מה כתוב בדו"ח מי כתב אותו ומי ישב בוועדה". טיטלמן אמר, כי מחובת עובדי בית החולים להודיע לציבור את האמת. הוא גילה כי בישראל ממתינים כיום 18 חולי כבד להשתלה כשהם נמצאים בשלבים שונים של מחלתם. „שר הבריאות שהיה כאן לפני שבועיים אמר שהוא עומד לאשר תוך מספר ימים ביצוע השתלת כבד, וככל הנראה יחליט כי אלה יבוצעו ברמב"ם", טיטלמן תקף את ההודעות הסותרות של צמרת משרד הבריאות.

מושתל הכבד פרופ' אליהו נאמן, שאותו ניתח ד"ר יגאל קם בארה"ב, אמר, כי הנהלת משרד הבריאות חייבת לדעת, כי מאחרי מסך הבלבול שנוצר, עומדים אנשים שהנושא הוא בשבילם שאלת חיים ומוות.

דובר משרד הבריאות שמואל אלגרבלי אמר אתמול, כי הנהלת המשרד אינה רואה על מה המהומה „עדיין לא החלטנו היכן יבוצעו השתלות כבד".

ראוך פורש מהמירוץ להנהלת בנק המזרחי — סיכויים ליגר

מאת אייל שגב.

המירוץ על תפקיד מנכ"ל בנק המזרחי מסתבך והולך. אתמול הודיע ישראל ראוך מי שהיה מועמד המועדף לתפקיד זה, כי „אין לו עוד ענין לשקול הצעה לתפקיד מנכ"ל הבנק".

בהודעתו אומר ראוך, כי מעולם לא פנה לגורם כלשהו על מנת להציע את מועמדותו לתפקיד. שני האישים שעמדו בראש הבנק, המנכ"ל היוצא ויו"ר הדירקטוריון וכן השר בורג פנו אליו, לדבריו, ביוזמתם לברר מה תהיה עמדתו אם התפקיד יוצע לו. „תשובתי לשלושת האישים היתה חד־משמעית: אינני מוכן להיות מועמד, אולם אשקול בכובד ראש פניה לכהן כמנכ"ל הבנק לאחר שהצעה כזאת תגובש בדירקטוריון הבנק".

הוא מסיים את הודעתו במילים: „לאחר שמתברר כי הדירקטוריון של הבנק מתקשה לקבל החלטה בעניין, הגעתי למסקנה שאין לי עוד עניין לשקול הצעה לתפקיד".

בעקבות הודעתו נראה עתה יצחק יגר כמועמד בעל הסיכויים הטובים ביותר לזכות בתפקיד. יגר, משמש מנכ"ל חברת הכניה „משהב", וחבר בדירקטוריון הבנק. הוא הודיע אמנם בעבר, כי הוא פורש מההתמודדות על התפקיד, אולם עתה מופעלים עליו לחצים לקבלו.

בית לוחמי הגיטאות ע"ש יצחק קצנלסון למורשת השואה והמרד

ארגון הפרטיזנים לוחמי המחתרות ומורדי הגיטאות בישראל

ביום ראשון, ט"ו בסיון תשמ"ו — 22 ביוני 1986, בשעה 7.30 בערב יתקיים באולם מוזיאון תל־אביב, שדרות שאול המלך, 27

ערב מוקדש ליצחק ולצביה

במלאת 5 שנים למותו של יצחק צוקרמן („אנטק"), 8 שנים למותה של צביה לובטקין

בתכנית: ייחודו של המרד — אהרן ידלין; הגיגים של יצחק וצביה, קריאה — ישראל בקר, יהושע רזיאל, רחל שור; שירה — אורלי זוריק, עדה נשר, ירון ויגמן, איציק שמעוני; נגינה — נעמי אטלינגר, גבי בלומנר, יונתן בתק, אורית שחר; מנחה — יעקב גרינשטיין, במאי — מיכאל ורשביאק; ניהול מוסיקלי — אורית שחר, תפאורה — מיכל מוטר, תאורה — בודי קוטרמן

טקס קריאת רחובות ע"ש יצחק צוקרמן וצביה לובטקין יתקיים כן ביום ט"ו בסיון תשמ"ו, 22 ביוני 1986 בשעה 6.00 בערב, ברחוב עד לשעבר, דרך לוה, פינת רחוב לובטקין, שכונת נוה אליעזר, תל־אביב. אוטובוס לטקס קריאת הרחובות ייצא מרחוב ארלוזורוב 102 בשעה 17.30, בתום הטקס יוחזרו המשתתפים למוזיאון תל־אביב. הציבור מוזמן.

לציונות—לסוציאליזם—לאחוות עמים

על המשמר

יום ה', י"ב בסיון תשמ"ו, 19 ביוני 1986 / שנה מ"ג מס' 13066 / המחיר 73 אג' כולל מע"מ

אחר חצות

בית הנבחרים האמריקני אישר אמברגו על דרא"פ

וושינגטון.— בית הנבחרים האמריקני אישר הלילה הצעת חוק הקובעת אמברגו מסחרי מלא בין ארה"ב ודרום אפריקה, ומצווה על כל החברות האמריקניות לעזוב את דרום אפריקה תוך 90 יום.

הצעת חוק זו, שאושרה בהרמת ידיים, טעונה גם אישור של הסנט ולאחר מכן חתימה מצד הנשיא רונאלד רייגן. (ע"צ)

חריש מוסיף להתלבט בפרשת השב"כ — לא יגיש חוות דעתו לממשלה ביום ראשון

יופיע מחר בבג"צ בעתירת איש השב"כ רפי מלכה התובע לפטר ראש השב"כ — יבקש כנראה דחייה נוספת ● חריש חזר ואמר אתמול כי חקירה תהיה — אך טרם הוחלט כיצד ● ייפגש בשבוע הבא עם פרס ושמיר לפני שיחליט סופית

„ספינת השלום" — „ספינת התלמוד"? / רבנים מבקשים להוציא לא יהודי מקברו ● עמוד 20

המשטרה תגיש תביעה נסיונית נגד מודעות תועבה ● עמוד 4

מודעי: נשקול הסגרת ישראלים המעורבים בפרשת פולארד ● עמוד 2

גוש־אמונים מצפה שחריש ישחרר אסירי המחתרת ● עמוד 2

הצגת הקולנוע האחרונה במוגרבי: הדליקה הגדולה ● עמוד 18

איש עסקים שנידון למאסר מסתובב חופשי ● עמוד 20

„דרוקמן — רכלן בזוי" ● צלצול מהיר / עמ' 2

חריש: לא אזום חקירה נגד זמיר; המפכ"ל: לא נחקור בלא הוראת חריש

מאת יואב אביב ובצלאל עמיקם כתבי „על המשמר"

הבוקר יקבל לידיו מפכ"ל משטרת ישראל, רב־ניצב דוד קראוס, ממפקד המחוז הדרומי, את התלונה הראשונה שהוגשה נגד היועץ המשפטי לממשלה לשעבר הפרופ' יצחק זמיר. אתמול אמר מפכ"ל המשטרה

(המשך בעמוד 16)

מאת בצלאל עמיקם, ויואב אביב כתבי „על המשמר"

היועץ המשפטי לממשלה השופט יוסף חריש ממשיך להתלבט בפרשת ראש השב"כ. בצפוי יופיע חריש מחר בבוקר בבית המשפט הגבוה לצדק בעתירתו של איש השב"כ רפי מלכה. עוד נודע כי השופט חריש לא ימסור את החלטתו על הדרך בה תיבדק הפרשה, ויבקש מהממשלה דחייה נוספת שתאפשר לו לגבש את עמדתו, לאחר שהשלים את לימוד החומר.

(המשך בעמוד 16)

„איני עוסק ברכילות" — השיב פרס לדרוקמן שביקש לחקור „היבטים רומנטיים" בפרשת השב"כ

ארגון הפרקליטים: השמצות בזויות נגד שלוש עובדות בכירות במשרד המשפטים

מאת בצלאל עמיקם, כתב „על המשמר"

בקרב הפרקליטים עובדי המדינה, שוררת התמרמרות רבה נוכח גל ההשמצות וההכפשות האישיות נגד שלוש עובדות בכירות במשרד המשפטים.

בשיחה עם כתבנו אמר אתמול ד"ר יוסף בן־אור, יו"ר ארגון

(המשך בעמוד 16)

הנגיד החדש פרופ' ברנו: מי שנקבע כאחראי למחדל ישא באחריות

הוועדה לביקורת המדינה תגיש הצעת חוק שתחייב יישום המלצות בייסקי

ח"כ רמון: יפת קיבל 5 מיליון דולר פיצויים ● ארנסט יפת התפטר אתמול מבנק איגוד — מוסיף לכהן כמנהל חברות הבנות של בל"ל ● רקנטי יודיע כנראה היום על תוכניותיו

מאת יצחק שור, אייל שגב, וכתבנו הכלכלי בירושלים

כל חברי הוועדה לביקורת המדינה החליטו אתמול, פה אחד, להגיש הצעת־חוק פרטית, שתחייב את יישום ההמלצות האישיות של ועדת בייסקי נגד מנהלי הבנקים. יו"ר הוועדה, פרופ' דוד ליבאי, אמר, כי הצעת־החוק תונח על שולחן הוועדה ביום ב' הבא.

אתמול דנה הוועדה בעיקרי הצעת־החוק, סוכם כי היא תחייב את מנהלי הבנקים להתפטר ולא להמשיך בכהונתם, מיום אישור מסקנות ועדת החקירה על־ידי הגוף שמינה אותה. אי־מילוי חובת ההתפטרות תוגדר כעבירה פלילית, שדינה שנתיים מאסר, אבל הצעת־החוק מסמיכה את נגיד בנק ישראל להרשות למנהל לחזור לתפקיד בנקאי.

בישיבה נחלקו הדעות, אם ועדת בייסקי פסלה את המנהלים לכל ימי־חייהם. מבקר המדינה, עוה"ד יצחק טוניק וח"כ יאיר צבן אמרו, שהפסילה היא לתמיד. דוד ליבאי תמך במתן אפשרות לנגיד בנק ישראל להתיר למנהל לחזור.

„הנגיד נגיד"... הנגיד הנכנס פרופ' ברנו (מימין) והנגיד היוצא ד"ר מנדלבאום (משמאל) בחילופי התפקידים אתמול בבית הנשיא (צילום: חררי)

רמון: יפת קיבל 5 מיליון דולר

ח"כ חיים רמון, אמר, שבידיו נתונים, שלפיהם קיבל מנהל בל"ל, א' יפת, תגמולים בסך 5 מיליון דולר ברוטו, על־פי החלטת ועדה סודית של בנק לאומי בת ארבעה חברים. משכורת יפת היתה 50,000 דולר בשנה, בתשלום מראש, וסכום זה לא כלל הוצאות. נוסף לדמי פרישה בסך 5 מיליון דולר, יקבל גם פנסייה.

יאיר צבן התנגד להקנות זכות ערעור למנהלים, משום שפסילתם איננה מהווה עונש, אלא נשיאה באחריות ציבורית לתוצאות החמורות של התנהגותם.

בני שליט"א (ליכוד) הציע לפסול את המנהלים ל־10 שנים בלבד. אך הגדיר כהפקרות את מתן הפיצויים בסך 5 מיליון דולר ליפת. פרופ' שאקי (מפד"ל) הגדיר את תנאי הפרישה של יפת כ„זוועה". חברי הוועדה הביעו תקוותם

(המשך בעמוד 16)

תמיהה על ביקור קיסר בקריית־ארבע

המזכ"ל: ביקור ללא משמעות פוליטית

מאת מנחם ענברי וא. קווה כתבי „על המשמר"

מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר ביקר אתמול בקריית ארבע על פי הזמנת המועצה המקומית וסניף ההסתדרות בקריה, שהוא בתחום שיפוטה של מועצת פועלי ירושלים. חברים בוועדה המרכזת הביעו אתמול פליאה ומחאה על צעדו של קיסר, שלא נעשה בידיעתם, ואת נוכח העובדה שהקואליציה המקומית, בה כלול איש „כך" רמי זית, פיטרה את כל העובדים הערביים של המועצה. הנושא אמור להעלות בישיבת הוועדה המרכזת הקרובה.

(המשך בעמוד 16)

פרשת המים של הממשלה

משק המים משלם היום עבור מחדלי הממשלה בשנים קודמות. תקציבי הפיתוח של משק המים הועמדו בשנים האחרונות על הסכום הזעום של 30 מיליון דולר. בפיתוח מקור חיים עיקרי זה של המדינה הושקעו בשנים האחרונות פחות משתי אלפיות של התקציב והתוצר הלאומי. קיצוץ ההשקעות במשק המים ובפיתוח תשתית המדינה בתוך תחומי הקו הירוק, ביטאו סדר עדיפות פרלוטי של הממשלה. לו הושקעו ב־5 שנים קודמות כ־100 מיליון דולר בכל שנה, בפיתוח מקורות מים, להסדרת בעיית השפכים בגוש דן, במפעל הביוב הארצי, בשיקום מאגרי מי־התהום, ובהחלפת צנרת רקובה באיזורים עירוניים – בעיית מחסור המים לא היתה מתעוררת ולבטח לא היתה מגיעה לחומרה הנוכחית.

אלא גם מסכום השקעות פעוט זה, רוב ההשקעות נועדו לאפשר צריכת מים מוגברת בהתנחלויות מעבר לקו הירוק. לפיכך, ההשקעות, בחלקן, לא רק שלא תרמו לפתרון בעיית המים בחקלאות בישראל אלא אף החמירו את הבעייה של ניצול יתר של המקורות המוגבלים.

משנת 1970 ועד 1985 גדלה צריכת המים בישראל ב־17 אחוז בלבד. בתוך זה צריכת החקלאות גדלה בכל התקופה ב־6 אחוזים בלבד, כאשר תפוקת החקלאות ותפוקת המים בחקלאות גדלה בעשרות אחוזים. לעומת זאת, גדלה הצריכה הביתית במהלך 15 השנים ב־17 אחוז כאשר האוכלוסיה גדלה רק ב־30 אחוזים.

צריכת־יתר ביתית זו של כ־110 מיליון מ"ק מים, אינה נובעת רק מעליית רמת־החיים של האוכלוסיה, אלא בעיקר מהתיישנות ורקבון הצנרת, ברבים ממפעלי המים העירוניים. הלחץ שמופעל על־ידי הממשלה לקיצוץ התקציבים המוניציפליים בא לידי ביטוי בדחיית ההוצאות של החלפת הצנרת. הציבור משלם עבור הזנחה זו פעמיים, פעם ראשונה, גובות העיריות מחירי מים מופרזים בגלל הדליפה, שלעיתים נרשמת ככפולה מהצריכה בפועל. בפעם השנייה ישלם הציבור עבור מחדלי ההשקעה במפעלי המים על־ידי המחסור, ההתייבשות, קיצוץ החקלאות, והאמרת מחירי הפירות והירקות ויותר מוצרי החקלאות עתירי המים.

אף התקציבנים במשרד־האוצר אינו מסתיר את מדיניות בת הענייה, שאינה מתבססת על ראייה לאומית כוללת לפיה יש „לשאוף לפתיחת מקורות מים חדשים רק כאשר הם כלכליים". במונח „כלכלי" זה, מתכוונים באוצר לכך, שההשקעה תיתן תשואה ריאלית לטווח קצר בשיעור של 10 אחוזים לפחות לשנה. גישה זו אינה מופעלת על־ידי האוצר בהשקעות תשתית מכל סוג, כגון פיתוח כבישים, רשת הטלפונים, יעור, מניעת זיהום אוויר וכדומה, בצדק אין להפעיל שיקולים „כלכליים" מסוג זה בפיתוח תשתית ראשונית של המדינה.

פתרון בעיית הביוב, הוא בעל חשיבות רבה מבחינת השמירה על בריאות האוכלוסיה, לכן על כלל הציבור לשאת בהשקעות אלו באמצעות מערכת המס ומערכת המימון הציבורית. בכך מכירים גם ראשי אגף התקציבים, אך סדר העדיפות המעוות שלהם מכתיב להם לדרוש ולבצע קיצוצים על גבי קיצוצים בכל תחום חיוני אזרחי, כאשר הם חלשים ביותר בהתמודדות עם התקציב והתוצאות מסדר העדיפויות המעוות של הממשלות הקודמות והנוכחית.

המסקנה המתבקשת לפתרון משבר המים שיש להגדיל מיד את תקציב השקעות במשק המים, על־מנת למנוע היווצרות משבר חמור עוד יותר בעתיד.

אחיות בבתי־החולים ינטשו היום ל־3 שעות כל המחלקות האישפוזיות

השביתה אינה כוללת חדרי־מיון, פגיות, טיפול נמרץ ומכונים אונקולוגיים ● שר הבריאות קרא להן שלא לנקוט צעדים חריפים ● אחיות בתי־החולים תובעות שיפור שכרן והכרה בהן כחטיבה ארגונית נפרדת מחוץ למסגרת הסתדרות האחיות

מאת יוסף שמי ויצחק שור כתבי „על המשמר" ומאת כתב עתי"ם

שר הבריאות, מרדכי גור, קרא אמש לאחיות בבתי־החולים לא לנקוט בצעדים חריפים ולא לנטוש את בתי־החולים. הוא אמר כי הוא תומך עקרונית בהכרת מקצוע הסיעוד כמקצוע מועדף, אך במצב התקציבי הנוכחי יש לקבל החלטות בכובד ראש ושיקול דעת.

אמש נמסר כי לא תהיה פנייה של המדינה לבית־המשפט להוציא צווי מניעה נגד האחיות ומי השר.

(המשך בעמוד 16)

מודעי: נשקול הסגרת ישראליים לארה"ב אם יוגשו נגדם כתבי־אישום בפרשת פולארד

פרקליט אמריקני בכיר מייצג את אל"מ סלע בפרשה — ביקר אצל לקוחו בישראל

מאת זאב בליצר
כתב "על המשמר" בארה"ב

וושינגטון. — פרקליט וושינגטוני בכיר, שנתבקש לייצג את אל"מ אביעם סלע בכל הנוגע לפרשת פולארד, נפגש ביום ג' עם התובע למחוז קולומביה, ג'וזף דיג'נובה. ודן עימו באפשרות שאל"מ סלע ייחקר על־ידי חוקרים אמריקניים.

הפרקליט הוא ליאונרד גארמנט, יועץ לשעבר בבית־הלבן בתקופת ממשלו של ריצ'ארד ניקסון. אם יוחלט על חקירת סלע, ברור בהחלט שהחקירה תיערך בישראל, ולא בארה"ב.

ביקר בישראל

גארמנט, שסירב לדון בפרטי הפגישה, אמר רק, כי הוא הוכנס בסוד העניינים על־ידי חיים צדוק, שהיה שר־המשפטים בממשלת ישראל, והמייצג את אל"מ סלע בישראל כעו"ד. גארמנט אמר עוד, כי סלע עדיין משרת בחיל־האוויר בדרגת אל"מ, ולא תת־אלוף, כפי שרווח בשבועות האחרונים. מקורות אחרים אמרו, כי סלע יועלה בדרגה בקרוב. בשבוע שעבר ביקר גארמנט בישראל ונפגש עם סלע, עם צדוק ועם אנשים אחרים המעורבים בפרשה.

מודעי: נשקול הסגרה

שר המשפטים יצחק מודעי, אמר אתמול ל"ניו־יורק טיימס", כי ישראל תשקול הסגרת אזרחים ישראליים לארה"ב, אם יוגשו נגדם כתבי־אישום על מעורבותם בריגול. "נשקול זאת", אמר מודעי. "לא נתבקשנו, זה לא יהיה דבר רגיל, אך נשקול זאת."

מקורות משפטיים אמריקניים אמרו, כי הסגרת ישראלים לארה"ב תהיה בעייתית מאד.

"וושינגטון פוסט" מסר אתמול, כי שני אישים בכירים בממשל הישראלי הכחישו בתוקף את דברי מודעי ביום ג', כי שלושת הישראלים המעורבים בפרשת פולארד — רפאל איתן, יוסף יגור ועירית ארב — הועמדו ל"משפט מנהלי" לפני שפוטרו ממשרותיהם.

"לאיש (מודעי) אין מושג קלוש על מה שהוא מדבר. הוא היה שר־האוצר כאשר כל זה קרה," אמר נציג ישראלי בכיר, המקורב לדיונים הממשלתיים בפרשת פולארד, לכתב "וושינגטון פוסט" בירושלים.

מומחה ישראלי לענייני צבא, המתגורר כיום בבולטימור, במדינת מרילנד, הכחיש אתמול בתוקף ידיעה שהתפרסמה ב"מעריב", כאילו הוא "האיש החמישי" בפרשת פולארד. האיש שהפגיש את פולארד עם אל"מ סלע. "מעולם לא פגשתי את פולארד", אמר יוסף בורנסקי, מרצה באוניברסיטת ג'והן הופקינס, הנחשב למומחה למערכות־נשק סובייטיות. לדבריו, איש בארה"ב לא חקר אותו בקשר עם פרשת פולארד והוא אף לא נתבקש להופיע לפני חבר המושבעים הגדול שדן בפרשה. את אל"מ סלע הוא מכיר. "הרי גם אני שירתתי בחיל־האוויר", אמר בורנסקי, וטען, כי לא היה לו שום מגע עם אל"מ סלע כאשר סלע השלים את לימודיו באוניברסיטת ניו־יורק.

אמיר שביב עיוות הדיווח ב"מבט":

"הקצין" שגילה שמרדכי יגיב — ח"כ רן כהן

מאת אתי רונאל, כתבת "על המשמר"

הרוחות במערכת החדשות של הטלוויזיה סערו השבוע בעקבות דברים שציטט אמיר שביב, כתבה לענייני משפט מפיו של קצין בכיר המקורב לאלוף יצחק מרדכי. אותו קצין אמר, כי יצחק מרדכי לא יעבור בשתיקה על עינוי הדין שעבר בגלל פרשת ראש השב"כ.

כן השתמע מהדברים כאילו מתח אותו קצין בכיר ביקורת קשה על יצחק שמיר על שידע שמרדכי אינו אשם ובכל זאת הניח להעמידו לדין. במחלקת החדשות סברו, כי מדובר באלוף חיים נאדל, ששפט את מרדכי וזיכה אותו מכל אשמה.

כשאמר שביב כי "הקצין הבכיר" אינו אלא חה"כ רן כהן מר"צ, התעוררה מהומה רבתי. כמה מהכתבים הבכירים זעמו על שביב, ואמרו כי הגדרתו של חה"כ כהן, כ"קצין בכיר" שהוא אישיות פוליטית מובהקת, למרות שהינו אלוף משנה במילואים, איננה מקובלת מכל בחינה אתית שהיא.

שביב התגונן ואמר, כי עורך "מבט" מיכאל קרפין ידע במי מדובר ובכל זאת אישר את פירסום הדברים. כאן התערב מנהל הטלוויזיה חיים יבין, ומתח ביקורת קשה על החלטתו של קרפין להתיר את פרסום הדברים בנוסח הזה בלא שנועץ עמו לפני כן.

מאוחר יותר התברר, כי יצחק מרדכי איננו מתכוון לפתוח בשום "מתקפת נגד" והדברים שציטט ח"כ כהן בשמו לא היו מדוייקים במיוחד.

"גוש־אמונים" מבקש מחריש לתקן "עיוותי" זמיר ולשחרר מייד כל אסירי המחתרת

מאת כתב "על המשמר" בשטחים

"גוש־אמונים" פנה אתמול ליועץ המשפטי לממשלה יוסף חריש בדרישה לשחרר מייד את אסירי המחתרת היהודית שהורשעו ברצח ולבטל את ההליכים המשפטיים נגדם.

במכתבה של דניאלה וייס מזכירת "גוש־אמונים" ליועץ המשפטי חריש היא כותבת: "הוברר לנו כי כל טענותינו מהשנה שעברה בדבר העיוותים ושיקול דעתו של היועץ המשפטי לשעבר יצחק זמיר אכן נכונות. פרופ' זמיר לא הביא בחשבון את הנסיבות הבטחוניות החריפות המיוחדות וההריגות שבהן פעלו אנשי המחתרת, כשם שלא שקל את הנסיבות וההשלכות החמורות שיש לפעולותיו בנושא השב"כ.

"דעות שמאלניות"

ברור כי דעותיו השמאלניות של פרופ' זמיר השפיעו ומשפיעות באופן ישיר על שיקול דעתו. הוא לא יצא מגדרו להגן על שלטון החוק הנרמס באי־הריסת בתים ערבים בגליל ובשחרור 1100 מחבלים — מרצחים ולעומת זאת נקט בחומרה בלתי־אנושית כלפי יהודים ששגו כמו אנשי המחתרת והשב"כ.

בהמשך מכתבה מאשימה דניאלה וייס את השב"כ: שאנשים עשויים להתבטא באופן לא מדוייק כפי שפסק השופט בזק במשפט המחתרת. וייס חוזרת ומאשימה כי האשם האמיתי בפרשת המחתרת הוא מדיניות הבטחון הלקויה שלא הובאה לדיון וכן אי־אכיפת החוק באופן מוחלט על גורמים אש"פיסטיים ומסיתים.

במכתבה מתעלמת דניאלה וייס מכך שאנשי המחתרת היושבים עדיין בכלא עסקו ברצח. היא מבקשת מחריש שיקול דעת חוזר בפרשת המחתרת היהודית.

ויינברגר מציע לישראל למצוא חלופה ל"לביא"

"העלות תהיה גבוהה בהרבה מאומדני ישראל"

מאת זאב בליצר,
כתב "על המשמר" בארה"ב

וושינגטון. — שר־ההגנה הא־מריקני, קספר ויינברגר, מתח אתמול ביקורת קשה על המשך פיתוחו של מטוס "הלביא" על־ידי ישראל, והציע שישראל תמצא תחליף לפיתוחו של מטוס זה.

"כל אנשינו תמימי־דעים, שה־עלות תהיה גבוהה בהרבה מאומדני ישראל", אמר ויינברגר לעיתונאים. "אנשינו סבורים, כי אומדני העלות הישראליים נמוכים הרבה, הרבה מן הראוי".

ויינברגר אמר, כי ישראל "שוקלת כמה אלטרנטיבות". אך אין הוא סבור שיש כבר משהו החלטי בשלב זה.

בימים האחרונים מנו ויינברגר ושר־החוץ ג'ורג' שולץ למדינאי ישראל, וקראו להם לעיין מחדש בעלויות של פרוייקט "הלביא" ולברר כיצד ישפיעו עלויות אלה על תקציב הביטחון הכללי של ישראל. מקורות ישראליים בוושינגטון אמרו, כי בחודשים הקרובים עשוי הפנטאגון להציע רשמית שישראל תוותר על הפרוייקט, ותחליפו בהסדר חדש לייצור משותף של מטוס ה"אף־16" בישראל.

"ניו־יורק טיימס" מסר אתמול מפי פקיד רשות אמריקני, כי ההחלטה הסופית בעניין "הלביא" הושארה בידי ישראל. פקיד הרשות אמר, כי אם תחליט ישראל להמשיך בפרוייקט, "יהיו דברים אחרים שיהיה עליה לוותר עליהם".

לדברי העיתון, תוכל ישראל להמשיך במחקר ובפיתוח של המטוס למשך שנה נוספת על־פי תוכנית הסיוע הצבאי האמריקני. אך כאשר יגיע המטוס לשלב הייצור הממשי, הוא יתחרה במידה הולכת וגוברת על הכספים האמריקניים עם מערכות־נשק ישראליות אחרות, כגון דור חדש של טנקים, או צוללות מונעות במנועי דיזל חשמליים.

על המשמר
עתון יומי
המו"ל: עתון וספר בע"מ
עיתון מפלגת הפועלים המאוחדת
עורך ראשי: סבר פלוצקר
עורך משנה: ישראל זמיר
מזכיר המערכת: עדה סער
המערכת והמנהלה: רח' חומה ומגדל 2, תל־אביב טל. 378833
חשבון בבנק הדואר 3־43360־4
המען למכתבים: שירות שק־דואר נעול ת"א 61999
"AL-HAMISHMAR" (The Daily Guardian) 2, Chome Umigdal St. Tel-Aviv 67771 Phone: 378833 Telex: 341652
סניפים: ירושלים 94622 רח' בן־יהודה 2, בניין מגדל העיר 102־121, טל' 6־226125, המען למכתבים ת"ד 1216 ירושלים 91008, חיפה 33136 רח' סבור 17, טל' 673673, המען למכתבים ת"ד 4007 חיפה 31040

ישראלי נידון למאסר בלונדון

מאת מ. בליך
כתב "על המשמר" בבריטניה

לונדון. — בית־משפט בלונדון גזר בשבוע שעבר שתי שנות מאסר על הישראלי אלון קידר, שהודה באחד משלושת סעיפי האישום נגדו — בקשר להחזיק ברכוש שנגנב מ"בריטיש טלקום".

הוא נשפט יחד עם עוד 21 נאשמים.

אמו של אלון קידר, תמר אשכנזי, נשרפה למוות, יחד עם בעלה חיים, בדירת גרושתו של בנה, יפה. משטרת לונדון הקימה צוות חקירה לבירור סיבות הדליקה.

חיים אשכנזי ואלון קידר היו בעבר שותפים בחנות למכשירי טלפון בלונדון.

● ח"כ יצחק ארצי (מערך — ל"ע) האשים אתמול את יו"ר ועדת החוקה חוק ומשפט, אלי קולס, בשיתוק עבודת הוועדה. לדברי ארצי לא עסקה הוועדה בהיבטים המשפטיים של פרשת השב"כ ולא נפגשה עם היועץ המשפטי החדש.

טנ"ח — טרור נגד חרדים — מפסיק פעולתו

מאת בצלאל עמיקם,
כתב "על המשמר"

קבוצת המתקראת טנ"ח (טרור נגד חרדים) שיגרה אתמול הודעה, כי על רקע דברי ראש־הממשלה שמעון פרס מעל בימת הכנסת ביום שני השבוע, היא תחדל מפעולותיה. כגון ציור כתובות נאצה והדבקת תמונות בשכונות החרדיות.

"אנו תקווה שצעד זה יעצור את האלימות החרדית ויקשר וירפא את המתח בין חרדים לחילוניים" — נאמר בהודעה.

קורא להרגעת הרוחות: ירון אליוסף כתב "על המשמר" מוסר:

הוועד למניעת כפיה דתית שהוקם בחיפה ביוזמתם של אנשי מפ"ם והפעיל בעבר קולנוע במוצאי שבת "מתחאי בערבי שבת", פירסם אתמול הודעה המגנה את מעשה השנאה שנעשו. הוועד קורא לכל הצדדים לשמור על שפתם, הדעת ולפעול בהתאם לחוק. הוועד קורא לציבור החרדי לגלות אחריות לאומית ולקבוע כי רק בדרך של הידברות ודברי נועם תיפתר הבעיה.

צלצול מחיר

מאיר גבאי, מנכ"ל משרד המשפטים:

אני מרגיש שאט־נפש מן ההשמצות של ח"כ דרוקמן

מהי תגובתך נוכח ניסיונותיו של ח"כ דרוקמן להוסיף נופך רומנטי לפרשת ראש השב"כ?

אני רוצה למחות וגם להביע שאט־נפש מכל ההשמצות הללו, שאין להן כל שחר ושום בסיס במציאות. אני חושב שנעשה כאן עוול לעובדות מסורות, התורמות להעלאת רמתו המקצועית של המשרד. מסתבר שקל יותר להטיח בנשים האשמות מן הסוג הזה.

כן, יש להניח שאם היה מדובר בגברים, היו מטיחים דברים מסוג אחר. על כל פנים, ברצוני להדגיש, שבמשרד המשפטים ממלאות נשים תפקידים בכירים רבים, ואיש לא חיווה נגדן דעה עקב היותן נשים.

נשמעו גם קולות המציעים לחריש לפטר את עובדות לשכתו, המזוהות, לדעתם, עם זמיר.

מדובר בעובדות שהן מוותיקות המשרד. הן לא באו עם זמיר ובוודאי שאינן צריכות ללכת אתו. המיוחד במשרד המשפטים הוא, עבודתו המקצועית המובהקת, שאינה קשורה לשינויים הפוליטיים או האישיים בצמרת המשרד.

ח"כ שולמית אלוני:

הוא הבזוי ברכלנים

כל אימת שגברים מסויימים נקלעים לקונפליקט עם אשה חכמה, הם אף פעם לא מתמודדים איתה. באופן ענייני, אלא מכנים אותה בכינויי־גנאי. אני יודעת איך הם מתבטאים ואיך הם כותבים עלי — והדתיים יותר מכולם. והכל — בסיעתא דשמיא. תראי, למשל, מה אמר מזכיר "התחיה" אלטשולר על חברת־הכנסת גאולה כהן, כשהיה לו ויכוח איתה: "היא אשה נחמדה ואני אפילו חומד אותה". כל ההתייחסות היא רכילותית, בזויה, ברמה של חדרי־מיטות.

ודרוקמן?

מבחינה משפטית זו לשון־הרע, ואפשר לתבוע אותו לדין על סכומי־כסף עצומים גם בפלילי וגם באזרחי. מבחינת ההלכה — הוא הבזוי ברכלנים, צדקן מגלגל עיניים, הנוהג בניגוד לכל הדברים שהוא מטיף להם. עוד לא נשמע שרב, מחנך וחבר־כנסת יעסוק ברכילות שפלה כזאת, ועוד בפומבי.

אתי רונאל

רשת ג' בת 10; בעתיד: 24 שעות ביממה

מאת אתי רונאל, כתבת "על המשמר"

חגיגות יום ההולדת העשירי של רשת ג' יתקיימו בימים שישי ושבת בסוף השבוע. החל משש בבוקר ביום שישי ישודר מרתון של להיטים עבריים ולועזיים מעשר השנים האחרונות, שיסתיים במוצ"ש באחת בלילה.

כיום משדרת הרשת 132 שעות בשבוע באף.אם. סטריאו, וצפוי כי בעתיד הלא רחוק תשדר הרשת 24 שעות ביממה. סקרי ההאזנה, שנערכו בשנים האחרונות, מחמיאים לה וכך גם מנהל הרדיו, גדעון לב־ארי, שאמר כי "רשת ג' שומרת על רעננות והתלהבות כאילו קמה רק אתמול".

החל מהשבוע הזה בוטלו מוספי החדשות המיוחדים למדע ולרפואה, לחינוך, למשפט, לחברה, לאיכות הסביבה לאמנות ועוד. מנהל הרדיו, גדעון לב־ארי, קבע כי המוספים אינם מעניינים ויש להורידם מעל גלי־האתר.

לעומתו סבורים 12 עורכי החדשות של "קול־ישראל", כי המהדורות הללו זכו להאזנה רבה למדי.

אילן גילאון ואילן רגב רכזי הדור הצעיר במפ"ם

מאת ירון אליוסף, כתב "על המשמר"

מרכז הדור הצעיר של מפ"ם בחר אתמול באילן רגב לתפקיד הרכז הקיבוצי של הדור הצעיר ובאילן גילאון לתפקיד הרכז העירוני. אילן גילאון התמודד מול ג'וני גולדברג, רכז הוועדה הבינלאומית של הדור הצעיר, וחבר ריכוז המפלגה. הוא זכה ב־50 קולות מתוך 92 קולות כשרים.

עבור ג'וני גולדברג הצביעו 33 מבעלי זכות הבחירה. מועמד נוסף, ניסן זכריה, קיבל 8 קולות בלבד.

אילן גילאון בן 20 מאשדוד נשוי ואב ל־3 בנות. בעבר שימש כמזכיר מפ"ם באשדוד, נטל חלק בהליכה עצמאית של מפ"ם בבחירות המוניציפליות, היה פעיל בתא הסטודנטים ועסק תקופה מסויימת בחינוך.

גילאון יחליף את מיכאל רועה, שסיים 3 שנות פעילות בראשות הדור הצעיר.

המרכז בחר גם באילן רגב לתפקיד הרכז הקיבוצי של הדור הצעיר — באין מועמד אחר התקיימה ההצבעה לאישור מינויו. 62 חברי מרכז הצביעו עבור רגב ו־26 נגדו.

אילן רגב הוא בן 32 מקיבוץ רוחמה — היה רכז הקן הקיבוצי בשומר הצעיר ורכז השומריה האחרונה. רגב משמש בתפקידו זה חצי שנה רכז נוער של הדור הצעיר — אידריס מואסי, מבקה אל־גרביה ימשיך למלא את תפקידו כרכז הדור הצעיר הערבי.

● ביירות. — שתי תחנות דלק בצפון לבנון פוצצו על־ידי אלמונים שהתנגדו לכך שהתחנות מוכרות דלק מתחת למחיר השוק — מסרה אתמול סוכנות הידיעות הלבנונית.

ביום השנה לפטירתה של בתנו
שמרית פינקל ז"ל
נעלה לקברה להתייחד עם זכרה
ביום ראשון 22.6.86 בשעה 15.30
המשפחה
קיבוץ שריד

מילוא: ממשלת ישראל מתנגדת באופן מוחלט לאפרטהייד

ח"כים גינו התגובה הרפה של ממשלת ישראל לדיכוי בדרא"פ

ח"כ שם טוב: על ישראל היה להוביל את המאבק להטל סנקציות על דרא"פ ■ שמיר מילא פיו מים ולא עלה לדוכן ■ שריד: לאסור כל שיתוף פעולה בין ישראל לפרטוריה

מאת מוטי בסוק
כתב "על המשמר" בכנסת

"ממשלת ישראל מתנגדת באופן עקרוני ומוחלט למשטר האפרטהייד בדרום־אפריקה. ישראל רואה בחומרה את הטלת מצב החרום בארץ זו, והיא משוכנעת שההחרפה שחלה באחרונה במדינה זו, טומנת בחובה סכנות חמורות לשלומם של כל חלקי האוכלוסיה שם". דברים אלו אמר אתמול סגן שר־החוץ רוני מילוא בהשיבו לתשע הצעות לסדר היום בנושא "מצב החרום בדרום אפריקה".

רבים מחברי הכנסת, גם מסיעות הקואליציה, הביעו תמיהה, על שגם נושא רגיש זה, המעסיק את דעת הקהל הנאור בעולם כולו, נמנע שר החוץ יצחק שמיר, להתבטא בכנסת, ובמקום זאת הוטלה מלאכת התשובה על סגנו מילוא.

תופיק טובי (חד"ש) שפתח את הדיון, אמר כי מאבקם של 22 מיליון שחורים בדרא"פ לחופש ושוויון הולך וגואה, למרות כל צעדי הדיכוי האכזריים של משטר בותה, הממשיך להתקיים בזכות התמיכה המכישה, הכלכלית והפוליטית, שמעניקות לו ארה"ב, מדינות אימפריאליסטיות אחרות וישראל.

להוביל המאבק

ויקטור שם־טוב (מפ"ם) אמר כי ישראל צריכה להוביל את המאבק הבינלאומי במשטר האפרטהייד כדי לשמור על התוקף המוסרי של מאבקנו בגזענות בעולם כולו. דרום אפריקה היא המדינה המבודדת ביותר בעולם, ממשלת פרטוריה היא השנואה ביותר, העולם כולו רוצה להקיא אותה מתוכו, בראיה היסטורית נחרץ דינה ליפול.

שם־טוב קרא ליהודי דרום־אפריקה לצאת מארץ זו ולעלות לישראל, הוא הדגיש כי יהדות זו היתה מאז ומתמיד חמה וציונית. השחורים יכולים לראות ביהודים, חלק מהרוב הלבן הגזעני. "במצב זה יהדות דרום־אפריקה עלולה לשלם מחיר כבד ביותר. הדבר הראשון, היחיד והנכון עובדתית והיסטורית, שאנו יכולים לומר לאחינו שם הוא: אחים, עליכם לקבל ולהגשים ללא דיחוי את הפתרון הציוני".

תגובות רפות

שם־טוב מתח ביקורת על תגובות הממשלה, לדעתו הן רפות מדי. "אנחנו כאילו נגררים אחרי מדינות אחרות. זאת, בשעה שהיינו צריכים להתייצב בראש המאבק. ישראל צריכה ליזום כינוס ועידה בינ"ל להטלת סנקציות כלכליות על דרום־אפריקה".

יוסי שריד (ר"צ) העיר כי אסור שיהיה שיתוף פעולה בין ירושלים לפרטוריה בתחום כלשהו. יש להחזיר את השגריר הישראלי מדרום־אפריקה ולאסור על ביקורים רשמים בין שתי המדינות. שריד תמה על הפנקסנות הכפולה של שר החוץ שמיר, שמתנגד להחזרת שגריר ישראלי לוינה של ואלדהיים, אולם מאידך הוא תומך בנוכחות שגריר שלנו בפרטוריה.

מרדכי וירשובסקי (שינוי) תמה מדוע ישראל יושבת ושותקת לנוכח משטר האפרטהייד. "הארור הזה, הצאצא של כל חוקי הנאצים בגרמניה".

מתי פלד (המתקדמת) הוקיע את הקשרים המיוחדים בין ישראל ודרא"פ וכינה אותם בכיה לדורות.

רוני מילוא, בדברי תשובתו, ציין כי כבר ב־11.8.85 הודיעה ישראל רשמית כי היא מתנגדת רשמית למשטר האפרטהייד, וכן לכל הפליה על בסיס של גזע, דת, צבע, או כל סיבה אחרת. קשרי ישראל עם פרטוריה מבוססים על ההנחה שתושבי דרום־אפריקה חייבים להגיע להסדר בעיותיהם, בכוחות עצמם, ע"י מו"מ. על בסיס הנחה זו ישראל מעודדת קשרים והדברות עם כל חלקי האוכלוסיה בדרום־אפריקה.

הכנסת קיבלה את הצעתו של מילוא, ותקיים בקרוב, במליאה, דיון במשטר האפרטהייד בדרא"פ.

תת־מזכיר המדינה האמריקני: הסיוע לישראל יופחת

מאת וליה שחורי, הכתבת המדינית של "על המשמר"

תת־מזכיר המדינה האמריקני לענייני כלכלה אלן ווליס, השוהה בישראל, אמר אתמול. בפגישה עם שר החוץ יצחק שמיר, כי התרשם מאוד מהתגברותה המוצלחת של ישראל על האינפלציה, אך כדי שהתוכנית הכלכלית תצליח בצורה מלאה, יש לדאוג בשנה הבאה לגידול התוצר הלאומי.

האורח העריך, כי התוכנית הכלכלית עלולה עדיין לעמוד בפני סכנת התמוטטות. לדבריו המשך ביצוע התכנית בשנה הבאה עלולה לחיות קשה פי כמה בגלל שינוי בשלושה גורמים: א. מחירי הנפט עלולים לעלות. ב. הדולר, שהיה בירידה, עשוי להתייצב ולעלות. ג. הסיוע האמריקני לישראל יופחת ביחס לגודל הסיוע השנה.

ווליס סיכם, כי רק גידול התוצר הלאומי יכול לחיות ערובה ליציבות המשק. בלי גידול כזה, ציין, עלולה להימשך בריחת המוחות מישראל לארה"ב.

"המצרים מקימים תשתית צבאית בסיני"

מאת אבי בניהו, כתב "על המשמר"

"למרות שאין איום צבאי מיידי ממדינות אלה, כל מי שמתעלם מהפוטנציאל הטמון בהתעצמות הצבאית של ירדן ומצרים — שוגה" דברים אלה אמר אתמול מקור צבאי בכיר.

המקור הדגיש כי למרות שאין איום צבאי מיידי מצד מצרים וירדן, אין להתעלם מכמות ואיכות אמצעי הלחימה המוצאים דרכם למדינות אלה. המקור מסר, כי צה"ל מאתר הפרות קבועות ומזדמנות של הסכמי השלום מצד מצרים, בסעיפים הנוגעים להמצאות כוחות צבא בחצי האי סיני. "ההפרות הללו אינן מהוות מהפך בסדרי הכוחות, אולם הולכת ומתהווה תשתית צבאית בתוך סיני", ציין המקור.

"הגדנ"ע של הפת"ח" ברצועה — צובר כוח

מאת אבי בניהו
כתב "על המשמר"

בחודשים האחרונים החלו הארגונים העויינים באיזור רצועת עזה להפעיל מטעני־צד נגד כלי־רכב ישראליים. תופעה חדשה זו מקשה על עבודת זרועות הבטחון. בחצי השנה האחרונה הופעלו בקטע הכביש בין קיבוץ יד מרדכי לעיר עזה 5 מטעני־צד.

מקורות צבאיים באיזור רצועת עזה ציינו, כי בעיר עזה ובשכונות מחנות הפליטים ברצועה קיים פוטנציאל גדול מאוד לפעולות חבלה, וכי הרצועה היא למעשה "מבצר של אש"ף". המקורות ציינו כי עבודה יסודית של צה"ל ושירות הביטחון הכללי מביאה לחשיפה כמעט מוחלטת של ארגוני החבלה.

המקורות הצבאיים התריעו עוד מפני מה שכינו "הגדנ"ע של הפת"ח ברצועה". מדובר בארגוני נוער רבים שנוצרו ברצועה, העוסקים בספורט ובפעילות קהילתית, אולם גם בפעילות פוליטית ובהטמעת רעיונותיו של ארגון הפת"ח בקרב הדור הצעיר ברצועה.

הצלחה לצה"ל בלכידת חוליות מבריחים ממצרים

מאת אבי בניהו,
כתב "על המשמר"

בשבועות האחרונים פועלים כוחות צה"ל באיזור פיקוד הדרום ללכידת חוליות מבריחים ממצרים לשטח ישראל ובחזרה.

אלוף פיקוד הדרום אורי שגיא ציין אתמול בשיחה עם כתבים צבאיים כי המדיניות החדשה תגרום השקעת מאמצים ללכידת חוליות מבריחים כוח־אדם רב. "לגבי כל חוליית מבריחים שעוברת בשטחנו אנו מודעים לסוגי המטען" אמר אלוף פיקוד הדרום.

האלוף שגיא אמר עוד כי כוחות הביטחון מתמודדים בהצלחה יחסית מול פוטנציאל הטרור הטמון ברצועת עזה.

חדש! ללקוחות בנק הפועלים

חידושים והטבות בחודש יוני

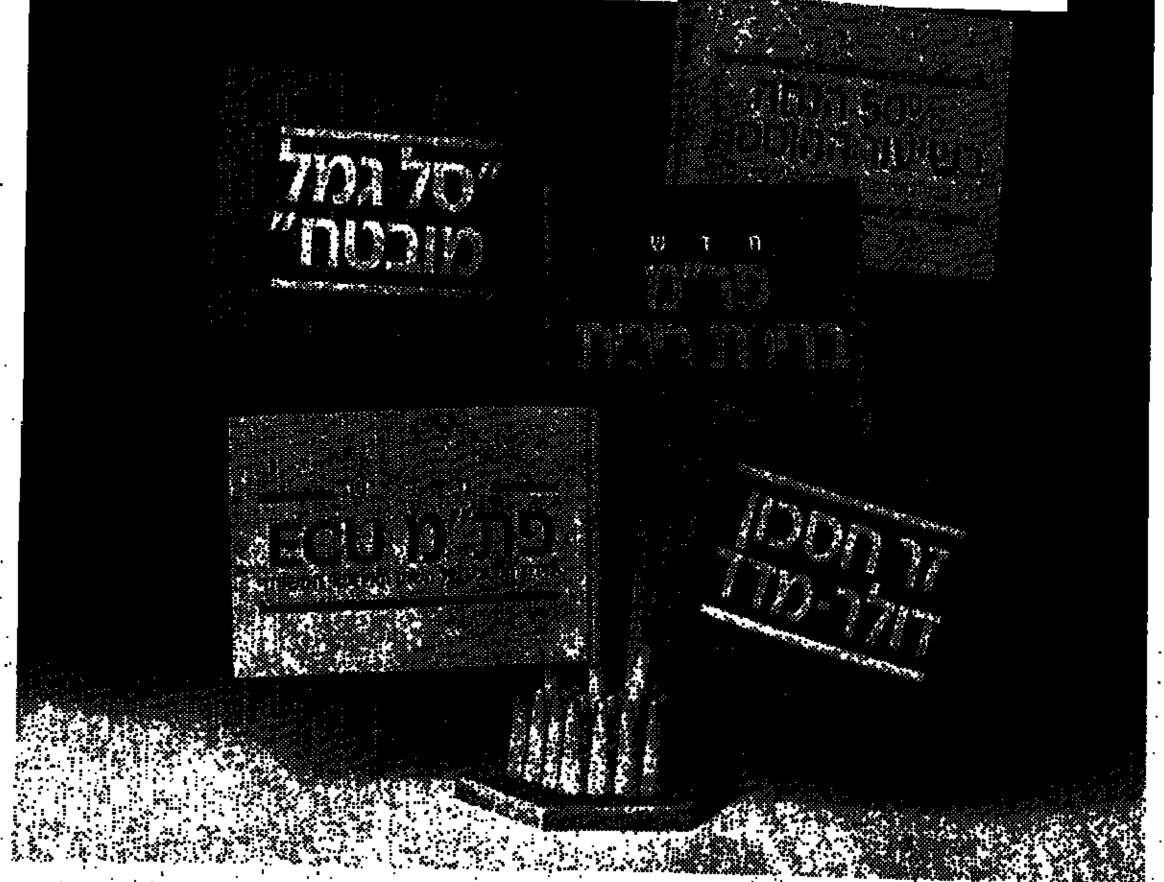

בנק הפועלים מציע לך עכשיו אפיקי השקעה חדשים ומגוון של מסלולי חסכון בתנאים מיוחדים: כאלה המבטיחים הצמדה מלאה לכספך, כאלה המעניקים לך נזילות גבוהה וכאלה המאפשרים לך לקבל הכנסה חודשית שוטפת.

היכנס עכשיו לכל אחד מסניפי בנק הפועלים ותקבל מידע מפורט על מגוון החידושים וההטבות הניתנים בחודש יוני.

שרות כמו שצריך

שרות השקעות מקיף

בנק הפועלים

המשטרה תגיש תביעת מבחן נגד מפרסמי „תמונות תועבה"

מסר מפכ״ל המשטרה רב ניצב דוד קראוס ■ התביעה נועדה לבחון תגובת המערכת השיפוטית

מאת יואב אביב, כתב „על המשמר" וסוכנות עתי״ם

משטרת ישראל תגיש בימים הקרובים „תביעת מבחן" נגד מפרסמם תמונות שהוגדרו כתועבה על־ידי החוגים הדתיים, על־פי סעיף 371 לחוק העונשין.

יחד עם הגשת האישום תבקש המשטרה מבית־המשפט לזרז את ההליכים בתיק זה כדי שישמש תביעה תקדימית לתלונות נוספות שיוגשו למשטרה על־ידי חרדים.

כך מסר אתמול מפכ״ל משטרת ישראל רב־ניצב דוד קראוס בבית־ספר הארצי לשוטרים, שם סיימו 98 שוטרים ושוטרות קורס קצינים.

רב־ניצב קראוס אמר עוד: „הגענו למצב שבו אי־אפשר לטעון לצדק ויש הכרח למצוא הסדר בו יוכלו תושבי המדינה דתיים וחילוניים לחיות יחדיו מבלי לכפות את אורחות חייהם אלה על אלה. לדברי רב־ניצב קראוס, האלטרנטיבה למציאת הסדר לאלתר הינה סתימת בתי־הסוהר בדתיים וחילוניים. קראוס ציין, כי התביעה נועדה לבחון תגובת המערכת השיפוטית.

הסכם כלכלי ראשון עם ספרד

מאת חיים מרגלית, כתב „על המשמר"

הסכם ראשון לשיתוף פעולה כלכלי בין ישראל וספרד נחתם אתמול — נמסר מאיגוד לשכות המסחר.

בהסכם נקבע, כי איגוד לשכות המסחר בישראל ובספרד יקיימו ועדות משותפות לטיפול בבעיות הסחר בין שתי המדינות. כן כולל ההסכם מתן עזרה וייעוץ הדדי, הגברת שיתוף פעולה בנושאי ההשקעות, חקר שווקים וארגון משלחות מסחריות. על ההסכם חתמו אדריאן פיירה חימנס, יו״ר איגוד לשכות המסחר בספרד, ודני גילמרמן, יו״ר איגוד לשכות המסחר בישראל.

התק״ם, הקיבוץ הדתי וישיבת מרכז הרב יקראו לסובלנות

מאת כתב „על המשמר"

היום יתקיים באפעל מפגש בין נציגים מהתק״ם, מהקיבוץ הדתי ומישיבת מרכז הרב. במפגש ינסו המשתתפים לנסח החלטה משותפת שתקרא לקירוב לבבות בין כל חלקי העם.

מפגש זה הוא מפגש שלישי בפורום זה, ויש לו חשיבות מיוחדת על רקע העימותים בין דתיים וחילוניים בתקופה האחרונה.

בשני המפגשים הקודמים השתתפו מטעם התק״ם אהרון ידלין, יוסף פרלמוטר, יהודה הראל, יוסלה בר־ציון מקיבוץ רעים, שהוא ראש האגף להסברה במפלגת העבודה ואחרים. מטעם הדתיים השתתפו בין השאר, במפגשים אלה הרב לאו, חנן פורת, מזכיר בני עקיבא יוחנן בן־יעקב ואלי זיו מ„קשת" ברמת־הגולן. בין המשתתפים במפגשים הקודמים שררה הבנה וגובשו החלטות משותפות:

● להקים צוות משותף מצו[...] לשיתוף פעולה בנושאי ח[...] והסברה וכן לתגובה על נו[...] הנוגעים לזהות היהודית, ציונית במדינה.

● לבדוק דרך משותפת לחיזוק התודעה הלאומית היהודית.

● לפעול לקירוב לבבות בין הציבור החילוני לדתי תוך שלילת הניכור הקיים והתנגדות לכפיה מצפונית.

● לפעול למען יחס נאות לנוכרי היושב בארץ, ולהאבק נגד גילויי האיבה בין יהודים לערבים.

● לעורר את המשך תהליך שיבת ציון, למנוע ירידה ולהגביר את העליה. המתכנסים מקווים להמשיך בשיתוף פעולה פורה במפגשים דומים גם בעתיד.

ראשי ערים ורבנים במפגש לקירוב לבבות

מאת זהבה מרום מנחת „על המשמר"

בקריאה משותפת למנהיגי הציבור הדתי והחילוני לפעול למניעת כל הופעה של אלימות, ולמנוע פגיעות בתחנות אוטובוסים ובבתי כנסת, למען העמקת ההידברות יצאו אתמול משתתפי הפגישה שנערכה ביוזמת המפקדת מרחב השפלה משטרת ישראל. זוהי הפגישה הראשונה מסוגה בארץ בין ראשי ערים ורבנים כשהמשטרה ממלאת תפקיד של מתווך ועורכת אתמול במטה מרחב השפלה שברחובות.

למרות שהפגישה נערכה באווירה רגועה ובמתינות, הודיע רבה הראשי של העיר רחובות הרב שמחה קוק, כי הוחלט להכריז על יום ב׳ בסיון כיום תענית עקב השחתת ספרי הקודש בידי יהודים.

סגן ניצב חיים קליין, סגן מפקד מרחב השפלה שניהל את המפגש אמר לנוכחים, כי הוא מדבר „כקצין משטרה חילוני ואב לילדים" שעומד היום בפני שאלות שאין עליהן תשובה והוא מרגיש שחייבים למצוא תשובה לשאלות שיציגו לנו ילדינו בעוד 10 שנים. ראש עיריית לוד מקסים לוי קרא לרבנים לא להחריף את המצב והזהיר, כי יום התענית שהוכרז עלול לשוב ולגרות את היצרים. עוד הוסיף כי החוזרים בתשובה ובהם עבריינים ורקוטנים לשעבר הם הסנאטים בהווה כשם שלא היסטו בעבר להפר את החוק, ועל הרבנים מוטל התפקיד להרגיע אותם.

„בכל עיתונאי טמון פוליטיקאי"

בכל עתונאי טמון פוליטיקאי ובכל פוליטיקאי טמון עתונאי. כך אמר חבר הכנסת פרופ׳ שבח וייס בדיון על הנושא „מחוייבות התקשורת כלפי הציבור והכנסת", שהתקיים לאחר טקס קבלת פרס זיו — פרס לעיתונות טובה. שהתקיים אתמול במשכן הכנסת בירושלים.

בדיון השתתפו יצחק גן, איש קול ישראל, ויצחק מאיר, חבר הנהלת הסוכנות, והעתונאי גבריאל צפרוני. „יש סימביוזה בין העיתונות לחברי הכנסת", אמר וייס, „והדבר תלוי בקשרים שבין השניים. יש ח״כים הנעדרים מהמליאה אך בעיתונים הם מצטיירים כפעילים, מאחר ויש להם קשר עם עיתונאים בעלי עמדות־מפתח בכלי התקשורת.

וייס הוסיף כי יש עיתונאים „המוכרים את עצמם" למקומונים. המקומונים מעוניינים בחומר מקומי „ולא טורחים לבדוק. אם אכן ח״כ פעיל או לא. וייס הביא דוגמא של ח״כ השוהה בחו״ל ובא לארץ ל־4 ימים בחודש. ב־4 ימים אלו מממנים לו חבריו מאנשי התקשורת ומציפים את המדינה בידיעות עליו. לאחר מכן מרשה לעצמו הח״כ לחזור לחו״ל.

● מזון טרי מישראל לסטודנטים ישראלים ברומניה

מאז אסון צ׳רנוביל החלו כמה מאות הסטודנטים הישראלים הלומדים ברומניה לדאוג לקבלת מזון מישראל, כדי להיות בטוחים שאינו נגוע ברדיואקטיביות.

זה מספר שבועות שחברת אל־על משגרת בשתי טיסותיה השבועיות חבילות מזון טרי, ובהם גם ירקות ופירות. עבור הסטודנטים, החוששים שהמזון ברומניה עלול להיות נגוע בקרינה (עתי״ם)

● פנייה לאו״ם לבטל החלטה על השוואת הציונות לגזענות

36 פעולי עליה מלנינגראד, ריגה ואסירי ציון פנו לאירגון האו״ם בקריאה לביטול ההחלטה האנטי־ציונית המתארת את הציונות כ„צורה של גזענות ואפליה גזעית".

במכתבם למזכיר האו״ם נאמר בין היתר: „החלטה זו של האו״ם מעוררת ימים אפלים בהיסטוריה של העם שלנו, בפרט בזמן עלילות הדם. האם הנביאים שלנו לא הכריזו בספרי הקודש על אידיאלים של אהבה ואחוות עמים? ובהמשך: „החלטה זו של האו״ם, תורמת לעובדה שבמאה ה־20 נשללות מיהודים מכמה מדינות זכויות בסיסיות של שיבה למולדת של חיי תרבות לאומית וההשתייכות כיהודים."

חברי הפרלמנט הבריטי מכל הסיעות תמכו ותתמו על הצעתו של ציר הליבור רג׳ פריסון, הקוראת לביטול החלטת האו״ם משנת 1975 כי „הציונות היא גזענות". (י. גלילי)

● ילדים מיפן ינגנו עם נשיא המדינה

6 ילדים מיפן, שהקטן שבהם בן 11, ינגנו עם נשיא המדינה, וכן יפגשו עם ראש הממשלה ויאלתרו מנגינות על פי כמה טונים שהוא ישמיע להם. פרטים אלה נמסרו אתמול במסיבת עתונאים שנערכה בבית ההארחה של התזמורת הפילהרמונית.

במסיבה נמסר, כי נשיא המדינה מנגן בפסנתר והוא נאות לקבל את האורחים הצעירים מיפן ואף לנגן יחד עימהם. ראש הממשלה ישמיע להם צלילים אחדים והאורחים ימשיכו לחבר מוסיקה לפיהם, ולאלתר את המנגינות שיוחברו. (עתי״ם)

המרכז הפדגוגי טכנולוגי
רשתות החינוך של ההסתדרות הכללית של העובדים בא״י
המרכז הפדגוגי־טכנולוגי שוכן במרכז „עמל" ברחוב קהילת קייב 15 תל־אביב, טלפון 03־497444

פרסומי המרכז הפדגוגי־טכנולוגי אפשר להשיג:

	קוד	מחיר
ערכות לימוד		
1. התפתחות האידיאולוגיה הסוציאליסטית מערכי שיעור של רות קליינברגר	001־הת־86	4 ש״ח
2. הדמיית ביצועי מחרטת "EMCO" באמצעות מחשב APPLE	002־טמ־86	4.60 ש״ח
3. מקומה של העבודה בחיינו – „עמל" הנוער העובד (לתלמיד)	004־הת־86	4 ש״ח
4. דמוקרטיה בבית הספר ובקהילה	007־הת־86	4.50 ש״ח
5. מקומה של העבודה בחיינו (למורה)	004־יות־86	
6. בקרה ספרתית למחרטת EMCO ולמתקני בקרה לכרסום „יזרעאל" ו„שרנוע"	014־טמ־86	6.00 ש״ח
חוברות מידע שונות		
1. שירון „עמל"	003־הת־86	1 ש״ח
2. המערכת לחינוך טכנולוגי־מקצועי	006־כת־86	1 ש״ח
3. חוברת רשתות החינוך של ההסתדרות		
4. יומן כיתה	008־כת־86	12.50 ש״ח
5. יומן הקבצה	010־כת־86	1.60 ש״ח
6. דו״ח מעבדה לאוטומציה	012־טמ־86	3 ש״ח
עומדים להופיע (ערכות לימוד)		
7. בקר מתוכנת – יישומים בפנאומטיקה	005־טמ־86	
8. מוניטים טכניים במכונות רכב (בערבית, עברית ואנגלית)	009־טמ־86	
9. תרגילי מעבדה למתקן פנאומטי לבקרת תהליכים		

ניתן להזמין במשרדי המרכז הפדגוגי־טכנולוגי

המשרד לקליטת עליה
הסוכנות היהודית לארץ ישראל
המחלקה לעליה וקליטה
מנהל הסטודנטים והתלמידים

צעירים וסטודנטים עולים

המעוניינים להרשם ללימודים בארץ לשנת הלימודים תשמ״ז (1986/87), הנזקקים והזכאים לעזרת מינהל הסטודנטים ואינם נמצאים במיסגרתנו, מבקשים להרשם במשרדי המינהל.

כתובות משרדי מינהל הסטודנטים והתלמידים הן:
ירושלים – רחוב הלל 15, משרד הקליטה
תל־אביב – רחוב אסתר המלכה 6, תל־אביב
חיפה – רחוב פליים 7, משרד הקליטה
באר־שבע – שדרות הנשיאים, בנין בטוח לאומי, משרד הקליטה

זכאים לעזרה עולים ועולים בכח (בעלי אשרה א/1) שעלו ארצה אחרי ה־1 באפריל 1985. העונים לקריטריונים של המינהל (שרות סדיר בצה״ל מקדים את התאריך לפי אורך השרות).

כן ליהדות לא לאלימות
ההפגנה במוצ״ש

חברי הקיבוץ הארצי!

בואו ונפגין
את כוחנו ואת נחישותנו
בהפגנה שתערך במוצ״ש
ברחבת מוזיאון תל־אביב.

מזכירות הקיבוץ הארצי

במוצ״ש 21.6.86 בשעה 18.30 ברחבת מוזיאון ת״א
נפגין

● למען כבוד הדדי בין חילוניים ודתיים ונגד הכפיה הדתית והבריונות החרדית.
● למען אחדותו של העם היהודי ונגד כל מבעירי הבעירות בתוכנו.

למען ישראל של חוק, דמוקרטיה ושוויון אזרחי מלא ונגד משטר הקנוניות, הסחטנות ופטור למשתמטים משרות בצה״ל.

במוצ״ש נאמר:
● לרבנים האורתודוכסים אין מונופול על היהדות.
● יהודי הוא מי שמגדיר עצמו כיהודי.
● הדת היא רק אחד מגילוייה של מורשת ישראל.

להיות עם חופשי בארצנו
איש באמונתו יחיה

קפ״ם · שינוי מפלגת המרכז · רצ התנועה לזכויות האזרח ולשלום

ריח של לינץ

מאת חיים מרגלית

זה שלושה שבועות שמקיזים את דמו של פרופ׳ יצחק זמיר וכל העם [...] — מבריז עורך דין יהודה רסלר. כן, אותו יהודה רסלר אשר בבג״ץ שהגיש בשנת 1969 נגד ממשלת גולדה מאיר הביא לנו את שידורי הטלוויזיה בשבת. כדי לשמור על סטאטוס־קוו עם הסיעה הדתיים בקואליציה היתה גולדה מוכנה לסגור את הטלוויזיה בשבת. עו״ד רסלר פיצץ אז את הפרשה.

והיום כאן, הוא אומר: „ההתארגנות של חכ״ים אולמרט ואיתן מהליכוד שהם עורכי־דין במקצועם, אין בינה לבין רדיפת־צדק ולא כלום. יש להם מניעים פוליטיים. או.קיי. [...] להם להגיש תלונה נגד מישהו ואי־[...]ר למנוע זכות זאת. אך השניים האלה עשו לצידם, כפי שפורסם באמצעי התקשורת, 12 עורכי־דין להגשת התביעה נגד זמיר. וזה מתחיל להיות חמור. מתביעה זאת עולה ריח של לינץ׳ פוליטי". עו״ד רסלר תמה על שתיקתה של לשכת עורכי־הדין. לדבריו, הלשכה היתה צריכה לצאת בפומבי להגנת היועץ המשפטי, ובמיוחד כאשר התברר שהשמצות מדברי זמיר במסיבת העיתונאים לא היו מדוייקות. ח״כ אולמרט דיבר על מסיבת עיתונאים שיזם פרופ׳ זמיר, והתברר שלא היא. כתבי עיתונות שמכסים את בתי־המשפט, הם שערכו מסיבת פרידה לפרופ׳ זמיר, וסיפוריו של אולמרט לא היו מדוייקים. ואלו סבור שזמיר הודח מתפקידו. „נכון", הוא מעיר, „זמיר ביקש לפני שלושה חודשים להשתחרר מתפקידו, אך מה שעשתה הממשלה היתה הדחה. על פני הדברים לא נעשה צדק וגם לא נראה שנעשה צדק, כפי שאומר הצדק הטבעי".

בפרשת השב״כ נמנע עו״ד רסלר מקביעות. כמשפטן הוא אומר, כי כל הידוע

> **„ההתארגנות של החכ״ים אולמרט ו־איתן — אין בינה ל־בין רדיפת־צדק ולא כלום. מניעיהם פולי־טיים" — אומר עורך־דין יהודה רסלר.**

לו מקורו באמצעי התקשורת ובמיוחד העיתונות. אם מה שפורסם נכון רק ב־10 אחוזים, לדבריו, חובה לפתוח בחקירה. ואם יימצאו ראיות לכאורה — יש להעמיד לדין כל מי שהיה מעורב בהריגת המחבלים באוטובוס 300. לדעתו, על סמך נסיונו המשפטי, אפשר לחקור ולדון בנושא בדלתיים סגורות. הוא מרגיש כי אילו ל„מנהיגות" במרכאות כפולות היה שכל, הפרשה היתה נחקרת. הוא טוען כי יש אפשרות לחקור בדלתיים סגורות בלי שיהיו דליפות, וכבר היו דברים מעולם. „אך אם זה נכון שאנשי השב״כ שיקרו לוועדת זורע ולוועדת בלטמן", הוא פוסק, „אוי זה חמור מאד. מדינה אינה יכולה להתקיים אם משקרים בוועדות־חקירה, ואין שום נימוק בעולם שמצדיק עדות שקר. על עדות שקר חובה להעמיד לדין, אחרת המדינה יכולה להתפורר". והוא מוסיף, שאם היועץ המשפטי מסרב לחקור בנושא שהוא בתחום סמכותו, אפשר להגיש נגדו בג״ץ שיכריח אותו לחקור.

אין טעם להגיב

האם יכול היועץ המשפטי לעכב הליכי חקירה, לאחר שהוגשה תלונה כחוק למשטרה? על כך הוא משיב קודם כל על־פי סעיף 23 (א) בפרק ח׳ בסדר הדין הפלילי: „בכל עת שלאחר הגשת כתב־אישום, ולפני הכרעת בית־הדין, רשאי היועץ המשפטי לממשלה, בהודעה מנומקת בכתב לבית־המשפט, לעכב את הליכי המשפט; הוגשה הודעה כאמור, יפסיק בית־המשפט את ההליכים באותו משפט". ההגיון אומר, מעיר על כך עו״ד רסלר, שלפני הגשת כתב־אישום היועץ המשפטי אינו יכול לעכב הליכים. כשם שאין היועץ המשפטי יכול להורות למשטרה על הפסקת חקירה לאחר הגשת תלונה. סמכותו של היועץ המשפטי, כאמור, לעכב הליכים היא אך ורק לאחר הגשת כתב־אישום. ומכאן, שכדאי לו, ליועץ המשפטי החדש יוסף חריש, לבדוק את הנושא טרם תגובה.

באשר למסע ההשמצות של החכ״ים אולמרט ואיתן נגד פרופ׳ זמיר, פניתי ליו״ר לשכת עורכי־הדין בישראל, עו״ד מנחם ברגר, בשאלה: מדוע הלשכה אינה מגיבה על תלונת החכ״ים נגד זמיר, כאשר מהפירסום בעיתונות מתברר כי פרופ׳ זמיר לא גילה דברים חסויים בפגישת הפרידה עם כתבי החוק? על כך השיב עו״ד ברגר, כי כאשר יש חילוקי־דעות בין שני צדדים, אין טעם שהלשכה תגיב. היא תגיב אם וכאשר יהיו לפניה כל העובדות שכן, לדבריו, הוא אינו יודע יותר מאשר פורסם בעיתונות.

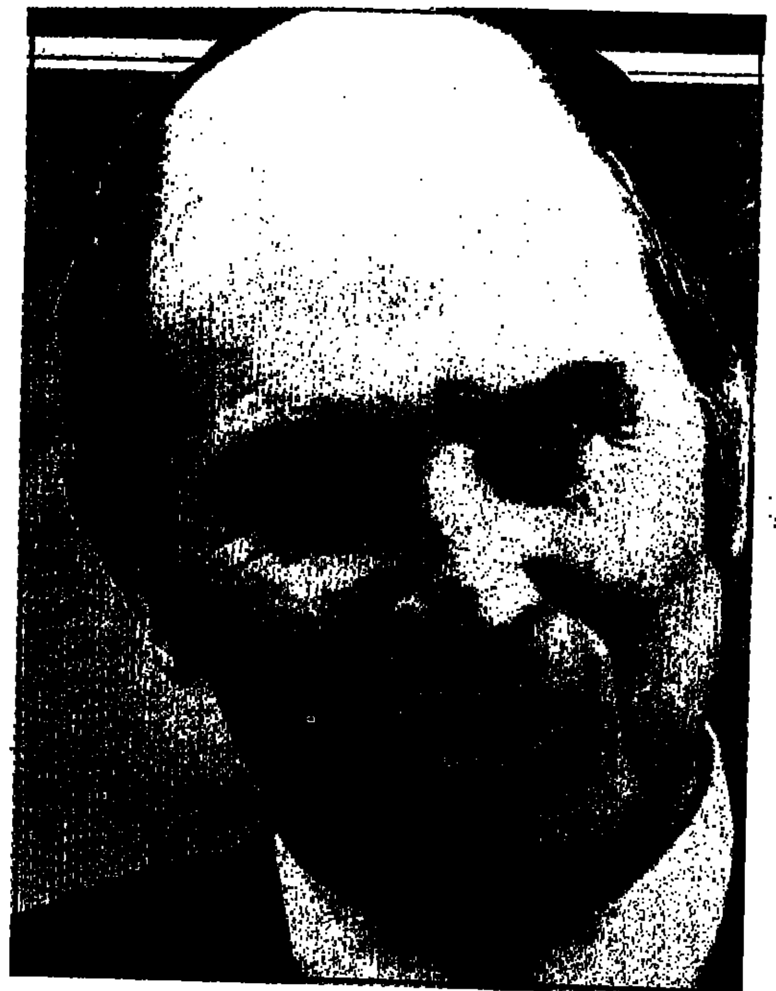
יצחק זמיר   המאבק יימשך

את הפרשה הזאת אי־אפשר להשתיק

האמת תתפרסם. אם לא עכשיו אז בעוד שבועות, חודשים, שנים — דליפה אחר דליפה, בסרטים, בספרים. יותר מדי גורמים מעוניינים בחשיפה. עיין ערך פרשות ווטרגייט, גרין פיס, ארגנטינה

מאת עודד ליפשיץ

ההכרעה על גורל החקירה בפרשת ראש השב״כ תיפול בימים או בשבועות הקרובים. נדע האם יחקרו, מי הגוף שיחקור, מה סמכויותיו ומה היקף החקירה. כל האפשרויות פתוחות: החל בחקירה אמיתית שתחשוף את האמת, תוציא מסקנות ותעניש אשמים, ועד אי־חקירה או חקירה שמטרתה לטשטש ולטייח.

ייתכן מאוד שאלה שרוצים למנוע חקירה, יצליחו בשלב זה את מטרתם. ייתכן שחלקים גדולים בציבור יסתפו אחרי הפסיאודו־פטריוטיים ונימוקי הביטחון הכתובים של הענין, ייתכן שהניסיונות להטות את העניין הציבורי מפרשת השב״כ לפרשת ההדלפות־כביכול של זמיר, יצליחו. ייתכן שהחששות שעלולים את התבטאויותיו הראשונות של היועץ המשפטי החדש, חריש, יתאמתו, ולממשלה יהיה, אחרי שנים רבות, יועץ משפטי אותה במקום יועץ שמשרת את החוק.

שמעון פרס עלול לסגת מתמיכתו בוועדת חקירה ממלכתית כדי לשמור על שלום־בית קואליציוני או על הפופולאריות שלו בציבור.

ייתכן שהשמאל ימשיך להתקפל בפרשה זו מסיבות דומות, מפני שהוא חושש שתביעה לחקור רצח מחבלים לא תוסיף לו אהדה.

במשך הארוך יותר, חודשים, שנים, אין כל ספק שהפרשה תושתק. האמת תתגלה, וזו לא משאלת־לב מטעמי מצפון ומוסר, אלא הערכה מפוכחת, על־פי הנתונים ומערך הכוחות בפרשה זו ועל־פי הניסיון, בארץ ובעולם, בפרשות דומות שניסו להשתיקן. יש יותר מדי גורמים שינסו לחשוף את הפרשה עד תום, לקבוע מה נעשה, מי ידע, ומי אחראי למעשים ולניסיונות החיפוי עליהם.

ככל הנראה, היועץ המשפטי לשעבר, זמיר, ימשיך במאבקו, ויפנה לבג״ץ אם לא תהיה חקירה. יש לזכור, שרבים מבכירי סגל הפרקליטות במשרד המשפטים תומכים בעמדת פרופ׳ זמיר בעניין פרשת השב״כ, וגם אחרי שזמיר הוחלף בחריש, הם יכולים להמשיך ולתבוע את חקירת הפרשה בדרכים שונות.

השבוע תתחיל להתברר עתירתו של רפי מלכה, איש השב״כ, בבג״ץ. גם אם יהיו רחיות, קשה יהיה למנוע בעתיד הגשת עתירות לבג״ץ בעניין זה, מה גם שכל אזרח יכול לעשות זאת, בטענה שאי־חקירת הפרשה פוגעת בו אישית, משום שהוא חושש שכשם שניסו להפליל את תא״ל יצחק מרדכי, שירותי הביטחון עלולים להפליל אותו. יצחק מרדכי עצמו עשוי לתבוע שיחקרו את העליליה נגדו.

שלושת אנשי השב״כ שתבעו את חקירת מפקדם, אברהם שלום, טרם אמרו את דברם האחרון, ולרשותם שפע אמצעים להמשך המאבק. בין השאר, סביר להניח שחבילות מסמכים, שכיום הן במקום מבטחים בארץ ובחו״ל, ייחשפו לפתע לעיני הציבור.

אנשים, גופים ומפלגות שעד כה שתקו, עשויים להתארגן לתנועת אד־הוק שתתבע חקירת־אמת. מעבר לכל הוויכוחים העקרוניים, יש עוד נימוק מעשי חשוב שעשוי להכריע, בשלב כלשהו, את הכף לטובת חקירה ותשיפת האמת: כרגע, השב״כ נפגע דווקא מהשתקת הפרשה, למרות שאלה הרוגלים בקבורתה טוענים את ההיפך. כדי לפעול ביעילות, זקוק השב״כ לאמון מלא מצד הממשלה וראש הממשלה, וכן מצד הפרקליטות ובתי־המשפט, המנגנונים שתפקידם לחרוץ את משפטם של החשודים שמצא השב״כ ולגזור את דינם.

כרגע, השב״כ אינו נהנה מאמון כזה, בשל החשדות שייתכנו בו זיופים ושקרים מכוונים. גם אלה שתומכים כרגע, מטעמים פוליטיים, בהשתקת הפרשה יודעים זאת, ויודעים שנזק רב ייגרם לביטחון המדינה אם השופטים יחשדו שעדויות השב״כ בשקר יסודן. מעבר לכל אלה, ישנה התקשורת, בארץ ובעולם, שתשמח לשרת כל מי שמוכן להדליף לה מידע נוסף, ותעקוף את הצנזורה באלף דרכים. יתר־על־כן, מכיוון שהפרשה כבר נחשפה והאירועים העיקריים כבר ידועים, קשה יהיה לעצור את המשך הטיפול בנושא באמצעי התקשורת השונים.

הניסיון בארצות אחרות מלמד שפרשות שנחשפו — אפילו אם המאמצים לקבור אותן ולהשכיחן הצליחו בשלב מסוים — חזרו ועלו על סדר היום הציבורי במשך שנים, עד שהאמת התגלתה. כך היה בפרשת ווטרגייט בארצות־הברית, ובפרשת „גרין פיס" — ההכלות של שירות הביון הצרפתי בספינת המחאה נגד הניסויים הגרעיניים בניו־זילנד.

אפילו ניסיונות השתקה במשטרים שאינם דמוקרטיים, אינם מצליחים בטווח הארוך. כך, הקצינים בארגנטינה נפלה, והיום יודעים את „הסיפור האמיתי" על הנעדרים, קורבנות המשטרה והצבא והשירותים החשאיים במדינה זו. אפילו בצ׳כוסלובקיה הקומוניסטית הוקמו בשנות השישים כמה ועדות חקירה שחשפו חלק מהאמת על משפטי פראג משנות ה־50, בהם העלילו עלילות־שווא על צמרת השלטון הקומוניסטי, שהיתה מורכבת ברובה מיהודים, והאשימו אותה בחתירה תחת המשטר, בציונות ובריגול.

מה שוועדות אלה לא חשפו, חשפה ועדה נוספת שקמה בחודשים הספורים של „אביב פראג" ב־68׳. אם לא יחקרו את פרשת השב״כ עד תום עכשיו, היא תחזור אלינו בעתיד, דרך הכנסת והממשלה, בבתי־המשפט והתקשורת, ואפילו בספרים וסרטים. את הפרשה הזאת אסור לקבור — ומה שחשוב יותר — אי־אפשר לקבור אותה.

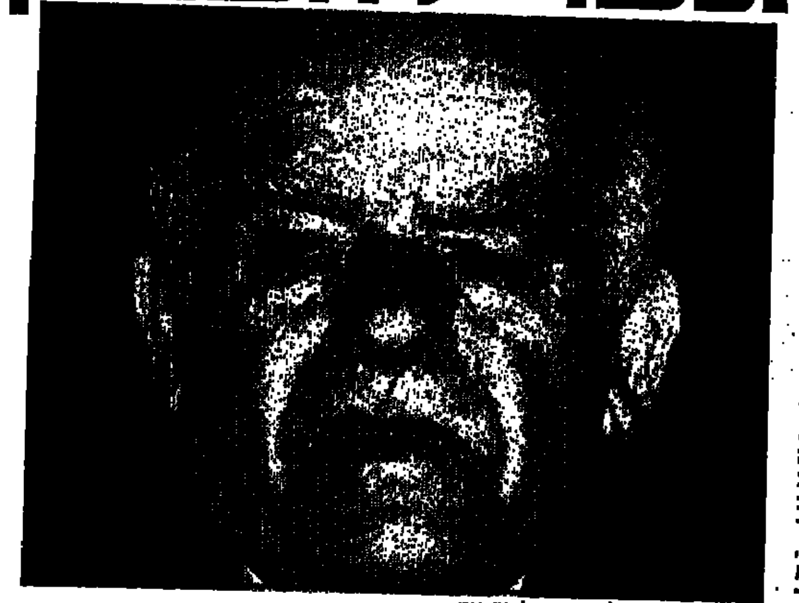
יצחק שמיר   להשתיק, להשתיק

ראש דסק לענייני היום: לוי מורב
עורכת אחראית של עמודי הענינים: עמית אנטר

גילגולה של „ידיעה סודית"

כיצד הפכה מסיבת פרידה לפרופ׳ זמיר, שנערכה מטעם תא הכתבים לענייני משפט, ל„פרשה" חדשה, על־פי גירסתו של חה״כ אולמרט.

מאת בצלאל עמיקם

ראש הממשלה איננו נזקק כנראה לבזבז זמן על קריאת מכתבים המופנים אליו. אין המדובר במכתבים של שיגרה העוסקים בענייני דיומא אלא דווקא באותו סוג של מכתבים שמורה של במיסות ואה להם והם דנים בריקות מזימות שיש בהם כדי להזיק לבטחונה של המדינה.

כך מכל מקום אירע השבוע, בשעות הערב של יום שני. ראש הממשלה שהה במשכן הכנסת כדי להשיב למתוכחים בסוגיית גילויי האלימות בין חילוניים לחרדים. מכיוון שנותרה שעה קלה עד לעלייתו לדוכן הנואמים, הסב במזנון וצפה בחברת ח״כים בודדים שנותרו בבניין, עיתונאים וסדרנים, במהדורות החדשות של „מבט". הקריין קרא בנימה דרמטית מכתב דחוף ששיגר ח״כ אהוד אולמרט, איש הליכוד, לשמעון פרס ואשר עדיין הדיף את ריחה של מכונת הצילום בה צולם בכהילות. הח״כ החריף יכול היה כמובן לפטור עצמו מהצורך בשימוש בשירותי הדואר של הכנסת ולהפקיד את המכתב בידיו של ראש הממשלה או עוזרו לענייני עתונות. השניים, אגב, היו במרחק מספר פסיעות ממנו. אולם אהוד אולמרט העדיף את הדואר האלקטרוני — הטלוויזיה והרדיו — מבלי ששיקפה אף את ציבור העתונאים. בפנייה לפרס הונחו שיקולים בטחוניים כבדי משקל. ואם לא דלפו הפרטים שמסר היועץ המשפטי לשעבר לעתונאים, שכן הללו נועדו בחלק להתפרסם רק למחרת היום, דאג אולמרט להפיצם ברבים.

במה חטא היועץ המשפטי לשעבר, פרופ׳ זמיר, שעורר את קיצפם של אנשי הליכוד? בתלונתו קובל אהוד אולמרט, כי פרופ׳ זמיר כינס בירושלים „בחשאי" קבוצה של כתבים לענייני משפט ומסר להם פרטים סודיים רבים הנוגעים לפרשת ראש השב״כ.

מן הראוי להעמיד דברים על אמיתותם. תא הכתבים לענייני משפט, המונה פחות ממניין עתונאים, החליט להזמין את פרופ׳ יצחק זמיר למסיבה צנועה ואף להעניק לו תשורה לרגל סיום תפקידו. פרופ׳ זמיר, הטרוד בימים אלה כאריזת מזוודותיו לקראת צאתו לשנת שבתון בלונדון, נענה ברצון והגיע סמוך לצהרי יום למקום המפגש הנסתר, הלא הוא מעונה של אגודת העתונאים בירושלים, בית אגרון. מספר אחד המשתתפים במפגש: כמקובל, הושמעו דברים, הושקו כוסיות ונאמרו דברי תודה. במהלך הפגישה התנהלה שיחה בלתי רשמית בין זמיר לבין הכתבים ואיש מהנוכחים לא העלה את הדברים על הכתב. „גילגולו כל מיני נושאים ובאווירה טבעי צפה ועלתה פרשת ראש השב״כ, על שאלות כמו הדיון בבג״ץ וישיבות הקבינט, סירב זמיר להשיב. הוא רק חזר על דברים ידועים פחות או יותר והעניק להם עוצמה מחודשת. לפני שנפרדנו שאלנו את פרופ׳ זמיר אם נוכל לעשות שימוש בדבריו. הוא נעתר אך ביקש להשמיט שניים־שלושה נושאים וזאת בתנאי שלא יצוטט ושמו לא יוזכר". לאחר צאתו נדברו הכתבים ביניהם וסיכמו ליחס את הדברים ששמעו ל„גורמים המקורבים לפרשת ראש השב״כ" אלא שמושג האמינות בין העתונאים הוא כנראה רופס. אחד הכתבים מיהר לטלפן ודיווח לח״כ אולמרט והלה ביקש להפיק מהפרסום הון פוליטי. כך או כך, הדברים לא נעמו לפרופ׳ זמיר, שאם היה עדיין זקוק ללקח על מסורתיהם של העתונאים — מיהרו הללו ללמדו. הוא, שביקש לשמור על פרופיל נמוך, נמצא עומד במרכזה של גל עכור. הפרסומים על הפגישה „ידיעה סודית" בהם נוקטים מאשימי הליכוד, במגמה שקופה להתנכל לפרופ׳ זמיר, מגוחכים. כל בדיקה בארכיוני מערכות העתונים תוכיח, כי אין הדברים חדשים ובעיקרם ראו אור בהזדמנויות שונות. לעומת זאת, המועד הקרב של הרוטאציה מדליק נורה אדומה אצל כל מי שמבקש מול על היהלצוותר למען המיועד לרשת את כסא ראש הממשלה. מן הסתם, שמיר לא ישכח את העומדים לימינו בעת מצוקה.

זכרונות בית מוגרבי

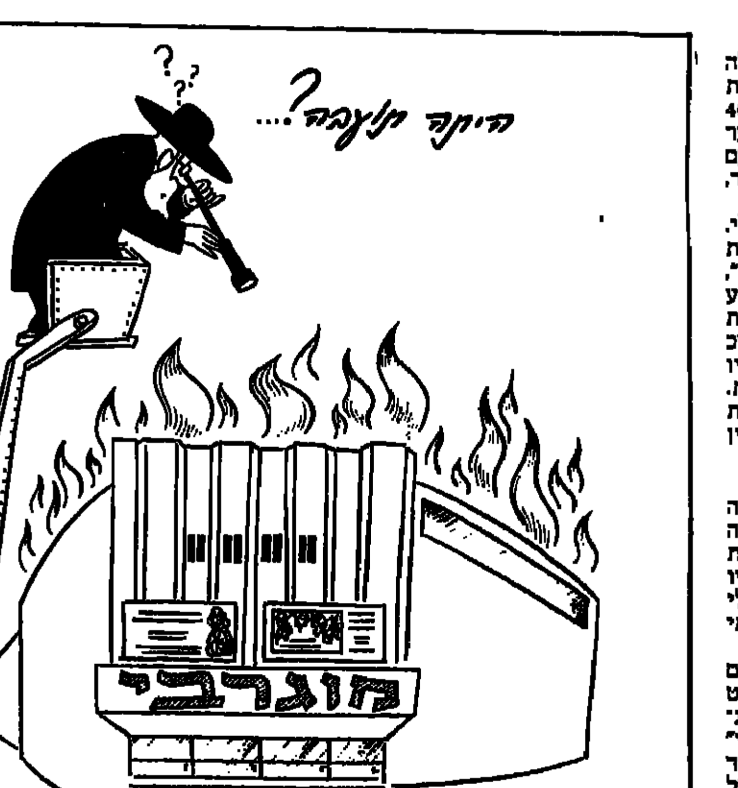

מאת גיורא מנור

ליד קולנוע מוגרבי, שעלה בימים אלה באש — לשמחתי לא במסגרת מלחמת החרדים והחילוניים — עמד בשנות ה־40 איש בעל־גוף של עגלון ופנים ורעמת־שיער של אינטלקטואל, ומכר נקניקיות חמות עם חרדל בתוך לחמנייה ממיכל מים חמים נייד, עשוי פליז.

האיש הזה הציל אותי לא אחת מרעב לילי. בשנות עבודתי כעוזר־במאי, מנהל־הצגות ושחקן לעת מצוא ב„תיאטרון הקאמרי", ששכן אז במוגרבי „למטה", (הוא קולנוע „סטודיו" שלא נשרף), היו חזרות גנראליות ואחרות מסתיימות אחרי חצות הלילה. רחוב אלנבי ו„רח' בן־יהודה שטראסה" היקי היו כבר שוממים וכל המסעדות אפלות ונעולות. מלבד זאת גם משכורתי — 10 לירות מנדטוריות לחודש — לא היתה מספיקה בין כה וכה אלא לנקניקיה אחת...

נקניקיות בטעם פראג

סיפרו עליו, על איש הנקניקיות, שהיה בעבר מבקר מוסיקה נודע או זמר אופרה מפורסם בברלין. איני יודע מה האמת בשמועה זו, מכל מקום, הנקניקיות שלו היו תמיד חמות, חומות, לא פקועות, והזכירו לי את הנקניקיות שהייתי זולל בימי ילדותי בפראג.

האמת היא, שזכרונותי מבית הקולנוע, עם גגו הנוסע ונפתח בערבי קיץ כדי לצנן מעט את האוויר בימים שלפני המצאת מיזוג־האוויר, עתיקים עוד יותר, לפני ש„הקאמרי" נוסד ו„הבימה" עברה לביתה החדש ליד שדרות רוטשילד, שימש האולם התחתון של מוגרבי את תיאטרון „הבימה". כנער הולה־במה זכיתי כאן לכמה חוויות מרעידות־לב ונחרטות בזכרון.

וכי איך אפשר לשכוח את מסקין בתפקיד הגולם מפראג. הגולם נכנס לבימה, עליה יושב המהר"ל (אותו שיחק ברוך צ'מרינסקי), זה מהרהר איך יציל את יהודי פראג מעלילת־הדם, והגולם, שמעולם לא ראה איש שקוע במחשבות, תוהה תחילה על התופעה המופלאה הזאת. צ'מרינסקי, המהר"ל, שישב ללא ניע, היה מרתק בסצינה זו ממש כאילו היה בכוח מחשבותיו להשתיק עולם ומלואו ולעצור את מהלך הזמן. אחר כך הרים הגולם הענקי, האימתני, והניף אותו ללא הגה מעל ראשו של הרבי. אחרי שניות של חרדה עלה על פרצופו של היצור המגושם הזה חיוך של תום, והוא הוריד את הגרזן בנחת ונשען עליו כעל מקל הליכה: הלצה של גולם.

בסיום, כאשר מחליט המהר"ל, שעליו ליטול את נשמתו של היצור שברא, הוא מצווה עליו לשכב פרקדן. הגולם חש שהגיע קיצו והוא נשען על ידיו כשהוא ממלא אחר הוראות רבו בעל כורחו. ומשזה מצווה עליו „אסוף ידיך", הוא נותר יושב בכוח שרירי הבטן שלו בלבד, ודמעות גדולות זולגות ונופלות, מנצנצות, מזעזעות ונושרות מלחייו ארצה.

ארון מוגרבי אישר, התיקרה סירבה

בבית זה ראיתי את „משרתם של שני אדונים", הצגתו המליאה הראשונה של „הקאמרי" עול הימים, עם רוזה ליכטנשטיין הזקנה; את „נערת הפקר" עם חנה מרון ויוסף מילוא שהיה אז עוד פפו פאסובסקי — ראשיתו של תיאטרון מודרני בארץ.

לימים נעשיתי, כמעט במקרה, עוזרו של פפו. בהצגת „הוא הלך בשדות" התרחשה בתיאטרון הישראלי מהפכה זוטא — לראשונה הוכנסו לשימוש חמישה זרקורים בני 500 ואט, וכמה „פחיות", פנסים ללא עדשה, ובהן נורה רגילה בת 500 או 1000 ואט, שאי־אפשר היה לרכז את אלומת אורן. עד אז בוצעה התאורה בעזרת רמפות התלויות מעל לבימה. את הזרקורים היה צריך לתלות גבוה מעל לקהל ולשם כך נחוץ היה לקרוח חורים בתיקרה, כדי לקבוע שם קרש לתלייתם. אני נשלחתי מטעם „הקאמרי" לנהל משא ומתן עם ארון מוגרבי, ששכן במשרדו בקומה העליונה.

לא היה קשה לשכנע אותו. לאחר שקיבלנו את הסכמתו, הובא סולם גבוה ואחד משני החשמלאים של התיאטרון, יצחק קופרמן ואריה שטיינר, טיפס על הסולם והתחיל לקרוח חורים בתיקרה. קדח וקדח והחליף מקדח שנתקהה וכל המאמצים לא הועילו. הקורה, קורת הבטון, עמדה בפני כל המכשירים כחומה בצורה. (אותם אקדחים, היורים מסמרים לתוך בטון, עוד לא הומצאו אז.) כולנו עמדנו למטה, סקרנים לראות את חמשת הזרקורים המודרניים בפעולה, ומקללים את המהנדס שבנה את המבצר הבלתי חדיר הזה.

אצלנו, כל המקומות באמצע

התברר שאותו מהנדס, שרתם כנראה לתוך הבטון כמויות אדירות של מלט ותבילות שלמות של ברזל משוריין, לא היה אחר אלא אביו של יוסף מילוא: אבות אכלו בוסר — שיני בנים תקהינה...

דמויות שונות איכלסו את הבניין, וביניהן הקופאי בסוף השיער, המקפיד תמיד בלבושו, שסיסמתו — ששום קונה פוטנציאלי לא יכול היה להתווכח איתה — היתה: „אצלנו כל המקומות באמצע!"

כל זה היה במוגרבי למטה. אבל גם בקולנוע שעלה עכשיו באש נכונו חוויות.

כאן ראיתי את לורנס אוליביה בסרטו „המלט". אחרי שנגמר הסרט, ירדתי לתיאטרון והופתעתי כאשר שאלו אותי השחקנים, „מה קרה לך, אתה לא מרגיש טוב?" כל כך התרגשתי כנראה מהסרט, שהדבר ממש ניכר על פני שהחווירו.

הבניין והעיצוב הפנימי שלו, בו שלטו זוויות משונות של קווים ישרים וצבעים שקשה להגדירם, היו עדות נאמנה לסגנון המודרני של שנות ה־20. כיום, משעומדים לשפץ את הבית אחרי השריפה, בוודאי ישתנה הכל והמחצית השנייה של המאה העשרים תתפוש את מקום הקוביזם שיצא מהמודה. זה הגיוני, אבל גם קצת חבל.

שום שיפוץ לא ישיב לכבר מוגרבי — דומני המקום היחידי בעיר שנקרא על שמו של איש בעודו בחייו — את הילת העבר, את מקומה כמרכז חיי העיר. כאן רקדו המוני אנשים בליל ההחלטה על הקמת מדינה יהודית, כאן זעקו הרמקולים את צריחותיו ההיסטריות של בגין ביום „אלטלנה".

פעם היה זה מרכז הבידור. מאז הלך לעולמו „גן־רינה", הקולנוע תחת כיפת השמיים, ו„בית־העם" שמולו (מקום שם מתנוסס בניין „אל־על") ואחריהם נעלם קולנוע „מגדלור" מול מוגרבי, נותר הבית שעלה בלהבות הנציג היחידי של האמנות בסביבה. זו עוד סיבה טובה לשפץ אותו ולהחזירו לפעילות.

כבר שנים רבות נעקר משם השעון, שעמד ברחבה שלפני המדרגות המלכותיות המוליכות למוגרבי, מקום המפגש של כל הזוגות המאוהבים. הזמן כאילו עמד מלכת. רק האירוע הלוהט של השבוע החזיר את מוגרבי לתודעתנו.

אבי משפט העבודה

שלושים לפטירתו של צבי בר־ניב, נשיא בית־הדין הארצי לעבודה

מאת ד"ר זאב נגבי

לפני חודש ימים, בעשרים במאי, נפטר צבי בר־ניב, נשיא בית־הדין הארצי לעבודה, תשעה ימים לפני מועד פרישתו לגימלאות. בכך הסתיימה תקופה של פעילות ענפה וברוכה, שכמעט לא היתה כמותה בתחום משפט העבודה והביטוח הסוציאלי בארץ, תחילה בתפקיד היועץ המשפטי במשפט העבודה, ולאחר מכן כנשיא בית־הדין הארצי לעבודה.

למעשה, עוד לפני הקמת המדינה, כעורך־דין צעיר, החל בר־ניב בפרסום מאמרים וכתבות על נושאים משפטיים בעיתון „משמר" (קודמו של „על המשמר"). קריאה בחומר זה מגלה כבר את רב־גוניות התעניינותו ואת גישתו הביקורתית בטיפול בנושאים השונים.

חוק ההסכמים הקיבוציים

אך לא רק לדיני עבודה הוסבה אז תשומת־ליבו, ובמאמריו באותה עת ניתן למצוא הרבה מחקרים רציניים על בעיות אקטואליות בשטח המשפט הפרטי והפומבי, שהתעוררו עם תום מלחמת העולם השנייה. לדוגמה, ביום 17.6.45 הוא פירסם ב„משמר" מאמר בשם „מנדטים ומשטר הנאמנות". המאמר נכתב לרגל הדיונים בוועידת היסוד של האומות המאוחדות בסן־פרנסיסקו, בדבר גורלן של ארצות המנדט, המושבות וארצות חסות, שבעקבותיהם הוחלט לקיים משטרי נאמנות. פרק מיוחד בסקירה הוקדש למקומה של ארץ־ישראל בהסדרים החדשים: ראוי לציין כי באותה סקירה חזה כבר חזית משותפת של ברית־המועצות וארצות־הברית בשאלת עתידה של ארץ־ישראל, לאור ההצבעה המשותפת של שתי מעצמות אלו, בניגוד לדעתה של אנגליה בענין המעבר מתנאי המשטרים המנדטוריים הקיימים.

אולם כל כשרונו, מרצו ורוחב תפיסתו של בר־ניב ז"ל נתגלו בעיקר עם קום המדינה, משהוזמן על־ידי מרדכי בנטוב ז"ל, שר העבודה והבינוי בממשלה הזמנית, לשמש יועץ משפטי במשרד העבודה. מכאן ואילך, החלה תקופה של יצירה והתפתחות במשפט העבודה, בקצב ובממדים שתחום זה של המשפט טרם ידע כמותם בארץ־ישראל המנדטורית. כל היצירה הזאת קשורה בשמו של צבי בר־ניב, וניתן לומר, ללא חשש של הגזמה, כי משפט זה הוא במידה מכרעת פרי יצירתו (והשר נסים, בדברי ההספד, כינה את בר־ניב „אבי משפט העבודה בארץ"). ניתן לומר כי עם מינויו החלה „תקופת בר־ניב" במשפט העבודה בישראל, תקופה שנמשכה עם פטירתו (פרט לפרקי זמן קצרים, כשייצג את ישראל במשרד העבודה הבינלאומי וכשכיהן כפרקליט המדינה). מייד עם מינויו הוא הכין והביא להעברתם של „חוקי המגן" הרבים, כלומר חוקים המכוונים להבטיח הגנה על בריאותו של העובד ובטיחותו (חוק שעות העבודה והמנוחה, חוק חופשה שנתית, חוק ארגון הפיקוח על העבודה וכו'), על שכר (חוק הגנת השכר המבטיח את העובד מפני הלנת השכר, או תשלומו שלא במועדו... די לנו להיזכר בהלנת השכר שהפכה בארץ ממש למכת מדינה, כדי להעריך חשיבותו של חוק זה), הגנת הזכויות הסוציאליות, בעיקר של נשים וקטינים (חוק עבודת נשים, חוק שכר שווה לעובד ולעובדת, חוק עבודת נוער, חוק החניכות).

יחד עם זה לא נשכח גם משפט העבודה הקיבוצי, ובשנת 1957 חוקק חוק ההסכמים הקיבוציים, שהקים בסיס חוקי להסכם הקיבוצי. חוק זה נחשב אז, ונחשב גם כיום, לאחד מהמתקדמים ביותר בשטח זה בעולם, וארצות רבות למדו ממנו ואימצו הוראותיו. כן חוקק באותה שנה חוק יישוב סכסוכי עבודה.

קשרים בינלאומיים

גולת הכותרת של מפעלו היתה הקמת בתי־הדין לעבודה, ובהמשך לכך פעולתו כנשיא בית־הדין הארצי. בתפקיד זה הוא ידע להבטיח פסיקה אשר השלימה, ביססה ופירשה את חוקי העבודה השונים, והניחה יסוד ליישום ואכיפה נכונה של הוראותיהם. די אם נזכיר את פסק־הדין ב„משפט הדיילות" נגד אל־על, שבו נקבע כי כל קביעה של הוראה מיוחדת לעובדת מהווה בהכרח אפלייה והיא פסולה ובטלה, או הפסיקה כי הכרה בזכותו של עובד למקום העבודה כזכות מעין קניינית, לא רק שאינה נוגדת מושגי יסוד של יחסי עבודה, אלא שמשקפת היא התפתחות ומציאות שבית־הדין חייב להביא בחשבון.

בפעולתו כבית־הדין הארצי לעבודה, וכן בעבודתו במשרד העבודה הבינלאומי בז'נבה, הצליח בר־ניב ליצור קשרים הדוקים עם גדולי משפט העבודה בעולם, במערב ובמזרח, ולהעלות את ישראל על „מפת העולם" בשטח זה של המשפט. הוא היה חבר בהנהלות של ארגונים יצוגיים רבים, מדעיים ומקצועיים בענף זה. הוא יסד ארגון בינלאומי של שופטי בתי־הדין לעבודה ונבחר לנשיאו, שימש עורך ראשי של קובץ בינלאומי של פסקי־דין במשפט העבודה, ובשנים האחרונות לא ניתן היה לתאר כל ועידה בינלאומית או אזורית בשטח זה ללא שיתופו, כאחד המארגנים והפעילים העיקריים.

תקופה רבת־הוד של הנחת היסודות הגיעה לקיצה. יש לאחל כי תקופת הגיבוש והייצור תהיה רבת־הוד לא פחות.

עוז לעצור בטרם רוטאציה

מאת אהרון אפרת

האגדה על בני „דור הפלגה" שהלכו לבנות מגדל בבל ואלוהים בלל את שפתם, כדי שלא ישמעו איש את שפת רעהו — עלתה בזכרוני כאשר צפיתי בתוכנית „מוקד", בה הופיע ממלא־מקום ראש הממשלה ושר החוץ, יצחק שמיר, ודבק על עמדותיו בפרשת ראש השב"כ.

לשם־מה רואיין האיש בטלוויזיה, בעוד אין לו אלא להוכיח כי אוזניים לו ולא ישמע ועיניים לו ולא יראה. או שהוא משטה בנו, המאזינים, באין רחמים, או שהוא מתגרה בנו ובבני דורנו על שכך איתרע לנו — ושזהו דוברנו.

לא היה בוודאי טעם מיוחד להתייחס לכך אילולא הסיפא של השיחה: זהו האיש שעל פי גזר הדין של אותה המצאה אומללה ששמה „רוטאציה" — הולך לשבת בעוד כ־100 ימים על כס ראש הממשלה.

„לפי הבנתי"

זה אחר זה קמים מנהיגי הציבור וראשי בטחונו ותוהים על דברי האלוף (מ) מאיר זורע „שקר בתוך השלטון, שקר בצמרת הבטחון — שקר המדינה". במאיר זורע הם אינם יכולים לשסות את הציבור, כפי שהם מרשים לעצמם לשסות בגד היועץ המשפטי לממשלה לשעבר, פרופ' זמיר. בהיותו שר הבטחון, מינה אותו לראשות ועדה שתחקור את המקרה, וכל המעורבים בעניין, בעיקר בדרג העליון, שיקרו לו.

והנה, לנגד עינינו יושב האיש המתיימר לקבל עוד מעט את שרביט ראש הממשלה, ומי שהיה ראש הממשלה בעת ההתרחשות הראשונית ומי שחשוד בין היתר שגם הוא לא גילה את האמת — ובלי בושה אומר למראיינו: „לראש הממשלה הנוכחי העברתי מה שצריך להעביר לפי הבנתי". וכי אין להבין מכאן שהוא נהג בסלקטיביות בין מה שהיה לבין מה שאפשר לספר לראש הממשלה „לפי הבנתו". ואילו על השאלה „אז יש לך מה להסתיר", הוא עונה בחצי פה: „והרי זה מה שצריך לבדוק".

„הדרג המדיני לא ידע שום פרט", אומר שמיר. „היועץ המשפטי לממשלה לא העמיק" (כנראה רצה לומר „העמיק" מספיק) „ואגב — אני התנגדתי לכל ועדת חקירה".

צימוק אחרי צימוק של חצאי אמיתות. ברגע מסויים נופלת מפיו אותה אימרה דמאגוגית, ומשופשפת מרוב שימוש באנאלי: „וכל זה בגלל שני מחבלים, כל הרעש!" וזאת לאחר שזה כמה חודשים הוא בין הראשונים שידע, כי הבעיה אינה אלא שקר בצמרת.

שר הבטחון, יצחק רבין, התנצל על עינוי הדין שנגרם לאלוף יצחק מרדכי, קורבן העלילה. שואלים את יצחק שמיר, האם כאחד המעורבים בפרשה לא היה זה מובן שגם הוא צריך להתנצל. שמיר שוקל ויש לו תשובה: לא הוא שגרם לעינוי הדין ליצחק מרדכי. היה זה יצחק זמיר, היועץ המשפטי.

בגלל מי ביקש ממנו ברזוב אוריאלי לדרוש לחשוף את האמת, ודווקא בקרב „דור הפלגה" של ימינו.

גם על התחנות הבוערות בערי ישראל, יש לו מישנה סדורה: קודם־כל זימנו לו כמה חמומי־מוח נסיון להבעיר אש בבית־כנסת וזה בראש העדיפויות לאחר חודשים ארוכים של שריפות בעשרות תחנות „אגד". גם לזה הוא מתנגד אבל לשם איזון באה ההתלהבות מ„צעירים ההולכים לכלא ושירה בפיהם" והמשטרה לוחמת בצעירים האלה. זה סדר הדברים בתגובה „הלאומית". אכן, צדק מי שכתב השבוע — „קנוניה ושמיר בה".

האחדות בפרופיל פרימיטיבי

אומללים הם המאוחדים בממשלה זו של ימינו. בלקסיקון הפוליטי אין הגדרה שתבטא את הפרופיל הנמוך, הפרימיטיבי, לאותה „אחדות". מדי יום ביומו נושאים הם את שמה לשווא, מחללים אותה בפרהסיה, אם בכלל יש כזאת.

דברים לי עתה לעמוס עוז, אשר יחד עם אחרים מחבריו בעולם ההגות והספרות, נתן אשראי כמעט מקודש לאותה „אחדות" במינשר „גלוי". שותפו למינשר, יזהר סמילנסקי, חזר בו בהזדמנות מסויימת באומרו: לא לילד הזה התפללתי.

עתה בא עמוס עוז ועורך לעצמו ולנו חשבון־נפש מרתק בתוכנו, ובמשמעותו ב„התכלית והכוח" („דבר", 7 ביוני). אין עדיין במאמר זה סיכום החשבון שלו עם „האחדות הלאומית" הזאת שבסימנה ובצילה אנו חיים עתה. אך ירשה לי לומר, שהוא כבר מוכן לראות את סופה, ובהקדם — עכשיו, אין הוא עוד נהנה מהמצאה זו. לא כוח ובוודאי לא תכלית אין בסיכום אותן שנתיים העומדות להסתיים בהעברת השלטון ליצחק שמיר. אין ספק, שלפי דרכו וטעמו מושקעים במאמר זה כוחות נפש ו„חרדה קיומית". „מבראשית" — כותב עוז — „נאבקו זו בזו מתוך היהדות ריגשה שבטית מסוגרת (רוממות אל בגרונם וחרב פיפיות בידם לעשות נקמה בגויים) עם השקפה כלל אנושית פתוחה"; „תמיד פעל המתח העתיק שבין שתי עמדות־יסוד אלה ד"ר ג'קיל ומיסטר הייד שביהדות", מסביר לנו בדאגה עמוס עוז. דאגה מפני אותה חברה שבטית מסוגרת, מפני העכרת „הסיפור הציוני", מפני התקוות והגנות במציאות שבה נפתחים הפערים וכובים מופצים לעיני כל בשכונה, בשלטון, בצבא ובחינוך".

אך אין עמוס עוז שוקע במיסטיקה. הוא פונה ל„שעת האמת". „היא ניחתה עלינו עם כיבוש שטחי יהודה ושומרון ב־1967. הכיבוש הוא שהעמיד בפני ישראל הכרח להכריע בין תפיסות עולם שונות. אחר כך בא הלם יום־הכיפורים ותבע מענה ללא דיחוי: מה באנו להיות כאן, בארצנו והויית הכוח מהלכת על רבים שיכרון. איך לומר בנשימה אחת אור לגויים ושפוך חמתך על הגויים".

עד כאן משפטים אחדים ממסתו של עמוס עוז. אני רואה את „השפוך חמתך" מהלך בתוכנו ברגש גלוי ונישא על־ידי רבנים ואברכים על פני מחנות הצבא, במדרשיות, בבתי חינוך כסיסמה חינוכית מוכרת. אין דין ואין דיין. רק עשר שנים מאז 1967 — לא רב לפני מימר הקיום העצמי שלנו [...] עברו ובגין, שרון ושמיר התייצבו על [...] השלטון והתחילו „לעבור את הכוכבים" [...] הכוהנות — כפנים וכחוץ.

האם מוכן עמוס עוז לעשות את [...] ההכרחי עתה ולוועוק: שמיר זה אינו [...] להגיע לראשות השלטון, לא הוא ולא [...] לא בברכתה של תנועת העבודה. כשם [...] — לאו! לא בברכתם של עמוס עוז [...] סמילנסקי. שעת האמת עומדת [...] סימנו. אסור שנגיע לשעה אומללה [...] ה„אחדות" הזאת אין לה שורשים [...] חלקה בחיינו הלאומיים. היא מגמדת [...] על כל מוכניהם.

מתברר יותר ויותר כי [...] שילמנו ועתידים לשלם עבור [...] האינפלציה ועבור מלאכי השלום [...] אותנו מביצת הלבנת — ישרתו [...] ימים את משיחי חשקר. איש לא [...] מעצורים, לא כהשתוללותם הלאומ[...] בהבערת שריפות הקנאות [...] למבקר המדינה הם מציעים להתק[...] ליועץ המשפטי להתכווץ קצת, [...] הבריאות והפנסיה — להצטמצם [...] החינוך וההשכלה להתקצץ.

זהו חשבון האמת הניבט אלי, [...] מאותה הופעה קימעונאית של [...] לראשות הממשלה, המצויד [...] ברוטאציה ובברכת תנועת העבודה [...] בברכתך. עמוס עוז הבה נעצור [...] הפעם בטרם רוטאציה.

פיוסי קיץ

מאת דורית גפן

[...] הממשלה שמעון פרס אינו נלאה [...] ולהציג את מה שנחשב בעיניו [...] ממשלת האחדות בראשותו. עד [...] (בטעם המי יודע כמה) מתחיל [...] כי יותר מאשר רוצה פרס לשכנע את [...] הוא מבקש אולי לשכנע את עצמו. [...] אותם הישגים מונה ראש הממשלה גם [...] הקיטוב בתוך החברה וירידת [...] גם בימים כתיקונם אפשר להתווכח [...] הזאת, אשר טרם עמדה במבחן של [...] אך כאשר הערכה זו נאמרת בימים אלה [...] הטעונים בחומר־נפץ חברתי־פוליטי [...] בין חרדים לחילונים, עד כדי תופעות [...] אלימות פיסית ממש, זהו פשוט לעג לרש. [...] הצעירים של יו"ר מפלגת העבודה [...] יכלו לעבור בשתיקה על קריאות הפיוס [...] של פרס. האם אנחנו הכתובת — קראו [...] „העבודה" מבקרים את ראש הממשלה [...] התגובתו על האלימות החרדית [...] מאוחר מאוד. וכי התעורר להגיב רק לאחר [...] מעשי אלימות כלפי בתי־כנסת [...].

הטענה של פרס, כי אין אלטרנטיבה [...] עוררה כמה קריאות ביניים, [...] את ההידברות הזו ככניעה כלפי [...] ואכן, איזו הידברות יכולה להיות עם [...] חוק וסדר ומשחיתי רכוש ציבורי, אלא [...] ההלם ממעשה הפשע שעשו [...] הללו בבית־כנסת ובישיבה העלה [...] אנטישמיות, ותמונות של [...] שריפת ספרים והשחתה של חפצים [...] מקודשים, לא רק כאשר מדובר בספרי [...] כי אם גם בכתם תחנת אוטובוס או [...] ראווה. אין להתייחס בקלות ראש [...] כלשהי, מה גם שבסופו של דבר היא [...] לליבוי יצרים, ולמעשי פשע של [...] הקיצונים על ההזדמנות [...] להשתולל ולהזיק.

הנסיונות החבוטים של פרס לרצות את הדתיים, בעיקר את הפוליטיקאים שלהם, מעוררים חמלה. במיוחד כאשר הוא מנסה להביא כתנא מסייע את דוד בן־גוריון המנוח. והרי אין שקר גדול מהטענה כאילו הדתיים מבקשים לשמור על הסטאטוס־קוו. הרי הוא הופר בשבע שנות הליכוד. האם יסכימו היום המפלגות הדתיות לעשות רוויזיה ולהחזיר למשל את סעיף 5 בחוק ההפלות? האם יסכימו לוותר על חוק החזיר, או על חוק הפתולוגיה או חוק הארכיאולוגיה?

פרס מביא את הדברים עד אבסורד כאשר הוא שואל שאלה רטורית את חברי מפלגתו: האם אפשר להפטר מן הדתיים או ההיפך? האמנם יש כאלה שחושבים כך, להוציא אולי מטורפים?

החברה הישראלית היא פלוראליסטית מאד, והחלוקה הדתית־חילונית היא רק אחת מני רבות. בכל חברה דמוקרטית מכבד הרוב את המיעוט (והדתיים על קבוצותיהם, עדותיהם, כתותיהם ומפלגותיהם הם מיעוט בחברה הישראלית), אך עוד לא נשמע בשום דמוקרטיה, שמיעוט ינסה לכפות את דיעותיו והשקפותיו על הרוב, וינצל את הסובלנות של הרוב כלפיו.

בין קריאות הביניים שהושמעו בישיבת מרכז מפלגת העבודה השבוע צעק מישהו: זה לא יעזור לך. הם לא ילכו אתך (הדתיים — ד.ג.) התופעות האיומות שאנו עדים להן בשבועות האחרונים אינן יכולות להיכלל במסכת ההישגים של ממשלת האחדות, ולא של ראש ממשלתה. אלא דווקא בצד הכשלונות. הפנייה של פרס צריכה היתה לצאת הרבה יותר מוקדם מאשר ביום ראשון האחרון, וגם אז לא אל הכתובת של מפלגת העבודה והציבור החילוני, אלא אל אותם חרדים. לא קריאה של פיוס, אלא קריאה לסדר.

מיניאטורה ליבראלית

יצחק ברמן

יצחק יצחקי

יחזקאל פלומין

פוליטיקאי יכול להחליף מפלגה, אך ספק אם הוא יכול להיפרד מהמורשת המפלגתית הפוליטית שלו — גם כאשר הוא נותן לה שם [...] המרכז הליברלי החדש, שהוקם על־ידי [...] של פורשי המפלגה הליברלית [...] המתחיל את דרכו ברגל שמאל, ועוד [...] הספיק להתייצב על שתי רגליו — [...] לדדות ולצלוע. ההרגלים „מחבית" [...] המייסדים גרמו כבר במהלך ועידת [...] של המפלגה החדשה למשבר, אשר [...] לשסע את המפלגונת הצעירה. התככים [...] — כאשר על הכוונת היה יצחק יצחקי והמנצנט שלו יצחק ברמן.

מבין קבוצת המייסדים, יצחק ברמן הוא אחד היזומים הראשונים של המרכז הליברלי. אמנם, כאשר חשב על הקמתו, לא התכוון למיניאטורה של המפלגה הליברלית, אלא לגוף פוליטי, שירכז סביבו את כל המרכז הפוליטי בישראל. לברמן אין יומרות פוליטיות אישיות, וזו אולי הסיבה שאין הוא חושש מהצטרפותם של קבוצות שונות למפלגה החדשה, כמו למשל קבוצת יצחק יצחקי. לא כן אחרים מחבריו של ברמן, שהפיצו ערב הוועידה, כי יצחק יצחקי מביא עמו חברים חדשים כדי להשתלט על המפלגה. יצחקי אכן הביא אנשים, אך הוא לא הוביל אותם באוזן בניגוד לרצונם. קרוב לוודאי, שחלק מאותם אנשים לא ידעו בדיוק מה טיבה ומה אופייה של מפלגת המרכז הליברלי, וספק אם הכירו את ה„אני מאמין" הפוליטי שלה. אותם אנשים באו, כי הם מכירים את יצחקי, וגם זו סיבה.

העימות בין המייסדים לבין ברמן ויצחקי התחיל כבר בוועידה, ורק בדרך נס נמנע שם פיצוץ רציני. אך כבר לאחר־מכן ניסו חלק מהמייסדים, בראשם יחזקאל פלומין, להיפטר מיצחק ברמן. השבוע הצליחו הצדדים למצוא פשרה על־ידי מתן ייצוג של 15% במועצה לקבוצת יצחקי (75 חברים מתוך 500).

דפוס ההתנהגות של ראשי המרכז הליברלי, זהה לדפוס ההתנהגות הרווחת במפלגת־האם שלהם, ודומה לו כמו שתי טיפות מים. התנהגות זו זכתה למוניטין מפוקפקים ביותר בציבור, ועוד העתק דהוי של הליברלים אינו נראה כסחורה העשויה למשוך קולות של בוחרים.

פה אחד

אירוניה כזו כבר מזמן לא נראתה במפלגת העבודה. מרכז המפלגה בוחר במזכ"ל. ואין התמודדות, אין מחנות, יש רק מועמד אחד, הזוכה לשבחים של היו"ר ולהמלצתו החמה. וכך, תוך דקה, בהינף ידיים, נבחר עוזי ברעם לקדנציה נוספת, לאחר קדנציה קצרה יחסית.

האמנם אין במפלגת העבודה כאלה הרוצים בתפקיד המזכ"ל? ספק. אך לכל בעל יומרה כזו היה ברור, כי אין לו הפעם כל סיכוי נגד ברעם. כניגוד לטענות שנשמעו ערב התמודדותו מול מיכה חריש, גדעון בן־ישראל ושאול בן־שמחון, כי ספק אם יוכל להתמודד עם תפקיד ארגוני מהסוג הזה, הצליח ברעם בזמן קצר לחזק את מעמדו בתוך המפלגה ולהוכיח כי הוא מסוגל לחולל תמורות בתוכה. אגב, כאשר נערכה ההתמודדות בין ברעם וחריש תמך פרס בחריש.

המהפכה השקטה שהתחוללה במפלגת העבודה מתבטאת בהרכב של המרכז החדש, אשר בו ישנם למעלה מארבעים אחוזים חברים חדשים. כן יש במרכז זה כשבעה עשר אחוזים של בני שלושים וחמש ומטה. שני נתונים אלה נושאים בתוכם הבטחה, שמרכז מפלגת העבודה יהיה מרכז דינמי תוסס ואולי גם מפתיע, או לפחות בלתי צפוי. כמובן, קיימת מסגרת המצע, וספק אם המרכז יחרוג ממנה בהחלטותיו, אך מדובר ברגשים ומעיקר בוויכוחים בנושאים אקטואליים. קשה מאוד לקבוע היום את מהלכיו של המרכז. התמונה תתבהר רק כעבור זמן — כאשר על סדר יומו יעמדו נושאים שנויים במחלוקת. אך כבר במבט ראשון ניתן לומר, כי אין זה מרכז המונח בכיסו של מישהו, גם לא בכיסו של המזכ"ל עוזי ברעם, שנבחר פה אחד.

עדי אמוראי

התקווה שנגוזה

כישיבת סיעת המערך בכנסת אמר ח"כ עדי אמוראי לחבריו, כי הכשיר את עצמו זמן רב להיות נגיד. חברים אחרים אמרו באותה ישיבה, כי הובטח לו שייבחר. המציאות, כידוע, היתה שונה. אמוראי לא נבחר. יהיה מי שיגיד, כי ישנן אכזבות גדולות יותר. וכי להיות חבר הכנסת וסגן שר האוצר אינם תפקידים פחותי ערך או כבוד. אך כל מי שמכיר את אמוראי יודע, כי הוא אכן רצה מאד בתפקיד נגיד בנק ישראל — ועשה לכך לזכי מיד לאחר הבחירות.

מי שרצה מאד שאמוראי יזכה במשרה הרמה היה גם יעקב גיל, אשר היה נכנס לכנסת במקום אמוראי. במפלגת העבודה אומרים, כי אמוראי רצה בנגידות גם מסיבות פוליטיות, אך לאו דווקא אלו שיוחסו לו על־ידי הליכוד. אותם חוגים אומרים, כי סיכוייו של אמוראי להבחר לקדנציה נוספת בכנסת קלושים ביותר.

האם יתפטר אמוראי מתפקידו כסגן שר האוצר במחאה על כך שחבריו בממשלה לא עמדו בהבטחתם? במפלגת העבודה אומרים, כי צעד כזה עלול לחסל לגמרי את הקריירה הפוליטית של אמוראי. גם כך יהיה לו קשה מאד להכלל במקום ריאלי ברשימה לכנסת ה־12. ללא הסטאטוס של סגן שר, סיכוייו ייפחתו עוד יותר. אמוראי, שהוא פוליטיקאי ותיק, יודע בוודאי, כי בישראל התפטרות היא כמעט התאבדות פוליטית, על אחת כמה וכמה כאשר הסיבה היא בעיקרה אישית ולא ציבורית.

היתה ועידה?

על פי הקצב שבו מתנהלים המגעים הרופפים בין ראשי „חרות", עשוייה הבעיה של כינוס המושב השני של ועידת התנועה להיפתר מאליה. עוד מעט יחול על כל העניין חוק ההתיישנות, ואפשר יהיה להתחיל את כל הסיפור מההתחלה, כולל בחירות פנימיות. אולי בפעם הבאה תצלח עליהם המלאכה.

השבועות חולפים, ומדי פעם יוצאת בת־קול מפיו של דוד לוי, המזכיר לחברי מפלגתו כי סבלנותו פוקעת. יצחק שמיר, אלוף משיכת הזמן, מתנהג בכל פעם מתוך הסכמה, כי אכן צריך לכנס את מושב הוועידה. אך קודם־לכן יש להגיע להסכמה בנושאים השנויים במחלוקת. והסכמה, כידוע, אין, לפחות עדיין. מבחינתו של שמיר כל עיכוב — לטובה. אם יוכל לדחות את הכינוס של הוועידה עד לאחר הרוטאציה, לא יהיו לו בעיות. ראשית, כיורש, יריביו במפלגה לא יהיה עוד שוט של איום כלפיו. שנית, שמיר מכיר את הפסיכולוגיה של חברי מפלגתו. יש להם כבוד לראש הממשלה — והופעתו בפניהם בתפקיד הרם, שאותו יקבל בחודש אוקטובר, עשוייה להשפיע לא רק על האווירה בוועידה, אלא גם על ההחלטות. לוי, לעומת זאת, יודע, כי הזמן פועל לרעתו. כמה זמן יוכל לחזור ולדבר על קיפוחו? גם המאמינים הנאמנים ביותר מתחילים להתעייף.

לאחרונה החלה הידברות מעניינת בין לוי לבין מודעי, והללו הצליחו כידוע לגבש ביניהם איזו נוסחה, אשר תאפשר לדעתם לאשר סוף־סוף את איחוד מפלגותיהם. כצפוי, זכתה ההצעה להתנגדות נמרצת של חברי מפלגתו של מודעי. האמון שיש להם בו שואף לאפס, והוא חשוד בעיניהם מלכתחילה בנסיון להשתלט על המפלגה ולפגוע בהם. כך או כך, ההידברות בין מודעי ולוי מעניינת לכשעצמה, במיוחד כאשר נזכרים בדברים החמים מאד, בלשון סגי נהור, שאמרו השניים זה על זה ערב הבחירות האחרונות לכנסת — כאשר ניהלו מו"מ על חלוקת הייצוג ברשימה לכנסת ה־11.

כפי שציינו בעבר, כי צירי ועידת „חרות" אינם צירים דה־יורה, שכן הם לא אושרו עדיין על־ידי ועדת המנדטים. זו, כידוע, עדיין לא נבחרה. גם היו"ר של ועדת המנדטים, אריק שרון, שנבחר לאחר התמודדות עם בנימין בגין, התפטר מתפקידו דקות ספורות לפני הפיצוץ הגדול שהתרחש בוועידת „חרות". כמו שאמרנו, לא רק שהוועידה כאילו עדיין לא היתה אלא שעוד מעט לא יהיה מי שיוכל לזהות אותה, בבחינת מי מכיר, מי יודע?

יצחק שמיר

דוד לוי

המנכ"ל לא הורה

ראיתי את רשימתו של רפאל גאון (על המשמר", 4.6.86) „התערבות ח"כ סרטני מנעה השבתת ארבעה בתי־ספר באשדוד".

אני מבקש להעמיד דברים על דיוקם:

לא שמעתי על הבעיה לראשונה מפי ח"כ סרטני ולא הוריתי להמשיך בבניית בית־הספר.

עם כל הערכתי לרצונה הטוב של ח"כ סרטני, מחובתי להבהיר. הנושא נדון בלשכתי עם ראש העירייה ונציגי ההורים כחודשיים לפני שיחתי עם ח"כ סרטני. לא הבטחתי להמשיך בבנייה, משום שלא הועמד לרשותי תקציב פיתוח לנושא.

אני רושם הערות אלו כדי למנוע אי־הבנות ושמחה מוקדמת על טיפול שטרם הסתיים.

אליעזר שמואלי

רפי גאון משיב: הבהרותיו של המנכ"ל שמואלי מאירים אי־דיוקים קלים בידיעה, אך על עיקרה, כי ח"כ סרטני מנעה השבתת ארבעה בתי־ספר על־ידי ועד ההורים בכך שיצרה דינאמיקה של הידברות בין הוועד למנכ"ל — על כך אין שמואלי חולק.

אני מצטער שכתבתי בטעות כי המנכ"ל יורה להמשיך את בניית האגף בבית־הספר, בשעה שהיה עלי לכתוב כי הוא ישתדל לעשות זאת.

זכרונות מהקן בקישינוב

בשבת 24.5.86 התקיימה באולם „ביתנו" בחיפה פגישה מרגשת של חניכי תנועת השומר־הצעיר מקן קישינוב מבסרביה (היום קישינוב שייכת לברית־המועצות). החניכים שהשתתפו בפגישה היו מפלוגת „מנוף", מהם חברים מהקיבוצים מרחביה, רשפים ויסעור ומהם מערים שונות ועולים חדשים שעלו מברית־המועצות לפני 14 שנה.

„הסיבה למסיבה" היתה ש־51 שנה מלאו לעלייתו ארצה של הח' משה רונן ו־50 שנה מלאו לעלייתה של הח' נחמה ניר־ניב, ופרישתם לגימלאות של רוב החברים. בשנות השלושים הראשונות היו נערים ונערות חדורי להט ציוני־חלוצי, והיום כולם סבים וסבתות לנכדים נהדרים.

את המסיבה ארגנו כמה חברים והשתתפו בה, עשרים חברים, כולם עם בני ובנות הזוג. למסיבה הובא חומר ארכיוני מעניין, תמונות משנות השלושים, חוברות זכרון לחברים שנספו, מכתבים שונים וחומר הסברתי חינוכי שהוצא ע"י ההנהגה הראשית ברומניה וע"י ההנהגה העליונה של „השומר הצעיר" משנות השלושים.

שישה חברים וחברות שעלו מברית־המועצות, וביניהם אברשה קרינסקי, שהיה אסיר ציון 15 שנה, היו נרגשים מאד. אמנם החברים נפגשו כבר מדי כמה שנים במסגרות רחבות יותר בקבוצים שונים (זו הפגישה השביעית), אבל במסגרת מצומצמת של פלוגת „מנוף" נפגשו בפעם הראשונה.

החברות והידידות בין החברים נמשכת כבר יותר מ־50 שנה. נשמר קשר חברי חזק בין החברים הגרים בעיר והחברים שגרים בקיבוצים שונים. החינוך השומרי שקיבלו החברים הוא היסוד לחברות הכנה וכל אחד השתדל להנחיל את הערכים שספג בתנועה לבנים ובנות. הוזכרו החברים שלא זכו להשתתף: אברהם לב, שהיה אסיר ציון ונפטר בסיביר, מרדכי וורגפט שנפטר בקישינוב, מנשה נוסינוב, שעלה ללמוד בבן־שמן ונפטר כעבור כמה חודשים וכן מדריך פלוגת „מנוף", יעקב יסעור (בובי), שבספטמבר השנה ימלאו עשר שנים למותו.

מתי זלצר מחיפה, שהוא כיום מנהל מח' פגים בבית־חולים רמב"ם בחיפה, אמר שבכל פגישה הוא מתרגש מחדש אבל הפעם במיוחד. הוא ציין שכל בית זקוק ליסודות חזקים, החינוך השומרי שקיבלנו הוא היסוד של כולנו וקרא לחברים להנחיל את הערכים לבנים ולבנות.

חיים קליינברג מיסעור סיפר על פרשת עלייתו באניה „דוריאן ב'" ועל חיסולה של חוות ההכשרה באיסי בשנת 1940. אברהם קרינסקי סיפר על החלטת המועצה הראשית, שהתקיימה ביאסי, לעבור למחתרת וסיפר על חיסולה של התנועה בבסרביה כולה. בסוף המסיבה קרא כותב שורות אלה, שהיה גם מנחה הערב, את שירו הנפלא של נתן יונתן „אל תאמרו" (אל תאמרו: היו — היו נעורים, אל תגידו זקנו וסבנו) שהתאים לרוח המסיבה וציין שבתקופה זו של תסכול ודכדוך שאנו חיים בה, פגישה זו של חברות וידידות שנשמרת למעלה מ־50 שנה היא קרן אור ומחזקת את האמונה באדם ובחברה. בסוף המסיבה נתקבלה החלטה לפי הצעתם של הח' א. קרינסקי, מ. זלצר ואברהם יסעור לקיים פגישה של כל חניכי השומר הצעיר מקן קישינוב מכל הקיבוצים וכן חניכי הקן מכל הדורות, החיים בארץ בערים השונות, עם הבנים הבנות והנכדים.

אמנון דורון, קריית חיים

בעריכת עלינא תורי

אירוע

אין כמו „יפו בלילות"

מופעי מוסיקה, תיאטרון וגן פסלים ענק באירועי „לילות יפו" בתחילת יולי

מאת דוד אור

קיץ של פסטיבלים. פסטיבל ישראל, פסטיבל קלנוע, פסטיבל סרטי סטודנטים, ועכשיו „לילות יפו". בתחילת חודש יולי: 7/2־9/7 ייערך ביפו העתיקה, המשוחזרת, פסטיבל של 70 מופעים שונים תחת כיפת־השמיים. שני התחומים העיקריים של הפסטיבל הם מוסיקה ותיאטרון.

בשטח התיאטרון יתרכז הפסטיבל בתיאטרון הסמטה. בו יתקיים שבוע של מחזות מקוריים עם שלוש בכורות בהפקה מיוחדת ועוד שבע הפקות אורחות. ניקו ניתאי, מנהל תיאטרון הסימטה יביים הצגה חדשה של המחזאי הרגול אראבל. במלאת 50 שנה למלחמת האזרחים בספרד.

המחזה „תם בבלו את הפורחים באזיקים" מספר על ארבעה אסירים פוליטיים, המנותקים מהעולם החיצון מזה עשרים ושלוש שנה, עד שמגיעה אליהם הבשורה על נחיתת האדם הראשון על הירח. מה עושה להם הידיעה הזאת, ואיזה הויות על חופש שנגזל מהם היא מעוררת — וזה נושא המחזה.

המחזה יוצג בחלל מיוחד שמצא ניתאי ליד מוזיאון יפו, וישתתפו בו השחקנים חיים חובה, ליאורה גרוסמן (עירית־אירית), יערית שטל, יצחק אביטל, עדי וייס ואבי טרמין, עם מוסיקה של ישראל בורכוב. ההצגה תוצג בכל ערב ב־21.30 בחלל סימטה 2.

הוצאת בכורה שניה היא מחזהו של בן קיבוץ סאסא רועי כשקס (חייל בריל על חוף ירושלים) משולש יהושע. את ההצגה יביים איציק סיידוף, שעד עכשיו הכרנו אותו בתור שחקן (ג'ינג'יס כהן) והמוסיקה של מישה בלכרוביץ. זוהי קומדיה סאטירית על חללי מלחמה המחליט לחזור לחיק משפחתו. השחקנים הם: ג'יטה לוקה, דורון ציפריס, עמליה ליורוביץ, דוד רונאי, אריה צרנר וליאור נחמן.

בכורה שלישית היא חידוש מחזהו הישן של יוסף מונדי „מושל יריחו" שחולל בזמנו, סערה קטנה בקאמרי בגלל קטעי העירום שהיו בו. ביצוע החודש של: נילי עומר, יצחק אלוני, קרול מרקוביץ, זאב שמשוני, ראובן גולדווסר, ושאול מזרחי. מביים — יצחק נאמן. מוסיקה — יוסי מר־חיים.

ההצגות האורחות הן: פרומטלדור 85, מחזהו הסאטירי של שמעון צימר, בתובו — ערב שירי משוררות ישראליות, נרקיסוס — תיאטרון מוצגי, אחת זקנה — הצגת יחיד של ג'יטה לוקה, דמעה נגעה בדמעה — על שירת לאה גולדברג, ומזור מאליו — רחל ברקמן וצבי פישון.

בין ההצגות תוצג מונודרמה של „צלילים" אותה כתב יוני עופר ויבצע רמי ברוך.

בכנסיות ובגן הפיסגה

מבחר אירועי המוסיקה גדול, והקו האומנותי אותו התווה המנהל המוסיקלי של האירועים, יצחק שטיינר, הוא: הבאת מופעים המיועדים לטעמים שונים, תוך שמירה על איכות אמנותית גבוהה. לא נמנה את כל שמות המופיעים כדי שלא ניגרר לאינפלציה של שמות ונציין בעיקר את המוקדים.

בכנסיית סן פיטר תתקיימנה הופעות של מקהלות עם רפרטואר קלאסי, ביניהן רינת, הפילהרמונית, הקיבוץ־הארצי ועוד.

ערבי ג'אז יתקיימו על גג מוזיאון יפו. סטיב הורנשטיין יביא בבכורה עולמית את יצירתו „קולאז'ים", ישתתפו גם הביג־בנד של עמק יזרעאל, פיאמנטה, קמינסקי, ועוד...

בין המופעים המרכזיים שיתקיימו על גן הפסגה: „ערב ספונטני מתוכנן" עם גרוניך, שם־טוב לוי וקלפטר, ערב מוסיקה ערבית עם תזמורתו של זוזו מוסה, הסימפונייטה, משינה, הבלט הישראלי, „נישואי פיגארו" והופעה משותפת של התזמורת הקיבוצית ומקהלת הקיבוץ־הארצי.

ברחבת קדם יופיעו פנטומימאים: חנוך רוזן, ז'וליאן שאגרן ועוד.

ברחבת כנסיית סן פיטר יופיעו להקות מחול בעיקר „פנטזיה ברזילאית", בת־שבע 2 ולהקת המחול של בקעה אל גרבייה.

גלריה ריכטר תקיים אירועים מוסיקליים קאמריים מדי ערב.

בחווית הישראלית ייערכו אירועים תיאטרליים ומוצגים, וכן ערב מיוחד במינו בו יוקרן הסרט הקלאסי האילם „פאנטום האופרה" לצלילי פסנתרו של שטיינר. ייכנה גם פרויקט ענק של פיסול סביבתי בהשתתפות 100 אמנים מרחבי הארץ.

בקיצור, יש מה לראות ולשמוע ב„לילות יפו" באוויר הפתוח ובנוף הנפלא, ואפשר גם לקנות בפיתות אצל אבולעפיה.

„מושל יריחו" – מאת מונדי. בתמונה: שאול מזרחי ויצחק אלוני

פסטיבל קאן

קרבנות תמימים

אזכור הנאציזם והבעיה היהודית בשלושה סרטים, אוסטרי, תוניס ואלג'ירי

מאת שפרירה זכאי

מלחמת העולם השניה ממשיכה לספק נושאים לסרטים. הביזון או הרגש, שכל במאי בוחר לו, הוא שונה, אבל בכל מקרה, אי אפשר להמנע מלהזכיר את הנאציזם והבעיה היהודית. בעיות אלה צצות במוסגן או במובלע בחלק מהסרטים שהוצגו השנה בפסטיבל הסרטים בקאן. סרטו של אקסל קורטי האוסטרי, „ברוכים הבאים לוינה", מעניין במיוחד, דווקא הזום, לאחר בחירתו של קורט ואלדהיים בנשיא אוסטריה, ולאחר הפולמוס הסוער שהתעורר עם גילויי עברו הנאצי.

הסרט מתאר את ימי סיום מלחמת העולם השניה, כשהצבא האמריקני נכנס לאוסטריה ומשחרר אותה מהכיבוש הגרמני. יחידה של יוצאי אוסטריה שהיגרו לארה"ב שנים מספר קודם לכן, נבחרת להשאר בוינה לתקופה ממושכת כדי לבנות את הקשרים עם האוכלוסיה האזרחית. שפת האם שלהם היא גרמנית, וחלקם מרגישים יותר אוסטרים מאשר אמריקנים. ביניהם אפשר למצוא, כמובן, גם יהודים, שמוצאים את בתיהם מיושבים על־ידי אוסטרים, ומגלים, שכל קרוביהם שנותרו אחריהם בוינה אינם עוד בחיים.

למרות נסיונותיהם של מקומיים להציג את עצמם כקרבנות תמימים של הנאציזם ורצונם המופגן להתקרב לאמריקנים (לרוב מטעמי כדאיות כלכלית), הרי השקפותיהם הנאציות והאנטישמיות צצות ועולות בכל הזדמנות, ואין הם מצליחים להסתיר את יחסם האמיתי ליהודים, גם אם הם במדים אמריקניים.

שני סרטים, שבהם איזכור הבעיה היהודית הוא מפתיע, במידת מה, מגיעים מארצות המגרב: האחד הוא „המבצר האלג'ירי" של הבמאי האלג'ירי מחמד לחדר־האמינה והשני „איש ואפרי" של הבמאי התוניסי נורי בוזיד.

הסרט הראשון מתרחש בתקופת מלחמת העולם השניה, בכפר קטן ומרבדי באלג'יר. מורה צעירה מגיעה מצרפת, כדי לשמש מחליפה למורה שהתגייס לצבא. יש לה דעות מתקדמות על חינוך ועל היחסים בין צרפתים לבין ה„ילידים" הערבים. היא קושרת קשרים חמים עם תלמידיה ובייחוד עם אחד מהם, למרות שהמקום מרוחק ונידח, מרחפת באוויר אווירת המלחמה. בעלה של אחת המורות נופל בחזית, ובין המורים ואנשי המושבה הצרפתית במקום יש חילוקי דעות פוליטיים. יש המצדדים במשטר וישי של משתף הפעולה מרשל פטן.

האירוע הבולט בסרט הוא כאשר מגיעות פקודות גירוש נגד יהודים לכפר הקטן, והצבא פושט על בתי היהודים. אחד המורים, צעיר יהודי, מנסה להימלט אך מתברר, לאחר מכן, שהוא נתפס, נשלח למחנה ריכוז ולא חזר משם.

הסרט התוניסי אינו עוסק במלחמה. במרכזו עלם צעיר בן למשפחה מסורתית, העומד ערב נישואיו. זיכרונות ילדות, שבהם היה נתון לתקיפה מינית מצד מעבידו, מעבירים את רוחו ומשבשים את עולמו. האדם הקרוב אליו, שאיתו יש לו שפה משותפת ולפניו הוא יכול לשפוך את ליבו, הוא מר לוי היהודי, המוצג כאיש טוב־לב, נבון ובעל רגש. בראיונות איתו ציין הבמאי, כי היו לו בעיות עם הצנזורה של ארצו, שלדעתה דמות היהודי בסרטו היא חיובית מדי...

הבעיה היהודית היא לב ליבו של סרט נוסף „פרפר מסבך" סרט ארגנטינאי של הבמאי ראול דה לה טורה.

העלילה מתרחשת בבואנוס איירס, בסוף מלחמת העולם השניה. נד בכד עם תבוסת הנאצים באירופה מתרבים ומתחזקים תאים של מהגרים ופורשים נאצים בארגנטינה, המקבלים מקלט בהסכמה אילמת של השלטונות ובעזרתם. במרכז הסרט עומדת קריינית רדיו ידועה, בת תערובת: אב יהודי — פעיל שמאלני —, ואם גרמניה. הקריינית גדלה בפנימיה קתולית בבית דודתה לשם היא מועברת כילדה קטנה לאחר מות אמה. מות אביה, שמתגלה, לאחר מכן, כרצח פוליטי (בכתביו יש פרטים על נאצים ידועים כמו אייכמן, בורמן ואחרים) מפגיש אותה מחדש עם משפחת אביה ועם ההווי היהודי של מזרח אירופה. כששפת הזיכרון של הדור הקשיש היא יידיש.

נפשה חצויה בין זיכרונות ילדותה לבין ההווה — בעל וילדים שאין להם כל קשר ליהדות. טרגדיה יהודית אופיינית נפרשת לעינינו.

משחקה של גרסיאלה בורחס בתפקיד הראשי הוא מעולה. לדעתי, רק כיוון שבשנה שעברה זכתה שחקנית ארגנטינית אחרת בפרס השחקנית המצטיינת (בסרט „הסיפור האמיתי"), קופחו סיכוייה לזכות השנה.

סרט נוסף העוסק במלחמת העולם השניה, סרט המתרחש בשדות הקרב ממש, הוא „החייל האלמוני". סרט פיני שאין בו, אמנם, התייחסות לבעיה היהודית, אך הוא הזכיר לי במגמותיו את הסרט הישראלי שהוצג בקאן — „שתי אצבעות מצידון" של אלי כהן. הסרט מתאר מה קורה לחיילים, בחורים צעירים, שהם בני אדם על כל מגרעותיהם ומעלותיהם, בשנים 1941־1944. מה עושה להם המלחמה האכזרית, כשהם מנסים להישרד ולעבור את המלחמה בשלום, וגם רוצים לא לאבד את צלם האנוש.

בעיקרו זהו סרט אנטי־מלחמתי מובהק, מתבה שמינית ואחרונה בהחלט.

ברוכים הבאים לווינה – השקפות אנטישמיות במדים אמריקנים

מחול

„החלון" – מרתה ריינפלד וחמד שולברג בחזרה

ארבע נשים וגבר

רות זיו־אייל, אחת הכוריאוגראפיות המעניינות ביותר אינה עובדת באף אחת מלהקות המחול.

בימים אלה, נכנסו החזרות על „החלון", עבודתה החדשה, להילוך גבוה, לקראת הצגות־הבכורה, שתתקיימנה בסוף יולי.

העבודה עוסקת במערכת יחסים מורכבת ועתיקה בין ארבע נשים וגבר אחד, החודר לעולמן הסגור. זו עבודה ללא מילים הכוללת טכניקות ואיזכורים מעולם הקרקס. התפאורה היא מעין זירה שהקהל יושב בה משלושת עבריה.

שותפיה של זיו־אייל ליצירה „הם — סרידה קלפחוליץ, עיצוב תפאורה ותלבושות; רפי קרישוח, מוסיקה מקורית: גידי קוססרמן, עיצוב תאורה. הפקה בפועל — מאירה אליאש.

במופע משתתפים גבי אלדור, ויוה הראל, לאשה רוזנברג, מרתה ריינפלד וחמד שולברג (החמש השתתפו גם בשתי ההפקות הקודמות של זיו־אייל — „מחוור" ו„בלאי").

בכורת „החלון" תתקיים במסגרת „פסטיבל הבובות הבינלאומי השלישי ירושלים, 1986". הפסטיבל יחזור את פעילותו ויכלול גם מופעי תנועה ומסיכות.

קונצרט ראשון

משמימה וחיוורת

מאת אביבה שלח

התזמורת הסימפונית ירושלים רשות השידור, בניצוחו של גארי ברתיני, בקונצרט סיום הפסטיבל, עם גילה ירון (סופראן) מירה זכאי (אלט), קית לואיס (טנור) מנפרד שנק (באס) ושלוש מקהלות. התוכנית: בטהובן־סימפוניה מס.9 ברה מינור, אופ.125. בנייני האומה, 15.6.86.

התזמורת הסימפונית ירושלים נתנה את אקורד הסיום של פסטיבל ישראל השנה. היה זה גם קונצרט הפרידה שלה מן המוסיקאי שהנהיג וניהל אותה בשנים האחרונות, ויחד עמו זיכתה אותנו בשעות רבות של הנאה עמוקה.

היתה זו הפעם אכזבה. התשיעית של בטהובן, מושג וסמל להתמודדות [...] לתגדרת האחווה והאנושית ולשירת השמחה והדרור, נותרה בחלקה הגדול משמימה וחיוורת.

עיקרו של הפרק הראשון ניטל [...] כשמאבק איתנים הופך למסה צלילית [...] משתנה, אינה נבנית ואינה נפתרת [...] יריעה חוריגונית, שהצליליים נשמעים [...] נטולי השראה.

הסקרצ'ו, פרק השחרור, היה למוחזר [...] הזמן נטול הן והדר, והארג'ין השירתי [...] פשוט משעמם. רק בפרק הרביעי [...] ישועה: שני סולנים מצויינים [...] המעומונים של גילה ירון.

שלוש המקהלות (הפילהרמונית, [...] המערבי והאקדמיה בירושלים) עם [...] המקהלה הקאמרית משטוטגרט היו [...] קולי עשיר וטוב.

וידאו

קח קלטת, קבל סופשבוע במלון

מאת עופר ניר

הקומוניקט נשמע מעניין: קלטת בידור מקורי, לצפייה ביתית, שכל מי שרוכש אותה זוכה בסופשבוע זוגי במלון. קלטת, הבטיח הקומוניקט, מציעה „בידור ישראלי טהור" ובשמציעים דבר כזה, יחד עם מסיבת קוקטייל קטנה במלון תל־אביבי, כדאי לבוא. מעולם לא יכולנו לעמוד בפני מי שפונה אלינו בתואר „עיתונאי נכבד", גם כאשר מדובר בדף משוכפל...

וכבן, באנו. עד מהרה גילינו שיתואים הם מצרך נדיר במקום. אבל משתתפי ה„כיף בידור", שתי הקלטות (חלק ראשון ושני), הגיעו לאולם האירועים הקטן. דודו דותן היה שם, גם אושיק לוי והנן גולדבלט. היו שם גם אבי קורן, עורך ה„כיף בידור", ואורי אלוני, האחראי לחידונים. אה, כן, חידונים. חשוב מאוד, מבחן אמריקני שכזה, המציג שאלות כמו למה נקרא סכארין סכארין ובראזיל בראזיל ומציע שלוש אפשרויות בחירה, פתרונות נכונים. אומר הקומוניקט, מבטיחים אפשרות וזכיה בפרסים יקרי־ערך, כהגרלה שתיערך בין הצופים. גולדבלט, אגב, נכח במקום בתקן כפול, כבמאי וכחבר [...] התאומים, שהוקמה מחדש, עם גבי [...] מתחליף לפופיק ארנון. אושיק והנן [...] הרכב המקומי.

באנו, טעמנו, קיבלנו שתי קלטות [...] תודה והלכנו הביתה לצפות. [...] ישראלי טהור", מצאנו, פירושו [...] מיבטאים, מצלמה נסתרת, חיטוט [...] עד להתפקע. דודו דותן עושה את [...] החואית". תיקי דייך מספרת [...] ונותנת את המערכון על [...] ובום, עירקיה, איך לא, גם [...] עמרני־לוי־גולדבלט מבצעים [...] „בית היולדות" הורדוס [...]

ויש גם שירים, שלמה גרוניך [...] לי סימפטיה" ומילי מירן את „שירי [...] וגם אריאל זילבר שם, ובין לבין [...] פירסומות, בקולו העמוק, [...] בינתן, פירסומת למסעדה [...] פירסומת לבנק, בקיצור, [...] טיפוסית, השילוב בין ההומור [...] והלא־מעורר והצ'אנס לזכות ב[...] — צירוף מילים שקשה למצוא [...] לעמוד בפניו. — מבטיחים [...] שלחברת „מלגינה" הטלויזיה [...] במעגל סגור? יש להם ביר.

מאת צביה בן־שלום

ברכים פמיניסטיים

[...] בעיתוני סוף השבוע ש„פרקליט [...] שנעצרו על ריסוס תחנות אוטובוס, [...] פמיניסטיות מכרכות על המעשה". עד [...] זה חילונים גמורים, ליברלים־בעיני־[...] שתלו באחורי העגלה הפמיניסטית [...] שם שחרור האשה" בהתכוונם, כמובן, [...] מיני והרלא. עכשיו באים החרדים [...] להגנתם, כי אין מדובר „אלא [...] תמונות תועבה" — ומכריזים: [...] אתנו. האמנם? הפרקליט [...] מרכסתם בדמיון־דמה, שאמנם [...] בין המעשים המיוחסים למרשיו [...] שאירע בראשית השנה העברית [...]

[...] חשמ"ו, בעיצומם של הימים [...] התארגנו כמה פמיניסטיות לפעולת [...] נגד פרסומן של מודעות, שהציגו [...] אשה שופכה בתנוחה מגרה ומעליה [...] „אני אוהבת שהם נוגעים בי", וריססו [...] אתן מודעות, שהוצבו בתחנות [...] עד כאן הדמיון, ומכאן — תהום [...] פעורה בין שתי הפעולות, כדי [...] על הבדלים אלה יש להכין את טיבה [...] של הפעולה הפמיניסטית.

[...] הפמיניסטית מכוונת מעיקרה נגד [...] המציגה את האשה כחפץ [...] (על־פי רוב — כאובייקט מיני), [...] להעברת מסר פרסומי, בלא שים־[...] להיער של המפרסם (כך, למשל, [...] מאד הן מודעות הפרסומת לצמיגים, מכונות־גילוח, בושם גברי וכיוצ"ב מוצרי צריכה, שברור וגלוי לעין כי לתמונת האשה המשולבת בהן תפקיד אחד בלבד: לשמש אמצעי „אטרקטיבי" לקידום המכירות). אכן, אין חוק האוסר פרסומת כזו, אך עובדה זו אינה צריכה להטעותנו. היעדר החוק הוא מחדל תחיקתי, אשר לא רק שאין הוא מפריך את הטענה כדבר פגיעתה של הפרסומת המינית, בנשים ובמעמדן, אלא הוא מוכיח טענה זו, בהיותו פועל־יוצא של תפיסה (שהיא, לבושתנו, גם תפיסתו של המחוקק) הרואה באשה אובייקט וחפץ, שכל אחד רשאי להשתמש בו לצרכיו בכל עת שיעלה רצון מלפניו.

מטרה חמורה עוד יותר מוצאת המחאה הפמיניסטית בפרסומת הפורנוגראפית, הפושה כנגע בכל מושבותינו. ואשר על ניזקה — כמעודדת אלימות נגד נשים — מתריעות הפמיניסטיות בכל שתמצא ידן. נושא זה שנוי במחלוקת בין יריבים בלתי שקולים: המפרסמים והפרסומאים, שהם צד מעוניין מאוד כדבר, ואשר בידם האמצעים והיכולת (ממון ותעמולה הם הצד החזק שלהם) לשוות לאינטרס כלכלי מובהק צביון של מאבק עקרוני על חופש הביטוי, ולמולם — ניפנופים פמיניסטיים ספורדיים במימצאים, המעידים על זיקה בלתי מעורערת בין התפשטות הפורנוגראפיה ובין התגברות הפשיעה המינית ושאר מעשי האלימות נגד הנשים.

מה הקשר בין מחאה פמיניסטית זו, שכוונה מכוונת להגן על שלומן של הנשים ועל מעמדן, לבין הפעילות החרדית? כלום אלו הן המטרות העומדות לנגד עיניהם של האברכים החסורים? מסתבר שלא. מן הדברים שאמרו העצורים הדתיים ומדברי דובריהם השונים משתמע, כי די בהצגת תמונות נשים בפרהסיה כדי להוציאם מגדרם. לגבי דידו של הציבור החרדי כל תמונת אשה — בין שזו תמונתה של דוגמנית ובין של רבנית — אחת היא לו: תועבה. לפיכך, גם אם מתוך שלא לשמה בא לשמה ובין היתר משחית האברך הקנאי גם כמה מודעות, שפמיניסטיות היו ששות לקרוע במו ידיהן, אין לו דבר משותף עם הפמיניסטיות ועניינן רחוק מלבו, כרחוק מזרח ממערב.

התפיסה החרדית, הרואה באשה ערווה ומוקיעה את תמונתה כתועבה, היא רועץ לפמיניזם ומכשול לפמיניסטית, השוקדת על הכרת גופה ומיניותה ועל סילוק כל תווית של תועבה מעליה. לכן, מעבר לאיוושהי שמחה מסותרת לאיד בשל כמה פרסומות סקסיסטיות, שאולי נשחתו גם הן, מצד אחד, והסתייגות מאופיה הפרוע של הפעילות החרדית (שעל תכליתה — כפיית ערכי המיעוט על הרוב — לא נרבר כאן, בשל קוצר היריעה) מצד שני, חשוב להעמיד דברים על דיוקם: הפמיניסטיות אינן מזדהות עם החרדים במאבקם; בסודם לא באנו, בקהלם אל ייחד כבודנו.

יוכי בן־שלום

תערוכה אמנותית על דמוקרטיה

בתמונה — תערוכת הדמוקרטיה במרכז תרבות העמים לנוער בירושלים. (צילום: רוני נעמן)

תערוכה אמנותית ראשונה מסוגה, המבטאת את הצורך בשמירה על הדמוקרטיה, את הצורך בחינוך לדו־קיום יהודי־ערבי ואת הצורך במאבק בגזענות, נפתחת במרכז תרבות העמים לנוער בירושלים, מטעם הפיקוח על הוראת האמנות במשרד החינוך והתרבות. בתערוכה, שנפתחה במסגרת אירועי שבוע הילד בישראל, מוצגות כ־200 עבודות של תלמידים, יהודים וערבים מגיל הגן ועד תיכון. התערוכה תוצג במרכזים חינוכיים בכל רחבי הארץ, ותלווה השתלמויות מורים ומפגשי תלמידים יהודים וערבים.

צעצועים מלא כלום

אל מרכז למירה לגיל הרך של „נעמת" בחיפה התוודענו באמצעות תשדירי שירות לכבוד המגבית, וכל מי שצפה בתשדיר זה התמלא התפעלות וקינאה, איך לעזאזל, הם מצליחים לעשות דברים כל־כך יפים מסתם שאריות.

„נעמת", מסתבר, מפרגנת לכולם, ובימים אלה יצאה לאור חוברת קטנה ושימושית מאד, בשם „קל וחומר", מדריך לעשיית צעצועים מכל הבא ליד. הפיק וערך: ירחון „נעמת", בשיתוף עם האגף למעונות יום ב„נעמת". את הצעצועים תכננה וציירה גניה פרידמן, את הטכסט כתבה שרש עדין, שתיהן מ„נעמת" חיפה.

יש בחוברת הוראות כלליות, איך לחתוך בקבוק פלסטיק או איך לנקות פקק או לבחור צבע. יש מלאי רעיונות והוראות ביצוע. בית קטן מתיבת קרטון, או נחש מפקקים, רעשן מבקבוקי פלסטיק או שעון חול, לוח גלגלים מכפתורים או תוף מקופסת נס־קפה וספריה מארגז טלויזיה שבור...

בחוברת כ־40 הצעות לצעצועים, לבני 0־1 או לבני 1־3, מהם קלים להכנה ומהם מסובכים כל אחד ימצא משהו לטעמו ולפי כישוריו.

החוברת ניתנת כשי לכל החותמים על מנוי ירחון „נעמת", ומי שרוצה סתם לקנות אותה, יפנה לירחון „נעמת", רח' בן שפרוט 3, תל־אביב ויצרף 5 שקלים חדשים.

התספורת הזועקת

התסרוקת החדשה של קיץ 86 מסמלת את המהפכה במוסכמות. הביגוד חזר איכשהו לשנות ה־60 העליזות, אפילו לשנות ה־50, אבל הכעס על אי הביטחון ואי הצדק שאנו חיים בו, מתבטא, כנראה בעיצוב הראש.

מאז ותמיד נחשב השיער לחלק היוקרתי והיפה של האשה. בסיפורו „מתנת החכמים", מספר על אשה, שכה אהבה את בעלה, עד כי הלכה ומכרה את צמתה היפהפיה לספר השכונה, כדי לקנות מתנת חג לבעלה. ספרים ומעצבי שיער מערבבים צבעים שונים, ומציגים דוגמאות מיוחדות והוגים יומם ולילה בתסרוקות שונות. את התוצאות ראינו השנה בתצוגת תסרוקות קיץ 86, שנערכה לפני קהל גדול במרכז להדרכה ולאופנת שיער של „וולה".

הספר התל־אביבי מקס, שעיצב את התסרוקות, איפר את פני הדוגמניות בצבע לבן, מכיוון שהוא מאמין שתסרוקת היא „עיצוב ארכיטקטוני", ביקש לטשטש את תווי הפנים. מה נותר? הקרקפת, כמובן.

העיצוב של מקס נעשה בקווים סימטריים או א־סימטריים. לעיתים השיער קצר קצר, ולעיתים הוא קצר מצד אחד של הפנים וארוך מצדם האחר. במקרים אחרים הוא מסולסל בצד אחד וישר בצד השני. ויש גם תסרוקות מדהימות: קרקפת מגולחת, פוני צמוד למצח, ומעליהם רעמת שיער מזדקרת, המזכירה לבעל הדמיון צלחת מעופפת. ועל הכל - צבעים מהפכניים ושפיצים ארוכים וקצרים היוצרים מסגרת לפנים.

כדי לקבל את ה„גיזורה" הנכונה משתמשים הספרים במספריים מיוחדים, בעלי שיניים, ומורחים את השיער במוס ובספריי. חברת „וולה" הוציאה לשוק סידרת תכשירים לשיער ודובר החברה מציין, שבעזרתם תוכל האשה המשוחררת לעצב את שיערה בכוחות עצמה. כמובן, בתנאי שתבקר קודם אצל מעצב שיער (מה שפעם קראנו ספר), שיתן לה קו נכון.

ולמי שמתעניינת בצבעים האופנתיים הצבע הפך לחלק אינטגראלי של התספורת האופנתית. שוב אין מסתפקים בו כדי לכסות שיבה או להסתיר אניצים לבנים בשיער. לא מסתפקים גם בגוון אחד של צבע. כך, למשל, לא מסתפקים בגוון אחד של בלונד רגיל, אלא הופכים את השיער לשדה של תירס. מקס המשמש כמנהל אומנותי בחברה סיפר בתצוגה שהוא משתמש בשלושה מיני גוון: אפור־לבן לצביעת פסים, בלונד לפי בקשת הלקוחה וצבע כה' לגיוון. שיער חום מקבל את תוספת של אדום, ואפילו הסגול והוורוד מתגנבים לקשת הצבעים.

מה נותר? לברך על כך שחברת „וולה" הקימה מרכז הדרכה לספרים וגם לגבירות המבקשות יעוץ. המרכז נמצא בלב דיזנגוף (כניסה דרך שער 2).

חיה יוסף

שילוב שפיצים ארוכים וקצרים יוצר מעין מסגרת לפנים (עיצוב: מקס, המנהל האמנותי של „וולה")

תספורת א־סימטרית קצרה בקווים שטוחים (עיצוב: מקס)

מתכונים למחברת

מפרי העונה

מירשמים אלה לקוחים מהספר „ריבות ושימורים". הוצאת ר. סירקיס

ריבת שזיפים

1 ק"ג שזיפים לבישול, רחוצים ומנוקים מעוקצם; קליפה מגוררת ומיץ לימון אחד; 1 כוס מים (250 מ"ל); 1 ק"ג (5 כוסות) סוכר.

חוצים את השזיפים עד לגלעין ומפרידים בין שני החצאים בתנועה סיבובית. מוציאים את הגלעינים. קוצצים את השזיפים. שמים את השזיפים המוכנים בסיר גדול, מוסיפים את הקליפה והמיץ לימון ואת המים. מביאים לרתיחה, מכסים ומבשלים על סף רתיחה כ־30 דקות. מוסיפים את הסוכר ומחממים על אש נמוכה, תוך בחישה עד להמסת הסוכר. מביאים לרתיחה, ומרתיחים במהירות עד לנקודת הקרישה (*). מסירים את הקצף. מצננים מעט, בוחשים ויוצקים אל הצנצנות המוכנות. מכסים (**) ומדביקים תוויות. מקבלים כ־1.5 ק"ג ריבה.

ריבת תפוחי עץ וענבים

500 גרם ענבים שחורים, חצויים ובלי חרצנים; 500 גרם תפוחי עץ קלופים, ללא ליבות וקצוצים; קליפה מגוררת ומיץ מלימון אחד; 1 כוס מים (250 מ"ל); 1 ק"ג (5 כוסות) סוכר.

שמים את הענבים ואת התפוחים המוכנים בסיר גדול. מוסיפים את קליפת הלימון ואת המיץ ויוצקים עליהם את המים. מבשלים על סף הרתיחה כ־40 דקות, או עד שהתפוחים והענבים יתרככו, אך לא יאבדו את צורתם. מוסיפים את הסוכר ומחממים על אש נמוכה, תוך בחישה, עד שהסוכר יימס. המשך כמו בריבת שזיפים.

מלכת הריבות

1 ק"ג אפרסקים; קליפה מגוררת ומיץ מ־3 לימונים גדולים (שומרים את הקליפה הלבנה ואת החרצנים); 1 1/2 כוסות מים (300 מ"ל); 1 מקלון קינמון; 1/2 כפית צפורנים שלמות; 1/2 כפית גרגרי פילפל אנגלי; 1 1/4 ק"ג (6 כוסות) סוכר.

שולקים את האפרסקים במים רותחים במשך 20 שניות; מייבשים וקולפים. חותכים לשנים עד לגלעין, מפרידים בתנועה סיבובית לשני חצאים, מוצאים את הגלעינים. פורסים את האפרסקים ושמים בסיר גדול. מפצחים בפטיש את הגלעינים, שומרים את הקליפה הקשה ומסירים את הקליפה הדקה. מוסיפים את הזרעים לאפרסקים, מוסיפים את קליפת הלימון ואת המיץ ויוצקים על הכל מים. קושרים את הקליפות הקשות של גלעיני האפרסק, הקליפה הלבנה והחרצנים של הלימונים, הקינמון, הציפורן, והפילפל האנגלי בשקית מלמלה ומוסיפים לסיר. מחממים על אש נמוכה ומבשלים על סף רתיחה במשך 30 דקות או שהאפרסקים יתרככו, אבל ישמרו על צורתם. מוציאים את השקית ומוסיפים את מיציה בחזרה לסיר, מוסיפים את הסוכר, מחממים על אש נמוכה, תוך בחישה, עד שיימס כולו. המשך כמו בריבות הקודמות.

ריבת פירות בלי סוכר

500 גרם תפוחי עץ קלופים וקצוצים; 500 גרם ענבים שחורים; קליפה מגוררת ומיץ מלימון אחד; 1/4 כוס מים (60 מ"ל); ממתיק מלאכותי בכמות השווה ל־20—30 כפיות סוכר (רצוי באבקה); 1 כוס מים (250 מ"ל); 1 שקית אבקת פקטין; 1/4 גרם אבקת גלטין.

שמים את תפוחי העץ בסיר. חוצים את הענבים, מוציאים את החרצנים, ומוסיפים לסיר את הקליפה ומיץ הלימון ועם רבע כוס מים. מביאים לרתיחה ומבשלים כ־20 דקות, עד שהפרי יתרכך. ממתיקים לפי הטעם. מערבבים את הפקטין בחצי כוס מים. זורים את הגלטין על יתרת המים (מהכוס המלאה), בוחשים את תערובת הפקטין עם הפירות, מביאים לרתיחה ומסירים מהאש. מוסיפים לתערובת החמה את הגלטין המרוכך ובוחשים היטב עד שיימס כליל. מעבירים לצנצנות, מצננים לגמרי, סוגרים, מסמנים ומאחסנים במקרר. מתקבל כ־1 ק"ג ריבה, הנשמרת 3—6 שבועות בלבד.

קריש מישמש

1 1/4 ק"ג מישמשים טריים; 4 1/4 כוסות מים (1.2 ליטר); 2 לימונים פרוסים; 1 ק"ג (5 כוסות) סוכר.

שמים את המישמשים השלמים בסיר גדול, יחד עם המים ועם פרוסות הלימון. מביאים לרתיחה, ומבשלים על סף רתיחה כ־30 דקות. לאחר 20 דקות בישול מועכים את הפרי בכף כדי לשחרר את הגלעינים, וממשיכים בבישול עד שהפירות יתרככו מאד. מעבירים את התערובת לשקית בד ומניחים לה לטפטף במשך שעתיים לפחות, או במשך הלילה. מודדים את כמות הנוזלים, יוצקים לסיר גדול ומביאים לרתיחה. מוסיפים 500 גרם סוכר (2 1/2 כוסות) לכל 600 מ"ל פרי נוזלי. מחממים על אש נמוכה עד שהסוכר נמס תוך בחישה, ומרתיחים במהירות עד לנקודת הקריש. מסירים מיד את הקצף ויוצקים אל צנצנות מוכנות. מתקבל כ־1 1/2 ק"ג קריש.

* איך בודקים נקודת קרישה? אחת השיטות היא לטפטף מעט ריבה על צלחת קרה. במקרה, וכשהתרובה מצטננת מעט, נוגעים בה באצבע ואם פנית מתקמטת — היא בנקודת הקרישה.

** איך מכסים צנצנת מלאה? מניחים עיגול נייר שעווה (הצד עם השעווה כלפי מטה) ממש על פני הריבה. שיכסה אותה לגמרי ומהדקים בעדינות, כדי לסלק את האוויר. שמים מייד בצלופן, מחזקים ברצועת גומי או בחוט. בספר יש גם שיטות אחרות.

ריבות נוסח אנגליה

בעקבות הספר

דומני — אם כי איני בטוחה — שעד כה לא ראה אור בעברית ספר ריבות ושימורים. בכל ספר בישול ישנו מירשם או שנים, אבל כמדומני הופיעה רק חוברת של האגרונום תמר כהן, ז"ל, המחלקה לכלכלת הבית של משרד החקלאות. זה היה ב־1977, והחוברת הופצה בעיקר בקרב נשות המושבים.

עכשיו התפרסם ספר „ריבות ושימורים" ב„ספריית בישול בעריכת רות סירקיס" והוא מהודר מאד, אלגנטי, מלא תצלומים צבעוניים והסברים מודייקים, כמו כל הספרים בסידרה זאת. מתורגם מאנגלית והמירשמים של ג'יני בארא, אם השם אומר לכם משהו, תרגום עוי גינצבורג.

הריבות שבספר, לסוגיהן, עתירות סוכר, ווה הברווי אם הן נועדו להישמר במשך שנה. אצלנו, לפי הערכתי, מכינים ריבות בשביל הכיף והטעם, כי הרי אין עתה בלי פירות כלשהן, ואיש אינו מתגעגע לטעם של פרי. על כן מכינים ריבות בכמויות קטנות (אלא אם יש עץ על יד הבית, וצריכים לנצל את הפרי וגם אז — שומרים את הריבה בצנצנות קטנות, ומחלקים מתנות, מקסלים אותן מהר יחסית, ומעדיפים להשתמש בפחות סוכר. לא קילו על קילו כי אם חצי קילו סוכר לקילו פרי, זה הרבה יותר בריא. אולי גם הפירות שלנו מתוקים יותר.

כך או כך — הריבות שבספר מעניינות. ברובן, עם תבלינים, קליפות לימון, וגבינת מנתה וצפורן; הן עשויות מתערובת של פירות, מסירות מיובשים, מסירות פלוס אגוזים — מי שאוהב לערוך נסיונות — יתגוגג.

יש בספר פרק של ריבות של קרישים, של מרמלדות (מפרי הדר) ושל שימורי פירות ומפרחי פירות, משקאות, מחמצים, רטבים וסלטי תיבול. וגם שימור בחום, שזה משהו שמפחיד אותי במעט כמו בצק שמרים, אני משווה את הריבות שבספרה של סירקיס עם אלה שבחוברת של האגרונום כהן ונדמה לי שהן יותר מתוחכמות, יותר מעניינות ולא יותר קשה להבינן. בחוברת הכל משלנו — ריבה צורות של שימורי תות ותפוחים ושסק ותבלושים וריבוש פירות וכבוש ירקות וכבישתם... הכל יותר מרוכז, תמציתי, נועד למי שמבין במלאכה. בספר של סירקיס מתחשבים גם בטירונים, שזאת אולי הריבה הראשונה שהם רוקחים. טוב, אבל את החוברת ממילא אין להשיג, והספר מעורר תיאבון עצום לעזוב את הכל ולהתנחל במטבח כדי לרקוח, עשבה סוגים של ריבות וקרישים וממרחים. ב„מירשמים למחברת" מובאות כמה דוגמאות, מפרי העונה.

צב"ש

מחשבים

מאת רונית אדלר

להיט חדש לגנבים

חגי ישראל הם הימים הטובים של הגנבים. בשנים האחרונות נוסף לרשימת החפצים הגנובים פריט חדש ומכובד: המחשבים. למרות בשני מקומות, בחברת הובלות בחיפה ובחברה עסקית בת"א, גילו עם החזרה מחופשת הפסח, כי מערכות המחשבים שלהן נעלמו.

יונתן קורפל, מנכ"ל חברת „קרס", שנכנסה לאחרונה לעסקי ביטוח המחשבים, בדק את כל הנתונים הקיימים על תביעות בשלוש השנים האחרונות, וכן ביצע עשרות שמאויות במחצית השנה האחרונה. לדבריו, הממצאים מוכיחים גידול במאות אחוזים מידי שנה, בתופעה של פריצות וגניבות של מחשבים ושל הציוד ההקפי הנלווה אליהם.

מסביר יונתן קורפל: „בשנים שעברו לא היתה הבעיה קיימת כלל. המחשבים היו גדולים. קשה היה ליטול אותם, וניתן היה לחשוף גניבה כזאת מיד. ברגע שנדרש שירות או תיקון, כיום, בעידן המיקרו, התמונה שונה. ניתן לטלטל מערכת־כזו בקלות, ויחד עם זאת אין שום בעיה לקבל שירותים ותיקונים מבלי שתיחשף עובדת היות הרכוש גנוב".

בארה"ב ובעיקר בקליפורניה, תופסים המחשבים מקום ראשון בשוק הסחורות הגנובות. בישראל המצב עדיין איננו כה חמור, אך אין ספק שהוא מחייב התייחסות רצינית, ובהקדם.

נא להכיר: מסוף חדש

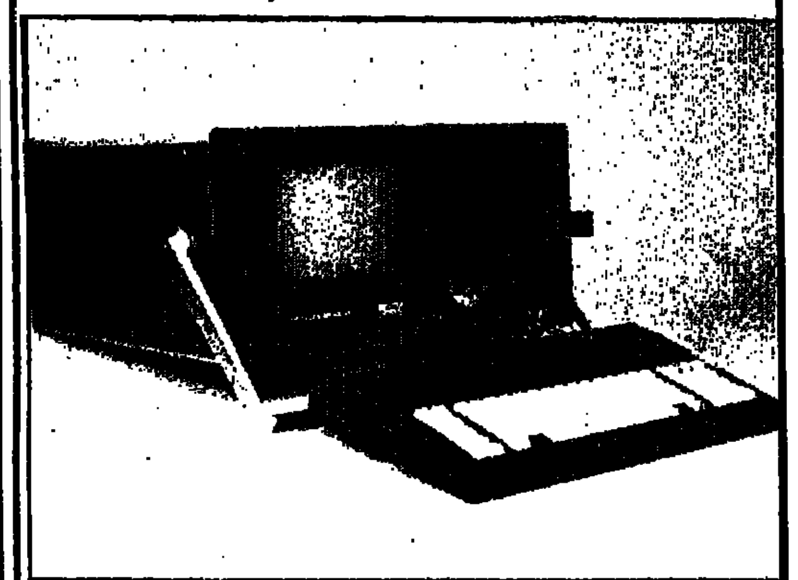

T־50, מבית „אלן־ברדלי".

במסגרת העיצוב מחדש של דרך החשיבה בתעשיה, הבריזה חברת „אלן־ברדלי", על מסוף תעשייתי חדש בעל עוצמות ומגוון ביצועים: T־50.

המסוף החדש מצטיין ביכולת איחסון נתונים גבוהה, למעלה ממליון בתים, ונעזר בכונן תקליטונים בעל יכולת של 720K ודיסק קשיח בעל יכולת איחסון נתונים של 10 מליון בתים.

על רצפת הייצור מאפשר המסוף החדש תקשורת מקוונת לבקרים המתוכנתים השולטים על המסוף. כן אפשר תכנות המשפחות העתידיות של הבקרים המתוכנתים של „אלן־ברדלי", והראשונה בהן: משפחת בקרי PLC־5, ששיווקה בעולם החל בחודשים אלה.

בנוסף, T־50 תואם את מחשבי יבמ AT ומריץ מגוון רחב של תוכניות מחשב לביצוע פקודות ייצור מגוונות, כמו פיקוח על ייצור, ניהול תהליכי ייצור במכונה, מעקב אחר תהליכי ייצור, ניהול מלאי, קליטת נתונים, ניתוח סטטיסטי ועוד.

יעיל, אבל יקר

„ההתרחבות המתמשכת של מערכות מקוונות והגידול בעצמת המחשבים המרכזיים, יצרו דרישה גדולה לאמצעי אחסנה (דיסקים), הנמדדת בגידול ממוצע של 40%־50% לשנה", אומר אברהם חסון, מנכ"ל נאס, חברה בת של נשיונאל סמי קונדקטורס.

לדבריו, גדל נפח איחסון הנתונים ביחידות הדיסקים פי 25 במרוצת 15 השנים האחרונות. עוצמת המחשבים (עיבוד הנתונים) גדלה פי 40. זמן השירות לצורך כתיבה או קריאה של נתונים בין המחשב לבין יחידת הדיסק השתפר פי 3 בלבד.

יחידות האיחסון, שפותחו כדי להתמודד עם בעיית הגידול בנפח האיחסון, דחסו נפח איחסון גדול פי 25 (מ־200 מיליון בתים ב־1970 ל־5 מיליארד בתים ב־1985) לתוך שטח דיסק רגיל, אך יצרו בעיות יעילות בביצועי המערכת ובאמינותה.

הפתרונות הרווחים היום מבוססים בחלקם על שילוב של מאגר נתונים אלקטרוני ביחידת הבקרה המקשרת את הדיסקים. זו אוגרת את קבצי הרשומות הפעילות בארגון בשבבי זכרון, בהבדל מתקליטים בשיטת הדיסק המקובלת.

פתרונות אלה משפרים במידת־מה את יעילות תפוקת המערכת, אך הצלחת תפקודן של יחידות אלה מותנה בניתוח נכון של פרופיל העבודה ביחידות איחסון הנתונים, אותן נועדו לשרת.

לדברי חסון, השיכלול והציפוף של תעשיית המוליכים למחצה מאפשרים יישום כלכלי של רעיון איחסון אלקטרוני, לנתונים המהווים צוואר בקבוק בתפקודה של המערכת.

הדיסק המהיר 7900 — NAS מטפל בנתוני קריאה כתיבה של המחשב המרכזי במהירות הגבוהה פי 15 ממהירות הטיפול בנתונים אלה על־ידי יחידת דיסק רגילה בעלת נפח איחסון של 5 מיליארד בתים. שיפור זה סוגר באופן משמעותי את הפער בזמן השירות שנוצר בכ־15 השנים האחרונות.

„מחירו של 7900," אומר חסון, „עדיין איננו מאפשר החלפת כל יחידות הדיסקים במתקן, אך הוא משתלב בכל יחידת מחשב כמטפל בקבצים הקריטיים, שמהירות הגישה אליהם משפרת את יעילות תפוקת המערכת כולה".

לדברי חסון מערכת 7900 היא יחודית, ואין לי.ב.מ. יחידה מקבילה.

הנשים דוחפות

עליה של 280% במכירות של מחשבים וציוד אלקטרוני אחר נרשמה במיגזר הערבי בישראל בשנה האחרונה.

כך עולה מסקר שנערך על ידי חברת „יוזם" בע"מ, המתמחה בשיווק במיגזר הערבי בישראל ובשטחים. הסקר נערך לקראת „יריד האביב" בנצרת שייערך באמצע חודש יוני.

העליה הגדולה בקניות מוצרי מיחשוב ואלקטרוניקה במיגזר הקמעונאי הערבי בישראל מוסברת בכמויות הכסף הגדולות הנמצאות במיגזר זה ובהרגלי הצריכה שלו. למיגזר הערבי בישראל הרגלי קניה במזומנים ובכסף מזומן, והאוכלוסיה הערבית איננה נוהגת לחסוך בתוכניות חיסכון ובקופות גמל. חיזוק מעמדה של האשה במשפחה הערבית, כבעלת השפעה ויכולת החלטה בכל הקשור לרכישות ולקניות, הגבירו בשנים האחרונות את התהליך של קניית מוצרים ברי־קיימא שונים.

טור החדשות

שריד קיבל המלצות הוועדה לקידום התיירות בקיבוצים

הוועדה הציבורית שמונתה על־ידי שר התיירות לבדוק את נושא התיירות בקיבוצי התנועה הקיבוצית המאוחדת והקיבוץ הארצי, הגישה לשר את מסקנותיה.

יו"ר הוועדה, היועץ הכלכלי עדי ניב, שכיהן בעבר בתפקיד מנכ"ל החברה הממשלתית לתיירות מסר לשר, כי המלצות הוועדה יתקבלו פה אחד וכי הנהגות התק"ם והקיבוץ הארצי נתבקשו על ידיו לאמצן כמקשה אחת.

במנותו את הוועדה ביקש שר התיירות לבחון את המוצא התיירותי הקיבוצי על כל היבטיו ולהמליץ על דרכים חדשות לעיצוב המסגרת התיירותית הזו על מנת שאפשר יהיה באמצעותה למכור טוב יותר את הקיבוץ לתיירים ובאמצעותם גם לעודד בחו"ל את התיירות לישראל.

בוועדה היו חברים מכל מגזרי התיירות: חברי קיבוצים, שליחים בהנהגת התנועות הקיבוציות, נציגי ענף התיירות במגזר הפרטי, נציגי הממשלה ואנשי מקצועות חופשיים אחרים.

עיקר המלצות הוועדה: תוגדר דרגה תיירותית מיוחדת לבית ההארחה בקיבוץ (במקום הכוכבים המקובלים), שבה יילקחו בחשבון המרכיבים המיוחדים שהקיבוץ יכול להעמיד לרשות בית ההארחה שלו: שטחים ציבוריים, העורף הקיבוצי וכיוצא בזה.

תיירים יורשו לבקר בשיטחי הקיבוץ, ואף ישתמשו בחלק מן המרכיבים הציבוריים שבו: הם יוזמנו לארוחה בחדר האוכל הקיבוצי יחד עם חברי המשק, יערכו להם סיורים מאורגנים בליווי הדרכה של חבר הקיבוץ באתרי הקיבוץ.

עשרת הדיברות

הקיבוצים יפתחו סממנים חיצוניים אופייניים, כמו סמל מיוחד שישא את האופי הקיבוצי ושבאמצעותו ישווק אירגון ההארחה בקיבוצים את בתי ההארחה בחו"ל. הסמל הזה ילווה את התייר לכל אורך ביקורו בקיבוץ, ואף יוענק לו כשי על גבי מחזיק מפתחות או תעודת הוקרה וכיוצא בזה.

הקיבוץ ייעצב „עשרת הדיברות" הקיבוציות, שיחולקו לכל אורח בית ההארחה, או בכל מתקן תיירות קיבוצי אחר.

● צוות קיבוצי יוציא ספר הסברה, שבו יתואר הקיבוץ והאטורקציות שבו לתיירים. הספר יימכר בחו"ל וישמש כחומר רקע הסברתי לקראת הביקור בארץ.

● הקיבוצים יפתחו ארועים מיוחדים כמו חגיגת העומר, או טקס הבאת הביכורים. הארועים הללו יובאו לידיעת סוכני הנסיעות הגדולים בחו"ל וינסו להפוך אותם לארועים שנתיים מסורתיים, אליהם באים תיירים במיוחד, כנהוג בהרבה מדינות תיירות בעולם.

● תיירים יוזמנו ליהנות מפירות הקיבוץ ע"י קטיף עצמי במידת האפשר.

● שר התיירות הודיע כי הוא מאמץ את המלצות הוועדה והטיל על צוות משרד במשרד התיירות, בראשות עוזי מיכאל, לדאוג לביצוע ההמלצות. השר דרש מארגון ההארחה בקיבוצים לאמץ אף הוא את ההמלצות כמקשה אחת והציב זאת כתנאי לביצוען ע"י משרדו. (שע"ה)

השוק מחפש „סיפורי הצלחה"

„בחודשיים האחרונים אנו עדים לתופעה מעניינת בשוק המניות כאשר השוק מחפש „סיפורי הצלחה". לדוגמה: הנפקה צפויה של מניות החברה או החברה בת בארה"ב, במחירים הגבוהים משמעותית מהמחירים בשוק המניות התל־אביבי" — כך כותבים כלכלני חברת היעוץ „נשיונל קונסלטנטס", השייכת לבנק לאומי.

הכלכלנים מציינים כי דוגמה טובה להתפתחות זו ניתן לראות בהתפתחויות במניות „אריה", „ת.א.ת." ושנהר.

גם מעבר דרמטי מהפסד גדול לרווח משמעותי, נתפס בבורסה, אליבא דכלכלני „נשיונל קונסלטנטס", כגורם לפעולה עזה על בסיס פנדמנטלי לכאורה, והעליות בשערי המניות הן לעיתים מרהימות. דוגמה טובה לכך, היו העליות בשערי המניות של חברות ת.ג.ל. וגולדפרוסט אשר השליטה בהן נקנתה על ידי קבוצת „כור". שתי חברות אלה צברו במשך השנים הפסדים כבדים, שהיו אף גדולים מהונן העצמי, וכתוצאה מכך נוצר להן גרעון משמעותי בהון עצמי. שוק המניות הגיב בהתאם, ושווי החברות ירד תלולות.

בשנת 85, הן פרסמו תוצאות עיסקיות משופרות, שהצביעו על רווחים גדולים במיוחד, אשר נבעו בעיקר מהזרמת משאבים פיננסיים על ידי „כור", כנראה בעלות נמוכה לעומת המקורות האלטרנטיביים ששררו באותה תקופה.

הדבר הביא לרווחים פיננסיים בשתי החברות ובעקבותיהם רווח לבעלי מניות המיעוט, שלמעשה לא השקיעו כלל במנות. (שע"ה)

התעשיינים משלמים ומוחים

התאחדות התעשיינים הורתה למפעלים אשר הצטרפו למרי המיסים של לשכת התיאום של הארגונים הכלכליים לשלם את הארנונות הנדרשות מהם תוך מחאה, וזאת כדי להמנע מעימות משפטי.

בחוזר שנשלח למנהלי המפעלים נאמר, כי לאחרונה התקבל תיקון לחוק ההסדרים לשעת חירום (הוראת השעה), המגביל את שיעור העלאת הארנונה בשנת 1986־87 לעומת שנת 1985־86 ב־170%. חוק זה מהווה אומנם מגבלה כלשהי על הרשויות, אך אינו מאפשר פניה לבתי המשפט עד שיעור ההעלאה הזה. אי לכך, גם התיקון לחוק אינו מהווה שיפור לעומת המצב הקיים.

בשלב מסויים, נאמר בחוזר, התאחדות התעשיינים הצטרפה למרי הציבורי של לשכת התיאום, שלפיו יעוכבו תשלומי הארנונה.

לרשויות, אמצעי גביה רבים במקרה של עיכוב תשלומים מעבר לתקופה קצרה. אי לכך, נראה כי מפעל שאין לו גיבוי משפטי, יתקשה לעמוד בהמשך עיכוב התשלומים.

לגבי מפעלים אלו מומלץ:

● לשלם ולמחות.

● לשלם אך ורק על־פי דרישה (ולא בתשלום מראש או בהוראת קבע).

● להקפיד, כי דרישת הארנונה של הרשות לא תעלה מעבר ל־170% מעל הארנונה ששולמה בשנת 1985־86. למעט מקרים שבהם שר האוצר ושר הפנים אישרו תוספת גדולה יותר (במקרה זה המפעלים מתבקשים להודיע על כך למחלקה לכלכלה פנים ואשראי).

התאחדות, נאמר בחוזר, תמשיך במאמציה לשינוי פקודת העיריות בנדון מתוך מגמה כי כל שינוי יהא תקף גם לשנת הכספים הנוכחית.

א.ש.

הספרדים מגלים עניין בהנחת מסילות בישראל

משלחת הסחר בדרג ממשלתי מספרד, המסיירת בימים אלה בישראל, מגלה עניין בפיתוח רכבות בישראל. חברי המשלחת קיימו כבר פגישות בנושא עם מנכ"ל הרכבת ועם אנשי נתיבי איילון. המשלחת מגלה עניין מיוחד בסלילת קו רכבת לאילת, בהקמת רכבת פרברית באזור תל־אביב ובהקמת רכבת להובלת פחם לאזור תחנת הכוח החדשה בזיקים.

הספרדים מוכנים להתחייב כי במסגרת ההסכמים להקמת פרויקט הרכבת, יבצעו גם רכישות גומלין בישראל, על מנת להביא לאיזון הסחר בין המדינות.

את פרויקט הרכבת מבקשים הספרדים להקים באמצעות קונצרן גדול הנסמך המתמחה בתחום זה של רכבות.

בשלב זה מתנהלים דיונים בלתי פורמליים בנושא.

סיוון ממשיך כיו"ר תיעוש

עמירם סיון אשר מונה כיו"ר הנהלת בנק הפועלים ממשיך לשמש כיו"ר מועצת המנהלים של קונצרן תיעוש. עד מינויו בבנק שימש סיון כיו"ר פעיל של מועצת המנהלים וסמכויות הפעילות הועברו עם החלטתו למנכ"ל [illegible]. מנכ"ל תיעוש צופה לגידול משמעותי בייצור בתחום הטכסטיל והפלסטיקה, למרות הירידה המשמעותית במכירות לשוק המקומי. [illegible] נשארה מצבת העובדים כמו אשתקד [illegible] עומדת על 1,000 עובדים.

ח.מ.

הקנסות על פיגורים בתשלומי מס יוקטנו רטרואקטיבית

שלטונות מס ההכנסה בודקים רטרואקטיבית של הקנסות על פיגורים בתשלומי מס עבור שנת 1985. הכוונה היא להקטין את שעור המס מ־5 אחוזים לשבוע ל־5.1 אחוז.

רבינוביץ שדיבר בפגישה עם נשיא איגוד לשכות מסחר דני גילרמן ויו"ר ועדת המיסים של האיגוד אהוד מטרסו, הסביר כי שלטונות המס הגיעו למסקנה כי שעור המס הוא גבוה ביותר עומד בשום יחס לאינפלציה ואין הצדקה לגבות קנס בשעור כזה.

נציגי איגוד לשכות המסחר העלו את הבעיה של קנסות על חשבון שנת המס 1984, קנסות אלה נשלחים רק בימים אלה כשהם צוברים את הקנסות הגבוהים וכתוצאה מכך ישנו מצב שבו הקנס עולה לעיתים פי 10 ויותר מן החוב המקורי.

ראשי איגוד לשכות המסחר תבעו להקטין את הקנסות ולהכיר בהם כהוצאה לצורך מס. נציב מס הכנסה אמר, כי הקנסות יבוטלו לגבי מי שחבות המס נמוכה מ־250 ש' וציין כי במקביל נבדקת השאלה של ההכרה בהפרשי הצמדה בחובות המס כהוצאה.

בענין אחר אמר נציב מס הכנסה כי בימים אלה ישלחו הפטורים על ניכויי מס במקור לכל הנישומים הזכאים להם ובשנה הבאה יהיה תהליך אוטומטי של הנפקת אישורים כאלה.

ח.מ.

דירקטוריון החברה הכלכלית אישר הקפאת דמי השכירות

דירקטוריון החברה הכלכלית לירושלים החליט כי מחירי שכר הדירה הגבוהים כיום יישארו בתוקף עד סוף שנת הכספים, 31.3.87.

א. רז, יו"ר הדירקטוריון מסר, כי עם ביטול ההקפאה לגבי שכר הדירה בשכירות עיסקית ב־1.1.86, דרשה החברה הכלכלית מדייריה לשלם רק חלק מההצמדה שלה היתה זכאית, עד תאריך ביטול ההקפאה, ומתאריך זה חוייבו הדיירים בהצמדה השוטפת. משמעות ההחלטה כי הדיירים ימשיכו ליהנות מאי התאמת שכר הדירה למלוא עלות המדד.

דמי השכירות במבני החברה הכלכלית צמודים למדד יוקר המחיה. עם הפעלת התוכנית הכלכלית והקפאת המחירים במשק הוקפאו גם דמי השכירות שהחברה גבתה מדייריה.

ח.מ.

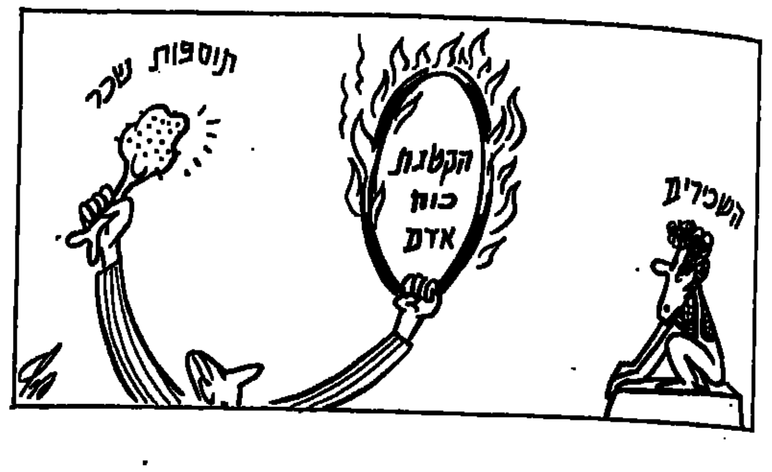

אין כתובת לביטוח סיכוני רעידת אדמה

באיגוד חברות הביטוח יש חילוקי דעות בשאלה — מי צריך לבצע את הביטוח נגד רעידות אדמה.

יוסי הכמי מנכ"ל חב' „פניקס" ושלמה אליהו מנכ"ל „חב' אליהו", פנו למפקח על הביטוח במשרד האוצר בדרישה, כי ביטוח נגד רעידות אדמה ייעשה על ידי המדינה ואילו אלכסם סחרוב מנכ"ל חב' סהר טוען, כי יש להשאירו בידי חברות הביטוח עצמן. במכתב ששיגר למפקח קבע, כי סכומי הביטוח המצטברים במשק, כנגד סיכוני רעידת אדמה, מסתכמים לפי הערכת חב' סהר בכ־40 מיליון דולר: העברת הביטוח לממשלה תחסוך לדבריו 30 מיליון דולר ותחשוף את כלל המבוטחים לסכנה שנאמדת ב־40 מיליארד דולר. „סיכון רעידת אדמה" קובע סחרוב „ניתן לכיסוי ולמדידה על בסיס סביר". לדבריו אפשר לקבוע תעריף על בסיס מסחרי כפי שנהוג ברוב המדינות המתוקנות בעולם. הוא מתנגד להעברת ביטוח זה לידי המדינה מהחשש של תקדים לגבי סוגי ביטוח אחרים, משום ששוק כלכלי ומסחרי פתוח, הוא ערובה למשטר דמוקראטי, ולפיכך הרעיון להעביר ענף ביטוח זה כנגד רעידות אדמה לידי הממשלה יכול להפוך לבעל משמעויות בכל הנוגע לאופי החיים הדמוקרטיים.

סחרוב מציע למפקח על הביטוח, כי חברות הביטוח ימשיכו לבטח כפי שהן עשו עד כה נגד הסיכון ברעידות אדמה. חברות הביטוח יחויבו להפריש מידי שנה סכום אשר ירד מהרווח לפני מס, ויכנס לקרן צאן ברזל, שיעורה האחד ביטוח כנגד סיכוני רעידות אדמה. הכסף שבקרן יושקע באגרות חוב ממשלתיות אשר יונפקו במיוחד למטרה זאת. האיגרות יעמדו לפרעון בתום 30־50 שנה או יוחלפו באגרות חדשות. הכספים ירוכזו על ידי גוף מנהל ולפי הצעת סחרוב בידי החברה הישראלית לביטוחי משנה.

הוא סבור שהסכום שיצטבר ילך ויגדל עם השנים ואפשר יהיה להקטין את סכומי הביטוח. ומכאן שהמבוטחים יוכלו להמשיך להנות מביטוח בסקטור הפרטי.

חיים מרגלית

ועדת פורר ממליצה לפטור כליל את מצפה־רמון ממסים

בידודם ורחוקם של ירוחם ומצפה־רמון, ממרכז הארץ והעדר עורף כלכלי שיוכלו להשען עליו מחייבים הענקת תימרוץ מיוחד מעבר למקובל בערי פיתוח — קובעת ועדת „פורר", הוועדה לטיפול במוקדי אבטלה אשר מונתה ע"י רה"מ ואשר בראשה עומד מנכ"ל משרד התעשיה והמסחר. ברו"ח שהוגש לראש הממשלה ממליצה הוועדה על מתן פטור מוחלט ממס הכנסה לתושבים, עסקים ומפעלים במצפה־רמון לאלה הקיימים ואלה שיוקמו. כן ממליצה הוועדה לתת למפעלי תיירות הטבות זהות לאלו הניתנות למפעלי תעשיה עפ"י החוק לעידוד השקעות הון. הוועדה ממליצה להקים במצפה־רמון מלון בין 100־200 חדרים, לנצל את הפוטנציאל הקיים של הדירות הפנויות והעמדתן לרשות יזמים למפעלי תיירות וכן לעודד שירותי תיירות מדברית. (שע"ה)

תחרות פרועה מקשה על השגת ביטוחי משנה בחו"ל

חברת הביטוח שמיר מקבוצת הסנה, הגדילה ב־1985 את רווחיה והם הסתכמו לפני מס ב־765 אלפי ש"ח, מסר מנכ"ל החברה אהוד שני. מחזור הפרמיות גדל בתקופה זו מ־23,940 אלפי ש"ח. ועוד מסר שני, כי ההכנסות מהשקעות הסתכמו ב־85 ב־1,124 אלפי ש"ח לעומת הפסד של 192 אלפי ש"ח אשתקד. ברו"ח למועצת המנהלים מזהיר המנכ"ל כי נוכח התחרות הפרועה בענף תתקשינה החברות הישראליות בהשגת ביטוחי משנה בחו"ל. התחרות הפרועה גרמה גם לירידה ברווחיות החברות ובאמינותן.

ה.מ.

75 אלף מבוטחים משלמים לביטוח הלאומי 4 ש"ח בחודש

ל־75,000 מן המבוטחים במוסד לביטוח לאומי אין שומות במס הכנסה ולכן הם משלמים דמי ביטוח לאומי מזעריים בסך 4 שקלים בחודש — כך מסר אתמול סמנכ"ל המוסד לביטוח לאומי י. תמיר בוועדת העבודה והרווחה.

המוסד לביטוח לאומי מתכוון לפתוח בסריקות בקרב רוב המבוטחים הללו, „שאינם שכירים ואינם עצמאיים והם מצהירים כי אין להם הכנסות". לדעת המוסד לביטוח לאומי חלקם הגדול מתחמקים מתשלום.

במהלך הדיון בוועדה התברר, כי תלמידי הישיבות משלמים דמי ביטוח לאומי כמו הסטודנטים. המוסד לביטוח לאומי הציע להטיל מס על תמיכות בסטודנטים, אך לא על תמיכות בבחורי ישיבות.

חייקה גרוסמן (מפ"ם) התנגדה בחריפות להשוואת בחורי הישיבות לסטודנטים בכל הנוגע לגובה דמי הביטוח הלאומי, משום שהסטודנטים משרתים בצה"ל, בסדיר ובמילואים ובחורי הישיבה אינם משרתים. מי שנוטל על עצמו חובות זכאי לזכויות, סבורה חייקה גרוסמן. „אם יוטל מס הכנסה על תמיכות בסטודנטים יש להחיל מס זה גם על בחורי הישיבות, הנהנים מתמיכות".

יצחק שור

נגד הזרם

מלחמת הממשלה בתחנות השכר

הממונה על השכר הלל דוראי הגיש את התפטרותו משום שאינו יכול לעמוד בתנאי השכר של עובדי המדינה, על פי מדיניות השכר שעל ביצועה הוא מופקד. גם שוקי פורר מנכ"ל משרד התעשייה ומסחר נימק את כוונת התפטרותו בתנאי השכר הבלתי הולמים של הפקידות הבכירה.

למרות העובדה שלא קיים ספק בכך, כי על שתי משרות אלו ימצאו קופצים. נשאלת השאלה האם המצב לפיו נושאי המשרות הבכירות ביותר בשירות הציבורי מקבלים שכר שאינו עולה על 800 דולר בחודש נטו, או אולי 1000 דולר נטו, בתוספת מיני הטבות כגון רכב צמוד, או נסיעות לחו"ל, אינם תנאי שכר הולמים בשירות הציבורי.

שר האוצר החדש משה נסים אמר לפני כ־3 שבועות, כי הציבור היחיד שהיום צריך לדאוג לו הוא בעלי ההכנסה הנמוכה. גם בקרב עובדי השירות הציבורי התרבו לאחרונה המשכורות של 380־400 ש"ח ברוטו ונטו. כלומר כ־250 דולר בחודש. אין ספק כי יש לדאוג לציבור זה, אך השאלה היא האם יש לדאוג רק לציבור זה.

חברי המשלחת האמריקנית לשיחות הכלכליות בין ישראל לארה"ב הביעו דאגה מעליית השכר שנרשמה בישראל בחודשים האחרונים. הדבר מזכיר לנו את מה שאמר לא מזמן אחד מראשי מדינות אפריקה, שלדבריו, לא חשוב מה קורה בכלכלת מדינה, ואין הבדל אם השכר בה הוא 100 דולר בשנה או 100 דולר בחודש. התרופה המוצעת ע"י קרן המטבע הבינלאומי (ומבחינת ישראל ע"י היועצים הכלכליים של ממשלת ארה"ב) היא תמיד „תקצצו את השכר, תורידו את רמת החיים".

הבעייה עם העצה האחידה הזו לכולם ובכל מצב, שקשה ליישמה למציאות. כדי לא להרחיק לכת בעצות: בישראל הורד שכר העבודה החל מסוף יוני 1985 ועד לספטמבר 1985 ב־28 אחוזים, אולם השכר חזר לקדמותו וכעת טוען הממונה על השכר באוצר, כי הוא אף גבוה ב־9־8 אחוזים ממה שהיה ערב ההורדה הדראסטית. מתברר כי גם השכר אינו נתון שרירותי. עליו חלים חוקי הכלכלה כמו היצע וביקוש וגידול התוצר. כי השכר בספטמבר לא היה זה שמכונה „שכר של שווי משקל". פרופ' ברונו מתבסס בעבודותיו על קביעה נורמטיבית לשכר שווי משקל שהיא כ־5 אחוזים פחות מהרמה של 1980. מסתבר כי קביעה זו מבטאת אולי שאיפה נורמטיבית שאינה נובעת מגודל התוצר הלאומי וחלוקתו המתבקשת בין העבודה לבין ההון. אם בודקים את ההנחה הסמויה מאחורי הקביעה הנורמטיבית מגיעים למסקנה, כי היא מתבססת על ההנחה, כי בשכר זה של 1980 מינוס 5% ניתן יהיה פחות או יותר, לקיים ללא קיצוץ משמעותי את גודל תקציב הבטחון, ולשלם את מלוא הריבית על חובות הממשלה מבלי ליצור גרעון תקציבי גדול מדי.

אולם השכר בסקטור העיסקי לא נקבע על פי הנחות אפריאוריות של קובעי המדיניות או יועצי המדיניות. השכר בסקטור העיסקי נקבע על ידי מו"מ כוחני כאשר הגבולות הם גודל התוצר והרווחיות הצפויה.

ככל הנראה, מרבית הסקטור העיסקי היה במצב שאיפשר לו לתת תוספות שכר ונאלץ לתת אותן כי שחיקת השכר שנכפה עליו, עורר גל תגובה נזעמות של העובדים, ואיימה בהתפוצצות מערכות הייצור.

למעשה לא נראית כל סיבה סבירה להתערבות ממשלתית בנושא זה, של גובה השכר שנקבע בשוק החופשי פחות או יותר. אילולא נתנה הממשלה מעין ערבות כללית לרווחיות מינימאלית של ענפים עיקריים במשק (תעשייה, תיירות, חשמל, וכו') לא היתה מתעוררת בעיה כלל במישור המקרו־כלכלי. הבעייה של השכר בסקטור העיסקי כלל לא קשורה לנושא מימון התקציב ולא לנושא הוצאות התקציב, אולם הממשלה מתערבת בסוגיה זו בתוקף ערבות הלרווחיות המפעלים.

שכר נמוך — במונחים אמריקניים

לכן, שוב לא נותר אלא לחזור לעצמה המוכרת באוזני היועצים האמריקנים שנועד לפשט את התמונה הכלכלית. ישראל מסוגלת לשאת על חשבונה בהוצאה בטחונית של כ־6־7 אחוז מהתוצר, שלה נניח עד סכום של כ־1.5 מיליארד דולר ובהוצאה ציבורית אזרחית המקובלת במדינות מערב אירופה.

מה שארצות הברית מתבקשת להוסיף הוא עודף ההוצאה הבטחונית וכן לבטל את תשלום החוב ובעיקר את הריבית על החוב של היבוא הבטחוני של העבר. אם נוסחה זו לקביעת גודל הסיוע תתקבל, ישראל תוכל להתגבר בכוחות עצמה, על יתר הבעיות כולל בעיית מאזן התשלומים, השכר, המחירים האינפלציה והתעסוקה. לאחר קביעה חד משמעית זו סגן מזכיר המדינה או סגן שר החוץ אלן ווליס שוב לא יצטרך להיות מודאג מעליית השכר או ירידת השכר בישראל. בתנאים אלה ישראל תוכל להסדיר לבדה את בעיית השכר הנמוך וגם את הבעייה של תשלום הוגן לבעלי השכר הגבוה. שבארה"ב בקושי היה נחשב לשכר נצרך. על היועצים האמריקנים להבין כי בישראל כלל אין שכר גבוה, פרט אולי לאישים בודדים כגון ארנסט יפת שהוא יחיד במינו בכל המשק. פרט למקרים אלה כל השכר הוא נמוך, כולל שכר המנכ"לים בשירות הציבורי ולבטח של מזכירותיהם.

צבי טימור

מחירי הנפט

נחיתה רכה, לא צניחה חופשית

מחירי הנפט עומדים עכשיו על כ־18 דולר לחבית לאחר שבחודש מארס היה מחיר חבית נפט 12 דולר. אלה הן תנודות טבעיות של היצע וביקוש. הכנסת גורם ההיצע והביקוש לשוק הנפט מעידים על כיוון חדש בשוק שבו שלט אופ"ק מסוף 1978.

„באופן ריאלי, יכלו מחירי הנפט לרדת מתחת ל־10 דולר לחבית" — קובעים מומחי הנפט של „אמריקן אקספרס בנק" (איימקס) בסקירה על מחירי הנפט שפורסמה באחרונה.

לדבריהם, נמצאים מחירי הנפט בצניחה חופשית, ובערכים ריאליים, מחיר הנפט עתה (12 דולר לחבית), נמוכים בכ־25 אחוז ממחיר הנפט בסוף 1973 ותחילת 1974, כאשר אופ"ק הקפיץ את מחירי הנפט מ־4 דולר החבית ל־15 דולר. הם טוענים שמאגר הנפט העצום הקיים בעולם צריך היה להעמיד את מחיר הנפט על פחות מ־10 דולר החבית, אך בשל אילוצים של מפיקי הנפט, היינו חובות ורצון לשמור על רמת חיים של האוכלוסיה, מחייבים קביעת מחיר של 15 דולר לחבית. אין ספק שראשי אופ"ק שעומדים להיוועד ב־25 בחודש זה ביוגוסלביה יהיו מוכנים לאמץ את הטיעונים כדבר הצורך לשמור על מחיר הנע בסביבות 15 דולר החבית. המומחים קובעים שמחיר זה הוא בקו המדיניות של סעודיה, כוונתם היא שבמחיר זה, ותפוקה של כ־6 מיליון חביות ליום, תוכל סעודיה לשמור על גרעון תקציבי דומה לזה של 1985. הגדלת הגרעון תסבך את המימשל הסעודי שגם כך אינו יציב. כדי להתגבר על הגרעון צריכה סעודיה לטענת מומחי „איימקס" להגדיל את התפוקה ל־8 מיליון חביות ביום. הם מוסיפים, שאם היה אפשר למכור נפט ב־20 דולר החבית, סעודיה היתה יוצאת מהמשבר שבו היא נתונה. אך „20 דולר לחבית" הם אומרים „הוא חלום שאינו ניתן להגשמה בעתיד הנראה לעין".

15 דולר — יענה על הצרכים

מחיר של 15 דולר לחבית יענה על הצרכים של מפיקות הנפט בארצות המתפתחות ובעזרתו הן יכולות לעמוד בהחזר חובות שרובץ עליהן. מומחי „איימקס" מזכירים כי הנפילה במחירי הנפט הביאה בין השאר לירידה בערך הדולר ובעקבותיה הקטנת החוב, ריבית נמוכה והאטת האינפלציה, ומחירים נמוכים של חומרי גלם ומזון. „15 דולר לחבית" הם מוסיפים „יאפשר המשך הפיתוח של אנרגיה אלטרנטיבית כמו: מערכות סולריות, ניצול רוח, המשך השיכלולים בתחנות כוח גרעיניות. הם מרגישים כי שמירה על רמה של 15 דולר לחבית תמריץ את המשך מדיניות החיסכון בדלק. לדעתם, סביב מחיר זה יכולה לקום מסגרת ארגונית שבה יכולות להשתתף מדינות מפיקות נפט שאינן משתייכות לאופ"ק, וזה חשוב לשמירת היציבות הכלכלית והמדינית. „בהתחשב בהשפעה הגדולה של מחירי האנרגיה על הפעילות הכלכלית" קובעים מומחי „איימקס" „יציבות תתרום למשק העולמי יותר, מהמשך נפילת מחירים שיכולה להביא להתדרדרות מדינית, כלכלית וחברתית, במספר גדול של מדינות מפיקות נפט, שהנפט משמש להן כמקור הכנסה עיקרי או יחיד למטבע חוץ".

גורמים מעוניינים

לדבריהם יש גורמים באופ"ק המעוניינים בהמשך נפילת המחירים. אלה מוכנים לסבול בטווח הקצר, תוך ידיעה כי מפיקות נפט בהן עלות ייצור חבית נפט היא מעל 10 דולר (בריטניה למשל) יתקפלו וייצאו מהשוק, ואז שוב יכתיב אופ"ק מחירים.

המפיקות שנפגעו מירידת המחירים יחזירו לעצמן את השליטה בשוק ובמחירים ושוב יחזור העולם למחירי 1979/80 כאשר מחיר חבית נפט עמד על 38־40 דולר. מומחי „איימקס" מעירים כי יש באופ"ק גורמים הנאבקים למען מחירים גבוהים וסביר להניח שאלה (איראן, אלג'יריה ולוב) לא יצליחו מהסיבה שהשווקים מוצפים בנפט.

מומחי „איימקס" מזכירים, כי מחיר הנפט ב־1986 החזיר את צרכני הנפט למצב שהיה לפני 16 שנים ב־1970. חישוב מחיר הנפט בדולרים של 1986 מראה, כי המחיר הממוצע ב־16 השנים היה כ־14 דולר החבית. מצב זה מאפשר ניתוח המצב לפיו אפשר לקבוע עתה, כי מתקפת המחירים שניהל אופ"ק מ־1973 ועד 1983 לא הצליחה.

חיים מרגלית

שיטפון היצעים בצמודי מדד

אתמול גדל עוד יותר ההיצעים האדירים בצמודים למדד. בשוק המניות ירדו כל מדדי שערים. היו במעט פי 5 יותר ירידות שערים, מאשר עליות. ערך השוק של המניות החופשיות ירד ב־2.4%. במניות ההסדר היה עודף היצע של 2.4 מיליון שקל. בשוק איגרות החוב היה היצע ללא תקדים של 84.6 מיליון ש"ח (אחרי כ־20 מיליון ש"ח שלשום). בצמודות, למט"ח היה עודף ביקוש של 0.7 מיליון ש"ח.

ההיצעים בצמודות למדד באים גם מקרנות נאמנות, המעדיפות להשקיע בהנפקות חדשות, שהבנקים שלהן מעוניינים. הציבור הוציא אתמול 3.3 מיליון ש"ח מקרנות נאמנות המתמחות במניות והשקיע 900 אלף ש"ח ב„סולידיות". בנק ישראל יציע היום לציבור שתי הנפקות חדשות של צמודים בערך נקוב כולל של 50 מיליון ש"ח.

שער הדולר היציג ירד אתמול ב־0.26 אג' — ב־0.17% — ל־1.4960 ש"ח. לנוסעים לחו"ל ירד הדולר ל־1.7746 ש"ח. הדולר השחור הוסיף לנוע בין 1.59 ל־1.60 ש"ח. גם המטבעות המערב־אירופיים ירדו אתמול. לעומתם בלטה ביותר העליה ב־4.92% בשער הדרהם אמריקאי, והעליה ב־0.1% בשער המטבע היפאני.

בשוק איגרות החוב שררו ירידות עד 1.6% בצמודות למדד. בצמודות למט"ח היו תנודות קלות לשני הכיוונים. המחזור בשוק אג"ח עלה ל־10.8 מיליון ש"ח, מזה 3.8 מיליון ש"ח בצמודות כ־80% למדד בלבד. 2.9 מיליון ש"ח מסוג „גליל" ו־2 מיליוני ש"ח מסוג „שגיא".

בשוק המניות ירדו אתמול 242 שערים, לעומת 43 שעלו ו־74 שנשארו בלי שינוי. הפסקת מסחר היתה ב־63 ני"ע. 58 שערים ירדו ב־5% ויותר ו־10 עלו ב־5% ויותר. נרשמו 6 „מוכרים בלבד" ו־2 „קונים בלבד".

המחזור בשוק המניות הסתכם ב־6.9 מיליון ש"ח, מזה כ־2.3 מיליון ש"ח במניות ההסדר.

במניות ההסדר שררו ירידות. ירדו ב־%: אי די בי רג' — 0.1; מזרחי ש' — 0.2; מזרחי מ' — 0.1; פועלים ש' — 0.1; פועלים מ' — 0.1; כלל — 0.1. לעומתן עלו ב־%: פועלים מב' — 7.3; אי די בי ב' — 0.5; אגוד רג' — 0.5. תשואותיהן השנתיות נעו בין 11.37 („דיסקונט א'") ל־11.66 (הפועלים מ'). הפועלים ש' — 11.51%.

אלחנן הורוביץ

שוטרים נגד המשטרה

נציב קבילות השוטרים והסוהרים הגיש את הדו"ח השישי. תנאי השירות עדיין מובילים בראש. יש גם בעיות של תורנות־שבת, יחסי מפקדים־פיקודים, זכאות לארוחת־בוקר ו...משקפים שנשברו במהלך העבודה

מאת ירון אליוסף

הדו"ח השישי של נציב קבילות שוטרים וסוהרים, המתייחס לתקופה שבין אפריל 85' למארס 86', הוגש לאחרונה לעיונם של מפכ"ל המשטרה ונציב שירות בתי הסוהר. אורי שילה, נציב הקבילות, נכנס לתפקיד באפריל 85', לאחר שהנציב הקודם, ניצב זאב מרגלית, פרש מתפקידו בתום חמש שנות פעילות, בהן הוצבו היסודות לנציבות הקבילות והתגבשו דרכי עבודתה.

במהלך השנה התקבלו 550 קבילות משוטרים. הנושא המטריד ביותר את שוטרי ישראל הוא תנאי השירות וסדריו — 24 אחוז מהקבילות. נושא השכר והסיווג המקצועי — 22 אחוז מהקבילות; משמעת ובירור משמעתי — 8 אחוז מהקבילות, והפסקת שירות — 6 אחוז מהקבילות.

46 אחוז מקבילות השוטרים נמצאו צודקות בעיקרן או בחלקן, ו־38 אחוז נמצאו לא צודקות.

מסוהרים התקבלו במהלך השנה רק 50 קבילות. 40 אחוז מהן קבלו על תנאי השירות וסדריו, 14 אחוז על יחסי מפקד־פיקוד, ורק 6 אחוז עסקו בנושא השכר. 63 אחוז מקבילות הסוהרים נמצאו צודקות בעיקרן או בחלקן.

אורי שילה סוקר בתחילת הדו"ח נושאים שהועלו ע"י הנציב בעבר, ועדיין לא באו על פתרונם המלא. כך לגבי נזק שנגרם לרכושם הפרטי של שוטרים במהלך ביצוע תפקידם. מדובר בעיקר בזוגות משקפיים ומשקפי־שמש הניזוקים בעת פעילות. עד כה שילמה המשטרה רק עבור עדשות זכוכית, מעתה והלאה — גם עבור עדשות פלסטיק.

עקרוניות יותר הן פניותיהם של שוטרים, אנשי המשטרה ה"כחולה" הדורשים תוספות ייחודיות לשכרם עבור פעילות בשטחים או פעילות בשילוב עם אנשי מג"ב, המקבלים תוספות. כן נמצאו עקרוניות תלונותיהם של שוטרים שביצעו תפקידי שטח והועברו סמוך למועד פרישתם לתפקיד מינהלי, ובכך הפסידו את התוספות הייחודיות ונפגעה קיצבת הגימלאות שלהם.

לאחר פעילות הנציב, נקבעה לאחרונה רשימת זכאים לתגמולים עבור שירות בשטחים או בצירוף לאנשי מג"ב, וניתנה גם תוספת לשוטרים שהועברו מתפקידם ערב פרישתם לגימלאות.

תלונות רבות הגיעו מסוהרים הקובלים על שיטת העבודה שלהם — 48 שעות בבית הסוהר ו־48 שעות במנוחה בביתם. הנציב יכול לבשר לסוהרים, כי בשישה בתי כלא: אילון, אשקלון, השרון, עזה, דמון ובית מעצר רדום, מתנהל בעת ניסוי חדש. לפיו עברו לסידור עבודה של 24 שעות עבודה בבית הכלא ו־48 שעות בבית. בסוף תקופת הניסיון יוסקו מסקנות.

עוד עניינים עקרוניים, בהם טיפל הנציב, שעדיין לא באו על פתרונם, הם זכאות השוטרים לתוספת ביגוד ותוספת כביסה — תוספות שלא עודכנו מאז 1978.

לפני פירוט הקבילות ודרכי הטיפול בהן, מעיר הנציב כמה הערות עקרוניות הראויות להדגשה מיוחדת: התגלו מקרים בהם מפקדים במשטרה חורגים מהפקודות ומהנהלים באשר להעסקת שוטרים, והם מעסיקים שוטרים שחסרים להם נתונים־אישיים וכשרה מתאימה לתפקידים הדורשים הכשרה ונתונים אלו. הדבר נובע מהצורך להתמודד עם המטלות היום־יומיות מול המחסור בכוח אדם. "דבר זה", כותב הנציב, "פוגע בפקודות המשטרה ובשוטר עצמו, ולעתים נוצרת גם בעיית תגמול כספי לשוטר". עוד מתריע הנציב נגד קצינים שאינם ממלאים את הוראות המפכ"ל, הקובעות שיש לבצע את המלצות נציב הקבילות ולהודיעו תוך חודשיים על הצעדים שננקטו.

הקבילות עצמן חושפות מעט מעבודתם היום־יומית של שוטרים וסוהרים:

קצינת משטרה, המשמשת בתפקיד מפקדת יחידת פיקוח על התנועה, קבלה, כי איננה מקבלת גמול בתוספת שיטור. קצין נוסף ביחידה, המשרת בתפקיד זהה, מקבל את התגמול. הנציב מצא, כי ביחידה זו עובדים במשמרות, כולל שבתות וחגים, וכי קצין היחידה מבצע מטלות אחראיות בתחום הפיקוח והנחיית סיירי התנועה. אי־לכך הוחלט לזכות את הקובלת, ואחרים העוסקים בתפקיד זה, בתוספת שיטור.

שוטר אחר קבל, כי נגרם נזק למשקפי הראייה שלו בזמן העבודה. השוטר סיפר, כי במהלך סידורי תיקים בארון ברזל במשרדו, נתקלו המשקפיים במדפי הארון ונשברו. הנציב מצא, כי ההוראות אינן מחייבות תשלום עבור נזק שנגרם למשקפיו של השוטר, שאיננו מועסק בפעילות הדורשת פעילות גופנית מוגברת. לכן נדחתה קבילתו של השוטר.

שוטרת המתגוררת באילת קבלה בפני נציב הקבילות, כי במהלך שירותה בקורס משטרתי במרכז הארץ לא קבלה כרטיסי טיסה, להם היתה זכאית כתושבת אילת. בבירור נמצא, כי אנשי משטרה הגרים באילת ומשרתים בצפון זכאים לכרטיס טיסה רק אחת לשבועיים.

שוטרת אחרת, המשרתת ביחידה מעבר לקו הירוק, קבלה, כי שללו את זכאותה לארוחת־בוקר. הוראות המשטרה מחייבות מתן ארוחת־בוקר רק לשוטרים המשרתים בתנאי קסרקטין או לשוטרים לאחר תורנות לילה. לאחר שנשקלו ההוראות שוב, נקבע כי גם השוטרת, וגם עמיתיה המגיעים מדי בוקר בהסעה לתחנה, זכאים לארוחת הבוקר.

נושא השתתפותם של שוטרים דתיים בתורנויות שבת וחג מעסיק רבות את השוטרים. איש משטרה קבל בפני הנציב על כך שנטל התורנויות ביחידה בה הוא משרת אינו מתחלק באופן שווה, עקב מתן פטור מביצוע תורנויות שבת לאחד השוטרים. מפקד אותה יחידה פטר את השוטרים מביצוע תורנויות בשבת. הנציב הביא לידיעת המפקד, כי סידור התורנויות פוגע במישרין בקובל, וכי יש מקום לשקול שינוי. בעקבות פנייה זו, נקבע סדר תורנויות חדש, שהוחל על כל שוטרי היחידה. מאידך, התלונן שוטר דתי בדרגת רס"ר על העסקתו בימי שבת וחג. הקובל טען, כי בהיותו שומר מצוות הוא מסרב להיות משובץ בימי שבת וחג בפעילויות התחנה, וכי מן הראוי שיתחשבו בו. נציב הקבילות דחה את הקבילה והציג בפני הקובל את עמדתו העקרונית: "אל־נכון לא תחלוק על כך, כי רצונם של כל השוטרים לעשות את החג עם בני משפחותיהם. עובדת היותך שומר מסורת אינה מקנה לך זכות־יתר על פניהם של שוטרים אחרים. עבודות המשטרה מתבצעות ככלל במשך 24 שעות ביממה, כולל שבתות וחגים. התפקיד שהוטל עליך הינו, במהותו, תפקיד בטחוני הכרוך בספק פיקוח־נפש, ועל כן יש לבצעו כמקובל".

נושא עקרוני נוסף, הוא מידת מחויבותם של שוטרים לחוקי התנועה.

שוטרת קבלה בפני נציב הקבילות נגד קצין בכיר שלא מיחידתה. היא התלוננה על עימות שהיה ביניהם על רקע עבירת תעבורה, אותה ביצע לנגד עיניה. השוטרת היתה מוצבת בשטח סגור, שסומן כתגרורים האוסרים כניסה אליו. הכניסה הותרה רק לבעלי רשיונות מהמשטרה. הקצין הבכיר טייל באזור בחופשתו, כשהוא לבוש בבגדים אזרחיים. הוא נסע לעמדתה של השוטרת ללא הרשיונות המתאימים לכניסה לשטח. הקצין לא שעה תחילה לדרישת השוטרת להציג בפניה את רשיונותיו, ורק לאחר מכן הציג בפניה את כרטיס העבודה של הרכב המשטרתי. השוטרת העירה לו, כי אנשי משטרה צריכים לתת דוגמא בהתנהגותם ולא לעבור עבירות. הקצין השיב תשובה בוטה. לאחר מכן נערך ביניהם עימות מילולי. השוטרת כינתה את הקצין בכינויי גנאי, והקצין התבטא נגדה באופן בלתי־הולם, תוך הרגשת הבדלי הדרגות ביניהם, ואף איים במעצרה. נציב הקבילות מצא, כי עד לשלב בו הקצין נתן לקובלת להבין כי הוא איש משטרה, התנהגותו לא רק שלא שיקפה כלל את היותו איש משטרה, ולא היתה להתנהגות הצפויה מאיש משטרה ובמיוחד מקצין בכיר, אלא היתה בניגוד להוראות החוק ועלתה לכאורה גם לכדי עבירה משמעתית. הנציב הסתייג מתגובתה הבלתי ראויה של השוטרת בעיצומו של הוויכוח. על העובדה כי הקצין הגיש תלונה על השוטרת, כתב הנציב, כי סביר לצפות שאיש משטרה, ובייחוד קצין משטרה בכיר, המדקדק בהתנהגות עמיתים נמוכים ממנו בדרגה, יקפיד תחילה על מעשיו ויהווה דוגמא בהתנהגותו הוא.

גם לסוהרים קבילות, שרובן, כאמור, מתייחסות לתנאי השירות ולסדריו. סוהר שהועסק בתפקיד בטחוני באחד מבתי הסוהר, קבל בעניין העמדתו לדין משמעתי ובעניין הנסיבות שהביאוהו להגיש בקשת התפטרות מן השירות בניגוד לרצונו. הקובל נפגע בתאונת דרכים. הרופא נתן לו תעודת מחלה לשמונה ימים בלבד, וסיכם עמו כי תעודת מחלה נוספת, לכיסוי המשך העדרותו מהעבודה, תינתן לו רק בתום הטיפול. כך המשיך הסוהר לשהות בביתו בחופשת מחלה, בלי שהיתה בידיו תעודה לכיסוי העדרותו. לאחר כחודש של העדרות מהעבודה הורה לו מפקדו להתייצב בבית הכלא. הסוהר סירב ואמר כי איננו מסוגל להתייצב עקב פגיעה ברגלו. מאידך, הלך באותו יום עצמו למוסך בו תוקן הקטנוע שלו. הוא אותר, הובא ליחידתו ללא התראה מוקדמת, והועמד לדין בגין סירוב למלא הוראה והעדרות מהשירות ללא רשות. הסוהר נידון לשבעה ימי קנס, שבעה ימי ריתוק, ניכוי כספי בגין ימי העדרות והמלצה לפיטורין. למרות שהנציב מנוע על־פי החוק לברר קבילות בעניין פעולה שיפוטית של קצין־שיפוט, מצא הנציב לנכון, בנסיבות הקיימות, להעביר את העניין לעיונו של היועץ המשפטי לשירות בתי־הסוהר. היועץ המשפטי מצא, כי יש מקום להתערב, קבע כי פסק הדין בטל, והורה שלא לנכות משכרו של הקובל את ימי ההעדרות לגביהם הציג תעודת מחלה. בעקבות התערבותו של הנציב בוטלו גם הפיטורין והסוהר שובץ מחדש במקום מתאים.

מן הסיכומים הסטטיסטיים שבדו"ח עולה, כי במהלך שנת 1985 טופלו 27 אחוז מקבילות השוטרים תוך 30 יום מרגע קבלתן (לעומת 49 אחוז בשנת 1980). 27 אחוז מהקבילות טופלו לאחר 90 יום מיום קבלתן (לעומת 12 אחוז ב־1980). אצל הסוהרים טופלו 15 אחוז מהקבילות תוך 30 יום (לעומת 51 אחוז ב־1980), ו־42 אחוז מהקבילות טופלו אחרי 90 יום (לעומת 8 אחוזים בלבד ב־1980).

לנציב הקבילות אין סמכויות ביצוע. עם זאת, פרסמו מפכ"ל המשטרה ונציב שירות בתי הסוהר פקודות קבע, המחייבות את השוטרים והסוהרים לבצע את המלצות נציב הקבילות.

חותנת בעל כורחה

גברת שרון מפתח־תקווה לא אהבה את כלתה המיועדת. רק השוטרים הוציאו אותה ממסיבת החתונה

מאת זהבה מוזס

הקריאה שנרשמה אצל היומנאי בתחנת המשטרה בראשון־לציון דמתה להרבה קריאות אחרות. בדו"ח נרשם: כי נידת משטרה הוזעקה במהירות לאולם שמחות מקומי.

עד כאן היה הכל כרגיל. אולם — כאשר הגיעו השוטרים לאולם השמחות, נדהמו. אולם שמחות כל־כך עצוב לא ראו מימיהם. הזוג הטרי, שזה עתה יצא מתחת לחופה, עמד המום, על פניהם ועל בגדיהם היו שיירי עוגת הכלולות, השולחנות היו הפוכים, המפות וכל האוכל היו מפוזרים על הרצפה, והאורחים כולם — היו בהלם.

כל הסיפור החל, כשהחליט יעקב שרון, כיום תושב ראשון־לציון, להינשא לבחירת ליבו, המבוגרת ממנו בתשע שנים. אמו, תושבת פתח־תקווה, התנגדה בכל כוחה לנישואין אלו, אך מאמציה למנוע את החתונה עלו בתוהו. הזוג המאוהב, שלא הצליח לעמוד מול [illegible], החליט להינשא בסתר. לצורך כך בחר באחד מבתי הכנסת בראשון־לציון, ושם העמיד את חופתו, לאסונם, רגעים ספורים לאחר החופה, הגיעה האם הזועמת למקום, לאחר שבדרך מקרה נודע לה על מועד החופה.

החותנת הטריה החלה להשתולל במקום. היא זרקה את עוגת הכלולות על הזוג הטרי, משכה את המפות מהשולחנות הערוכים, ובמהלך ההתקפה אף גרמה נזק לעצמה ופצעה את עינה.

השוטרים שהוזעקו לבית־הכנסת כדי להרגיע את הרוחות, עמדו המומים. אפילו הם, המורגלים במחזות מוזרים, לא האמינו למראה עיניהם. ההרס והחורבן שהאם השאירה אחריה היו מעל ומעבר לכל דמיון פרוע.

החתן הטרי, התלונן נגד אמו במשטרה.

טלוויזיה

08.15 מושגים ביהדות — השב חשיבם 08.40 כלי מורות — שורוק 09.2 00 ארץ מולדת — בין תורכיה לבריטניה 09.20 מדעי הטבע (חטה"ב) — חקר ימים ואגמים 10.10 אנגלית ה' 10.30 הגיל רך — רחוב סומסום 11.00 אנגלית ו' 11.15 ערבית מדוברת — אלעדס 11.30 מדעי הטבע (חטיבה עליונה) — היער הבלתי אפשרי: מציאת חיים על פני כוכבים אחרים 12.00 אנגלית ח' 12.25 הסטוריה על־יסודי — סין 18.00 אנגלית ט' 14.00 מכלו נרורה — סרט הרן כחייו ובשירתו של המשורר הרום אמריקני סבלו נרורה, הידוע בכינויו: וולט ויטמן של דרום אמריקה 14.35 כלכלון — שירותי הממשלה 14.45 צרפתית 15.00 רכבת ההפתעות 15.20 נילס הולגרסון — פרק 50: מתנה מאווזי הבר — אקה מנסה לעודד את נילס ולתת לו שק מלא מטבעות זהב, אבל נילס מסרב לקבל את המתנה. הוא מחליט לא לחזור הביתה וכך לנסות להציל את חייו של מולי 15.45 קוסמוס — פרק י"ב: אנציקלופדיה גלאקטיקה — סגאן מציין שהקשר הראשון שלנו עם ציוויליזציה אפשרית תהיה בכיוון אחד: הם ידברו ואנחנו נקשיב. מהי ההסתברות שנמצא חיים במקום אחר? מה בעצם עלינו לחפש ואיך עלינו להתייחס לממצאים... 17.00 ערב חדש — מנחה: דן מרגלית 17.50 קליף וידיאו: האבנים מתגלגלות. ארון מרון הופך לכוכב רוק, והחוקיים משחררים שרון מן הכלוב. השרון גונב את הכינורות מבקעת הכינורות 18.00 אני, אמי והשכן ממול — סדרה משעשעת לבני נוער. מתיו, בן 14, חי עם אמו ואחותו בת 16, כלא אב. מתיו ילד שנון המסרד את השכנים אותו כדי להשיג את מטרותיו 18.25 ססוקו של מקום — מבט אל שכונת מתנה יהודה בירושלים, בקשר לרגל מתנה יהודה, המוזכר בפרשת השבוע 18.30 קיצור החדשות (ערבית) 18.32 חידושים והמצאות פלסטיק חזק יותר מברזל — על שימושיו השונים של הפלסטיק בחיי היום יום שלנו ערבית 18.45 מפגש, תכנית דיון שבועית בענייני השעה (ערבית) 19.15 ספורט — יומן מקסיקו (ערבית) 19.30 חדשות (ערבית) 20.00 כותרות מבט 20.02 תהילה — שם הפרקו: מי פוחד מהזאב הרע? אגדות ילדים תמימות שמכרי תהילה מעלים על הבימה מתגלות כאגדות אלימות מאוד. משהו מהן מתממש, כאשר אדם מתקיף את דוריס ולוקח את ארנקה 20.45 לקראת שידור 21.00 מבט לחדשות 21.30 טווסים, טפילים ותירת המין — סרט תיעודי — מסביר כיצד וכהומור מדוע חשובה הרבייה המינית, למרות שבטבע קיימת אפשרות של רבייה לא־מינית. הפקה ביביסי. 22.20 כתוב בעיתון 22.35 אלה והאחרים — סדרה צרפתית של קלוד ללוש, הפרק האחרון: הבולרו של אלה והאחרים. לאחר מופע הצדקה קלוד ללוש משמיע את האנימאמין שלו בדבר אמנות הקולנוע, ומייחד את הפרק האחרון למעקב אחר צוות טלוויזיה צרפתי שיוצא לסקר את פעולות יתיצ'ף בקמבודיה. אגב כך הוא מעלה שאלות על בעיות העולם השלישי 23.25 ססוקו של יום, חדשות.

רדיו

קול המוסיקה

07.07 "בוקר טוב", ליאדוב: וריאציות על נושא פולני. גרשווין: 3 פרלודים לפסנתר 07.30 "שחרית מוסיקלית". 09.30 "קונצרט בוקר". 11.07 "מגישים שיר" 12.05 "מאוצר הרסיה" — דניאל בנימיני — ויולה / מילכה לקס — פסנתר. באך: סונטה בסול מינור לגמבה. ג.פ. באך: סונטה ברה מינור לויולה. באך: סונטה ברה מג'ור לגמבה 13.00 "קונצרט צהריים". 15.05 "מיפגשים מר סיקלים" 16.00 "אתנחתא" — בשידור חי אורה שירן — כנור / עירית צבי — פסנתר. מוצרט: סונטה במי במול מג'ור, ק. 454. ברהמס: סונטה מס. 1 בסול מג'ור. יוסף טל: סונטה. ראבל: סונטה 17.30 "קונצרט מנחה" — סיבליוס: קונצ'רטו ברה מינור לכנור ותזמורת. גריג: רומנסה נורבגית עתיקה עם וראציות. ברהמס: רביעיית פסנתר בסול מינור. פרוקופייב: סימפוניה מס. 5 בסי במול מג'ור 20.05 "ערב טוב" הנדל: טריו סונטה בסי במול מג'ור לשני כנורות וקונטינואו. אלבינוני: קונצ'רטו בסול מינור לאבוב וכלי קשת 20.27 "מגישים שיר" 20.30 מהקלטות התזמורת הסימפונית ים רשה"ש. "לקראת קונצרט" — שיחה מודגמת על הרקויאם מאת: צבי גורן. בריטן: רקויאם המלחמה 23.00 "רוז, הוהכי" — אמנים גדולים בהקלטות הסטוריות — תכניתו של רם עברון — "חליל הקסם" — תכנית ראשונה. קטעים מתוך המערכה הראשונה (ש.ח.)

רשת א'

08.05 "תוגה" — עם בני הגרל 09.05 "השיר לא תם" — שירים עבריים. "מפגש" — מגזין לבעיות משפחה וחברה. לשידור חי 10.30 "רדיו קל" — תכנית יומית בעברית קלה 11.05 רגע של עברית 11.10 השידור היומי לבתי־הס "הבעה ולשון" — "המדריך אחר המטורח" — תאור עצם מכמה זויות ראיה — מאת מלכה סטי 11.30 "השכלה ודעת לכל" — "ההתיישבות בנגב" והפעם "מים לנגב 1947—1959" — מרצה ד"ר מרדכי נאור 12.05 "ליבי במזרח" — מבחר שירים מזרחיים. אתנבטים 14.05 "לבת ולבן ולכל המתעניין" — א) "אני לכתוב" — עידוד המאזינים והצעירים לכתיבה יוצרת. ב) "ילדי הבית המתוך" לילדים הגדולים. "תתל בשקי" — ליקט כליבו עודיה אלון. מספר על גוף וארץ (ש.ח.). "קתדרא" — במת רדיו — והפעם: ד"ר יעקב בלדרשטיין — "חויקה בין הלכה לפילוסופיה" 16.05 "מנחת המורה הנבוך" 17.10 רגע של עברית 17.12 "מגישים שיר" 17.30 "האוניברסיטה

"הפתוחה" — "צרפתית למתקדמים" 18.05 "מנחת ערב" 18.50 פרקי היום בתנ"ך 19.05 "שער בתנאי" 19.30 שידורים לעולים.

רשת ב'

07.00 "הבוקר הזה" 07.45 "יומן מכסיקו" 08.05 "סעו לשלום" 09.05 "ביקור בית", עם רבקה מיכאלי 10.05 "כל צבעי הקשת" 12.10 "גל פתוח", חדשות ופזמונים 13.00 "בחצי היום" חדשות ופזמונים 14.06 "יש ענין" — עם גבי גזית 15.05 "רגעי קסם" 16.05 "שירים ושעורים" 17.10 "יומן כלכלה" 17.30 "על מספרים ואנשים" — מגזין המשק והחברה 18.04 "יש שאלות", עם יצחק אלון 18.48 היום בספורט 19.00 "היום הזה" 19.35 השבוע בכנסת 20.05 "שורשים" — מגזין לענייני עדות ופולקלור 22.05 "צמוקים ושקדים" — מבחר שירים ביידיש והפעם: "הילד והגוי" — שירי־ערש יהודיים 23.05 "בינינו לבין עצמנו" — שיחות עם מאזינים בשידור חי 00.10 "יומן מכסיקו" 00.20 "בינינו לבין עצמנו" — המשך.

גלי צה"ל

05.05 צלילי בוקר 06.05 אוניברסיטה משודרת: השפעות סביבתיות מרצה ד"ר אדי קאופמן 07.07 שבע אפס שבע — עם אלכס אנסקי 08.05 — בוקר טוב ישראל — שעת אקטואליה יומית 09.05 "אילה בוקר" — עם אלי ישראלי 10.05 "הפסקת 10" — עם מיכל ניב 11.50 "נכון לעכשיו" — עם רן שילון 13.50 "קשר רדיו" — עם אברי גלעד 14.05 "רז רה יומי" — עם רובי לנץ ורני קרפל 15.05 "פגישה יומית" — עם אורלי יניב 10.05 ארבע אחר הצהריים — שעה של שירים עבריים 16.55 כאופן מילולי — פינתו של אבשלום קור 17.00 יומן גלי־צה"ל 17.50 יומן ספורט 18.05 שעה קלה על כלכלה — עם שמואל נחושתן 18.40 מעייני הלהקות הצבאיות 18.55 הרצאות לח"ם 19.05 "מה יש" — עם ארז טל 0.05 "זה קורה" — מגזין המוסיקה של גלי צה"ל 21.00 מבט לחדשות 21.30 אוניברסיטה משודרת (ש.ח) 22.05 על הדבש ועל הכייפאק — שירים מהחבר'ה אוהבים. 23.05 "לילה לילה" — עם יואב קוטנר 23.55 "שיחת חצות" — עם הבעלוג אורי כץ 00.05 ציפורי לילה — עם רוני תורן. תוכנית מוסיקלית בנימה אישית 02.05 לא רוצים לישון — מוסיקה לשעות הקטנות של הלילה 05.05 צלילי בוקר.

רשת ג'

06.11 כחורה לאושר, להיטים ותיקים 07.07 "שיר בבוקר בבוקר" 09.05 "מה, כבר תשעה?" אבי אתגר 10.05 "דברים טובים". שמירה אימבר 11.05 "רק מוסיקה" 13.05 שעה תמימה, עם מלאכי חזקיה 13.05 "רק בימי חול", עם מנחם פרי 14.05 "לי ולך — שיר וברכה" 15.05 "חדש, חדיש ומחודש" 16.05 "מוסיקה לענין" 17.05 "הצגה יומית" 18.00 "קוליבר" — שבועון פופ 20.05 "מופע רוק" — עם דליה כהן 22.05 "משלנו" — שירים עבריים 23.05 "הלילה הוא שירים".

קולנוע

תל־אביב

9.30 ,7.15 ,4.30

אסתר: תופעה מטורפת באירופה

אורלי: קמורה — 9.40 ,7.30 ,5
בית לסין: סנוראנגו — 9.40 ,7.30 ,5
בן־יהודה: רכבת אל המוסש — 23.15
בת: שנעזן של לילה
גורדון: סיפור אמיתי
דקל: בעקבות אוצר הנילוס
דרייב אין:
רמז — 9.45 ,7.45
סקס — 12
הוד: התיק, התיק
מוזיאון תל־אביב: "שואה"
סרט לילה — 21.00
לימור חדש: לא שבועות של שכרון חושים — 9.30 ,7.00
פאר: צעירים וקשוחים
סינמה 1: מלחמת החלומות
סינמה 2: מורשת הגלקרופט
פאריס: מנוסי סייגון בריאן כוכב עליון — 9.30 ,7.30 ,4 ,2 ,12
סרטי חצות: 1001 שקרים של סיקאסו — 23.30

רב־חן:
חן 1: כוכב על המסלול — 9.45 ,7.20 ,5
חן 2: סלבדור — 9.40 ,7.25 ,5.00
חן 3: מרגלים שבאלה — 9.40 ,7 ,5
חן 4: נאטי גאן — 9.40 ,7.20 ,5 ,1.30 ,10.30
חן 5: תרגיל לרופאים מתחילים — 9.40 ,7.30 ,5.00 ,1.30 ,10.30
שחף: זכרונות מאפריקה — 9.15 ,5.45
תל־אביב: מתנה שכרים
תכלת: נאריה — 9.40 ,7.10 ,5
צוותא: סרט של מילטון לוי — 8.00

רמת־גן

אואזיס: בעקבות אוצר הנילוס — 9.30 ,7.15 ,5
לילה מגרה — 9.30 ,7.15
ארמון: כוכב על המסלול — 9.30 ,7 ,5
רב־גן:
גן 1: שגעון של לילה — 9.40 ,7.10 ,5
גן 2: מסע עסקים של אבא — 9.30 ,6.50 ,4.15
גן 3: אלני — 9.40 ,7.30 ,5
גן 4: חלומות מתוקים — 9.45 ,7.20

ירושלים

אדיסון: רכבת אל המוסש — 9 ,7.30 ,4.30
אורנה: בגידה בסוריאססה — 9.30 ,7.30 ,4.30
בית אגרון:
להתאהב — 18.00
בחורה לעתיד — 20.00
ליקוור סקי — 22.00
ליקוור סקי — 24.00
בנייני ואשמח: זכרונות מאפריקה — 9.15 ,5.45
כפיר: 1 רווקים וילד — 9 ,5.45
הבירה: התיק, התיק — 9.30 ,7.30 ,4.30
מיטשל: נשיקת אשת העכביש — 9.30 ,7.15
סמדר: שכרון חושים — 9.30 ,7.30 ,4.30

אורגיל: פנטזיה — 9.30 ,7.15 ,4.30

חיפה

ארמון: סלודור — 9 ,6.45 ,4.30
אורות: תשעה וחצי שבועות של שכרון חושים — 9 ,6
חן: נשר וברזל — 9.15 ,7
עצמון: מחנה שבויים — 9.15 ,7.00 ,4.30
פאר: תופעה מטורפת באירופה — 9 ,6.45 ,4.30
קרן אור: המטורפת מסע העסקים של אבא — 9.00 ,6.30 ,4
רון: רכבת אל המוסש — 9.00 ,6.45 ,4.30
אמפי: השוטר ממנהטן — 9.15 ,7.00 ,4.30
אורלי: חלומות מתוקים — 9 ,7

נתניה

שרון: גנבתי המאמן — 9.15 ,7.00
סטרדיו: השוטר ממנהטן — 9.15 ,7.00

הרצליה

סביון: זכרונות מאפריקה — 9.00 ,6.00
מגדל: גנבתי המאמן — 9.30 ,7.15 ,4.30
ארמון: יחסים אסורים — 9.30 ,7.30

בת־ים

עצמאות: שכרון חושים — 9.30 ,7.15 ,5

דיזנגוף/הרצליה

היכל: שודדי השווקים — 9.30 ,7.30 ,5.00
מלון דניאל:
מלון הרלוא — 9.30 ,7.00
יום ו' "מגמויה ברזילאית"

באר־שבע

קרן: זיכרונות מאפריקה — 9.15 ,6

חדרה

חוף חדרה:
פעמיים במשך החיים — 9.30 ,7.15

התיאטרון הישראלי
הערב, יום ה' 19.6
תיאטרון הבימה
המלך מתיא הראשון: 16.00
כל הכרטיסים נמכרו
צ'בע צ'בוע —
בימרתף: 21.30
חדווה וגוה - בכפ"ס: 20.30
התיאטרון הקאמרי
קידוש - בצוותא: 20.30
קטטנר - בית חיפה: 20.30

צוותא
לתרבות מתקדמת
יום ה' 19.6 בשעה 20.30
קידוש
בשעה 22.45 —
ג'או בצוותא

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
מרחב תכנון מקומי
ירושלים
הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מתאר מקומית
נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה התשכ"ה—1965 כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז ירושלים, החליטה, באישור שר הפנים לאשר שינוי תכנית מתאר מקומית הנקראת: תכנית מס' 2758, שינוי מס' 53/83 לתכנית המתאר המקומית לירושלים, ושינוי מס' 1/83 לתכנית מס' 2331.
אלה השטחים הכלולים בתכנית: ירושלים, שכונת גונן, שטח בין רח' הל"ה לבין רח' בוסתנאי גוש 30009 חלקה 90 וחלק מחלקה 124. שטח בין קואורדינטות אורך 200, 170"300, 170 ובין קואורדינטות רוחב 150, 130"250, 130 הכל עפ"י הגבולות המסומנים בתשריט בקו כחול.
עיקרי הוראות התכנית: (א) הגדלת אחוזי בניה מ־78.40% ל־85.20%. (ב) שינוי קווי בנין בצד המערבי במקום 5 מ' יהיה 3 מ' ובצד הדרומי 4.90 מ' מגבול הדרך. (ג) קביעת הוראות לשימור בנין קיים בן קומה אחת ותוספת שתי קומות מעליו תוך שמור העברת גג הרעפים הקיים. (ד) מתן אישור להקמת 3 בניינים על חלקה אחת. (ה) שינוי מעבר ציבורי להולכי רגל לגן ציבורית. (ו) קביעת הוראות לשימור ולעקירת עצים.
הודעה על הפקדת השינוי האמור, פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 3250 מיום 22.9.85 עמ' 14. השינוי האמור, כצורה שאישרה הועדה המחוזית ביחוד עם התשריט המצורף אליו נמצא במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה ירושלים וכל המעוניין רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל, במשרדי הועדה המחוזית, מגדל העיר, רח' הלל 23 ירושלים.
ר. לוי
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז ירושלים

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
הועדה המחוזית לתכנון ולבניה
מחוז תל־אביב
מרחב תכנון מקומי תל־אביב־יפו
הודעה בדבר אישור שינוי תוכנית מפורטת
נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז תל־אביב, החליטה, באישור שר הפנים לאשר תוכנית מס' 1983 ג', שינוי מס' 1 לשנת 1984 של תוכנית מס' 1983 ושינוי מס' 3 לשנת 1984 של תוכנית מס' 44 — תוכנית מאוחדת לקביעת אזורים (תוקף 1941).
השטחים הכלולים בשינוי התוכנית ומקומם: חלקות 168, 169, בגוש 6941; חלקה 72 בגוש 6936 רח' יהודה הלוי—טרומפלדור, ת"א.
עיקרי הוראות השינוי: לקבוע מגרש לשטח ציבורי פתוח בחלקה 72 בגוש 6936 במקום אזור מגורים 1 לקבוע שטר בניה של 4158 מ"ר בחלקות 168, 169 בגוש 6941 בבנין המוקם ברח' יהודה הלוי—טרומפלדור בן 9 קומות המשרדים, מגרות הכניסה בזכוכית, קומה א' חשמס לכניסה בלבד ולא יותר מ־ כל שוטט ולא פקיד מהדיינים ונוחיות, לשנות התוכניות הראשיות 1983 ג'.
הודעה על הפקדת השינוי פורסמה בילקוט הפרסומים 3155 תשמ"ה עמוד 1292.
השינוי האמור בצורה שאישרה הועדה המחוזית ביחוד עם התשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו וכל המעוניין רשאי לעיין בו ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
מרדכי כהנא, יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז תל־אביב

מדינת ישראל
חוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965
מרחב תכנון מקומי עפולה
הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מתאר
נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז הצפון, החליטה באישור שר הפנים, לאשר שינוי תכנית מתאר הנקרא תכנית מס' 4731 שינוי לתכנית מתאר מס' 302 — יעוד שטחים לספורט ומבנה ציבור, עפולה, שהודעה על הפקדתו ביחוד עם התשריט המצורף אליה, פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 3217 מיום י"א בתמוז התשמ"ה (30.6.85) עמוד 2773.
אלה הם השטחים הכלולים בתכנית: גוש 16745 חלקות 8, 11, 12, 15, 16, 19, 23־25.
עיקרי מטרת שינוי התכנית: יעוד שטחים לספורט, מתקני משחק, מבני ציבור, שטחים צבוריים פתוחים ושטחים פרטיים פתוחים.
השינוי האמור בצורה שבו אישרה הועדה המחוזית אישרה אותו ביחוד עם התשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה, עפולה שבעיריית עפולה. וכל המעוניין רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
עמרם קלעג'י, יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה — צפון

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
מרחב תכנון מקומי "הדרים", הוד־השרון
הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית־מתאר מקומית
נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965, כי במשרדי הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה "הדרים" הופקד שינוי תכנית הנקרא "שינוי תכנית מתאר מקומית מס' הר/52", ביחד עם התשריט המצורף אליו.
עיקרי הוראות השינוי: קביעת שטחים לצרכי ציבור ודרכים. קביעת הוראות בניה והתאמת גבולות מגרשים.
ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: גוש 6443 חלקות 22 (חלק), 31, 47, 48, 49, 56, (חלק), 58 (חלק), 63 (חלק), 69, 85 (חלק) 86, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 100, 101, 102, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 142, 143, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 159, 264, 265, 266 (חלק), 267, 268, 270, 161 (חלק).
כל המעוניין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
כל מעוניין בקרקע, בבנין, או בכל פרט תכנוני אחר, הרואה עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית, וכן כל הזכאי לכך עפ"י סעיף 100 לחוק האמור, רשאי, תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המקומית האמורה.
ד. שיש, יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז
8.6.1986

פינה חמה ללב"י
הקרן למען בטחון ישראל
השבוע
☆ התרומה הגבוהה
מעזבונו של צבי גולדצוויג ז"ל
16,000 ש"ח
☆ התרומה המרגשת
יעקב מהרי,
עולה חדש מאתיופיה
אשר הגשים נדר שנדר
ותרם שבוע לאחר עליתו ארצה
30 ש"ח
☆ התרומה הצעירה
חולדים בגני בית שאן
1,378 ש"ח
היום יותר מתמיד — תן לבך ללב"י
קרן לב"י: רח' ד' (ארניא) 17, הקריה, תל־אביב 64734

תורנות בתי־מרקחת

בת־ים
קופ"ח עין יהב - חולון

חולון
אהרון - הוסיין 52

ירושלים
קופ"ח - מרפאת רוממה, רח' המ"ג 28

נתניה
תרופה - הרצל 2

פתח־תקוה
פישביין - חפץ חיים 6

רמת־גן
אסותא - ז'בוטינסקי 41

תל־אביב
בריאות - המלך ג'ורג' 28
סניטס - אבן גבירול 83

חיפה
הנשיא - שד' הנשיא 33

תורנות בתי־חולים

תל־אביב והמרכז
● בית החולים ע"ש שיבא תל־השומר - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים בילינסון, פתח־תקוה - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים ע"ש רוקח, תל־אביב - בימים ב', ד', ו' - כירורגיה ופנימית. ילדים - כל השבוע.
● בית החולים איכילוב, תל־אביב - בימים א', ג', ה' שבת - כירורגיה ופנימית.
● בית החולים וולפסון, חולון - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים אסף הרופא - כל המחלקות - כל השבוע.

נתניה
● בי"ח לניאדו נמצא בתורנות למקרים דחופים - כל השבוע, כולל שבת.

ירושלים
הדסה ע"כ - ילדים, עיניים
שערי צדק - נשים, כירורגיה, אורטופדיה
ביקור חולים - פנימית, א.א.ג.

עזרה ראשונה

עזרה ראשונה לשיניים שליד ההסתדרות לרפואת שיניים בישראל
בתל־אביב — בימים א'—ה' בין השעות: 21.00—23.00, בלילות שבת וערבי חג בין השעות: 24.00—18.00, בשבתות ובחגים בין השעות: 21.00—15.00.
הכתובת: רח' בר־כוכבא 49, טל' 284649.
בחיפה: רחוב הגפן 26, קומה ג', טל' 525566.
פתוחה מדי יום ביומו, כולל ערבי שבתות, שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00 בערב.

מרפאת שיניים לעזרה ראשונה
המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 24.00—9.00, אחרי חצות בתאום טלפוני בלבד.
דיזנגוף סנטר שער 3 (ליד המשביר) קומה א', טל' 294869, 03־285822.

מרכז מידע לקורבנות אונס
לרעננות האיזור השרון, טל' 052־32432 בימים א'—ה' בשעות 21.00—17.00.

עזרה ראשונה נפשית
ער"ן ירושלים — טל' 02־227171
ער"ן תל־אביב — טל' 03־261111
ער"ן חיפה — טל' 04־672222
ער"ן באר־שבע — טל' 057־418111
ער"ן נתניה — טל' 053־35316

טלפוני מוטורדים
מוקד עת"א למקרים דחופים — טל' 106.

מוקד קופ"ח כללית

המוקד ימסור מידע טלפוני בימים א'—ה' 08.00—20.00, בימי ו' 08.00—15.00.
טלפונים: 03־433300, 03־433500.
"ד כרר — ארגן קשבת מחלמן לולד ולנוער — קו לנוער במצוקה
ת"א — 226027 (24 שעות)
חיפה — 04־229488 (11.00—20.00)
נהריה — 04־920014 (11.00—20.00)
קו פתוח לנשים במצוקה — בימי ב' רח' — טל' 222732.

מד"א

ירושלים, ת"א, חיפה — טל' 101, רמת־גן, בני־ברק, גבעתיים — טל' 781111 לוד/רמלה — 101, טל' 108־221022 עפולה — טלפון 065־93334, טבריה — 101, טלפון 04־931401, נהריה 04־823333, בת־ים — טל' 5511111, באר־שבע — טל' 057־74767.

משטרה

ירושלים, תל־אביב, חיפה, רמת־גן, בני־ברק, חולון, פתח־תקוה — טל' 100, באר־שבע, נהריה, נתניה, נצרת - טל' 100, אילת - 2444, חדרה - 22444.

רכבות

מירושלים לתל־אביב דרום: בימים א'—ה' בימי ו' וערבי חג: 7.30
לבני־ברק ולחיפה: בימים א'—ה': 16.00
בימי ו' וערבי חג: 11.30
מתל־אביב לירושלים: מת"א דרום בימים א'—ה': 16.00

מבני ברק: 6.18
לחיפה: בימים א'—ה': 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.30, 20.00
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00
לנהריה: בימים א'—ה': 6.00, 8.00, 12.00, 14.00, 16.00
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 8.00, 12.00, 15.00

מחיפה בת־גלים:
לירושלים: א'—ו': 7.00
לתל־אביב: א'—ה': 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 19.30
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30
מנהריה לחיפה ולתל־אביב: 6.35, 9.00, 10.40, 14.35, 16.35, 18.38
לירושלים: 5.35

אנגליה במיטבה — 0:3 נגד פאראגוואי

לינקר בצמד (72, 32) ובירדסלי (56) פיצחו את הגנת פאראגוואי והכניעו את פרננדז העצבני ★ השופט הסורי שלא שלט במשחק קיפח את פאראגוואי בכדור־11 ★ אנגליה נגד ארגנטינה ברבע־הגמר ביום ראשון

מבקיע הצמד לרשת פאראגוואי, גרי לינקר מאנגליה, מתחבק עם חבריו קן סאנסום (3) ופטר יד (16) (תצלום: איי.פי.)

אנגליה, הנבחרת שהספידו אותה אחרי שני משחקיה הראשונים בגביע העולמי, הנבחרת שספגה עלבונות, אולי יותר מכל נבחרת אחרת — פילסה אמש דרך לרבע־הגמר לאחר שהביסה באיצטדיון האצטקה במקסיקו־סיטי את נבחרת פאראגוואי — 0:3.

גרי לינקר, החלוץ שעד למשחק אתמול כבש את כל השערים לזכות אנגליה, הוכיח שוב עד כמה רבה התמצאותו ברחבה. תן לו הזדמנות — והוא מנצל אותה. שוער פאראגוואי, רוברטו פרננדז וחבריו, חשו זאת היטב. לינקר כבש אמש שניים משלושת השערים של נבחרתו. והיה, איפוא, לחלוץ הפעלתן של אנגליה. עם 5 שערים עד כה אין בכלל ספק שלינקר ייזכר באליפות זו עוד שנים ארוכות.

מסירות של מחשב

אבל לא רק לינקר. גלן הודל, במרכז השדה, הבליט בכמה מסירות־עומק שראיית המשחק שלו מיוחדת במינה. לעתים היו מסירותיו כאילו תוכננו במחשב. לאיש משחקני מרכז השדה של פאראגוואי לא היתה אתמול תשובה להודל. בעורף עשה השוער הוותיק פיטר שילטון עבודה מעולה. במידה מסויימת קשה היה להבחין בהיעדרם של הקפטן בריאן רובסון והקשרריי וילקינס.

פאראגוואי שלא נוצחה במשחקי הבית המוקדם הצטיירה כנבחרת דרום־אמריקנית חמת־מזג, חסרה ברק. כוכבה, חוליו רומרו, לא נראה. הוא לא הפעיל את החלוץ רוברטו קאבאנס, ומכאן שהתפוקה היתה אפסית.

בדקות הפתיחה עדיין לא בא יתרונה של אנגליה לידי ביטוי במשחק. מנרווה הוציא כדור מקו־הרוחב, אבל קאבאנס נכשל בהמשכיות לעבר היעד.

מהעבר השני נגח סטיב הודג' מאסטון־וילה כדור־הגבהה מהאגף שחמק סמוך לקורה לחוץ.

לפני שאנגליה נכנסה לחילוף גבוה ניתנו לפאראגוואים שתי הזדמנויות שלא נוצלו. בדקה ה־27 בעט קאנייטה מ־20 מטר ושילטון הדף לקרן. שלוש דקות לאחר־מכן חטף אותו קאנייטה כדור משחקן־עורף אנגלי, ושילח למרכז. רומרו בעט וראה את שילטון קולט.

ועכשיו הגיע תורה של אנגליה: דקה 31 — 0:1. גלן הודל הריץ באגף את סטיב הודג' נמוך־הקומה: הודג' שלח כדור רוחב, וגרי לינקר היה במקום כדי לדחוק פנימה.

חלפה דקה אחת וכמעט — 0:2. הכדור שוב הוגבה מהאגף (איפה המגינים של פאראגוואי?): לינקר המשיך ופרננדז הדף בצורה מושלמת לקרן.

אלווין מרטין מאנגליה ראה את הכרטיס הצהוב של השופט הסורי אל־שריף. קאנייטה ניסה לטווח מרחוק ושילטון קלט.

בפתיחת המחצית השנייה המשיכה אנגליה ללחוץ. מרטין נגח מעמדה נוחה לחוץ, לפני שהמחנה האנגלי צהל פעם נוספת.

צמד מהמם

דקה 55: הודל הגביה כדור־קרן: ריד המשיך לשער, השוער פרננדז הדף ועל הכדור החוזר השתלט פיטר בירדסלי, שמקרוב שילח אותו לרשת — 0:2.

שער אנגלי ראשון שלא מרגלי גרי לינקר. צריך להזכיר שבעת הכיבוש היה לינקר מחוץ למגרש וקיבל טיפול רפואי. בירדסלי מילא את מקומו.

ריד יצא בדקה ה־57 וגארי סטיבנס מטוטנהאם נכנס במקומו.

דקה אחת לאחר החילוף קופחה פאראגוואי בצורה משוועת. רוברטו קאבאנס הוכשל בתוך הרחבה האנגלית על־ידי מרטין, ללא תגובת השופט. ההסתערות של שחקני פאראגוואי הסתיימה בכרטיס צהוב לחורחה אמארו נונס.

חורחה גואש נכנס בפאראגוואי במקום חואן טוראלס, וסטיבנס האנגלי בעט מעל למשקוף.

בירדסלי ניצב בפני 0:3 לאחר שנותר בודד מול שוער פאראגוואי אבל הפעם בעט מעל לשער.

הודג' קיבל כרטיס צהוב, ובדקה ה־73 נחתמה התוצאה: הודל הריץ את סטיבנס באגף, זה המשיך למרכז ולינקר קבע 0:3.

מארק הייטלי החליף את בירדסלי באנגליה, קאנייטה בעט מעל למשקוף ופאראגוואי חוזרת הביתה.

עכשיו מבחן הכוח האמיתי של אנגליה. מבחן מול דייגו ארמאנדו מאראדונה וחבריו מארגנטינה.

● אנגליה: שילטון, גרי סטיבנס (טוטנהאם), מרטין, בוצ'ר, סאנסום, סטיבן, הודל, ריד (גרי סטיבנס מאברטון), הודג', לינקר, בירדסלי.

● פאראגוואי: פרננדז, טורלס (גואש), זאבאלה, דלגאדו, שחיטה, נונס, רומרו, קאנייטה, פריירה, קאבאנס, מנרווה.

מי נגד מי ברבע־הגמר?

★ בראזיל – צרפת (גוואדלחארה, מוצאי־שבת, 9).
★ מערב־גרמניה – מקסיקו (מונטריי, מוצאי־שבת, 1).
★ ארגנטינה – אנגליה (אצטקה, יום ראשון, 9).
★ בלגיה – דנמרק/ספרד (פואבלה, יום ראשון, 1).

מאראדונה תפסיד את החימור

דייגו ארמנדו מאראדונה איננו רגיל, ומעל לכל איננו אוהב, להפסיד.

הוא התערב על סכום של 500 דולר עם חברו לנבחרת ארגנטינה, חורחה בורוצ'אגה, על נצחון איטליה.

לאחר המשחק ולאחר שפרע את חובו, הודה מאראדונה כמל זאת כי נצחונה של צרפת היה צודק.

רובסון: מלחמת פוקלנד? אני רק מאמן כדורגל

עתונאי ארגנטיני שאל אמש את מאמן אנגליה, בובי רובסון, במסיבת עתונאים בתום משחק הנצחון על פאראגוואי (0:3), כיצד מתייחס לעימות הקרוב עם ארגנטינה בפעם הראשונה מאז מלחמת פוקלנד.

תשובת רובסון: „אני מאמן כדורגל: אל תשאל אותי שאלות כאלה".

רובסון סבור שאנגליה היטיבה לשחק בהגנה. „גם התקפות הנגד שלנו היו מסוכנות; חבל שלא הבקענו עוד שני שערים" — הרגיש רובסון.

● שחקני נבחרת בלגיה, ארווין ואנדנברג ורנה ואנדראייקן, ישובו הערב לארצם, בגלל פציעות ברגליהם.

האחים רופר הושעו

האחים הכדורגלנים, שוין ווינטון רופר מניו־זילנד, הושעו על־ידי מועדונם השוויצרי ס.צ. ציריך, על שנעדרו בשבת מהמשחק נגד גסטנר, במסגרת האינטר־טוטו.

מכבר עזבו האחים באוקטובר אשתקד את ציריך בדרכם לאוקלנד, כדי להשתתף בנבחרת ניו־זילנד נגד ישראל, במוקדמות הגביע העולמי.

החלוץ ווינטון, בן ה־24, שהבקיע את אחד השערים, מעוניין לשחק במנשנגלאדבאך, אולם מועדון ציריך תובע ממנו לכבד את חוזהו.

● מלך השערים

1.	לינקר (אנגליה)	5
2.	אלטובלי (איטליה)	4
–.	אלקיאר (דנמרק)	4
–.	בלאנוב (בריה"מ)	4
–.	קארקה (בראזיל)	4
6.	ואלדאנו (ארגנטינה)	3
7.	ייספר אולסן (דנמרק)	2
–.	אלופס (גרמניה)	2
–.	ג'וסימאר (בראזיל)	2
–.	חירי (מרוקו)	2
–.	סוקראטס (בראזיל)	2
–.	סטופירה (צרפת)	2
–.	קאבאנס (פאראגוואי)	2
–.	קאלדרה (ספרד)	2
–.	קיראטורה (מקסיקו)	2
–.	קלאסן (בלגיה)	2
–.	רומרו (פאראגוואי)	2
–.	שיפו (בלגיה)	2

מאמן מובס: אנצו בירזוט, מי שהצעיד את איטליה לזכייה בגביע העולמי לפני ארבע שנים, נראה מדוכא ומתוסכל במשחק עם צרפת, בו הובסה נבחרתו 2:0 תצלום איי. פי.

לאיטלקים מצפים מחר במילאנו עגבניות וביצים...

מאת אהרון ניר, כתב „על המשמר" באיטליה

רומא. – „הבגידה" – זו הכותרת הגדולה בעמודים הראשונים של כל עיתוני איטליה למחרת התבוסה המביכה של נבחרת הכדורגל האיטלקית, אלופת העולם, במשחקה נגד נבחרת צרפת – 2:0 במונדיאל במקסיקו.

האווירה היא כמו אחרי תבוסה במלחמה. הימונים מלווים את הדיווחים על המשגע במאמרי פרשנות, רובם ככולם גדושי ביקורת קטלנית על השלומיאליות של השחקנים האיטלקים, על „טמטום" הרב שלהם בשעת „המשחק־לא־משחק".

פרשני הספורט מבקרים קשות את המאמן אנצו בירזוט, שהתהלך כ„מלך בגדוד" ורמז בכל הרצאות על אפשרות עלייה נבחרת איטליה לגמר כדי שתוכל להגן על תארה.

את בשלושת המשחקים בשלב המוקדם הצליחה איטליה לנצח בקושי רק במשחק אחד, את הנבחרת הנגועה של דרום־קוריאה — 2:3.

כל העתונים מציינים את „הרוח האצילה" של החלוץ הצרפתי מישל פלאטיני. אשר מתוך „חמלה" על השחקנים האיטלקים המסכנים, אתם הוא משחק בקבוצת יובנטוס, יצא מהמגרש לפני הסיום, כדי שלא להבקיע שער נוסף.

עובדה היא שהאיטלקים קיוו מכישתו לחזור על „הנס" לפני ארבע שנים במונדיאל בספרד, בו זכו בגביע העולם.

כמו [illegible] לפני ארבע שנים, כך גם ראש הממשלה [illegible]

הנבחרת האיטלקית תחזור [illegible] במילאנו [illegible] עגבניות וביצים מסריחות...

גארי סטיבנס מאנגליה וחורחה מונז מפאראגוואי במאבק על הכדור (תצלום: איי.פי.)

רק מאתאוס הצליח להערים על באדו הגדול

המרוקנים רצו הארכה ובעיטת־11 אך נדחמו מכדור־עונשין גרמני מ־30 מטר בדקה ה־88

יכולת נפלאה של זקי באדו, שוערה של נבחרת מרוקו, לא מנעה אתמול לפנות־בוקר מנבחרתו להיפרד ממשחקי הגביע העולמי הי"13, לאחר הפסד דחוק 1:0 לנבחרתה החזקה של מערב־גרמניה, משער שהובקע דקותיים לסיום מרגליו של ולטר מאתאוס.

באדו עצר עד לדקה ה־88 לבדו את הגרמנים. יכולתו המצויינת הגיעה לשיאה בדקה ה־44: כדור־רוחב גרמני הגיע לקארל היינץ רומיניגה, שלראשונה פתח בהרכב הי"11 של מערב־גרמניה: רומיניגה שילח טיל משלושה מטר: שאגת שער כבר נשמעה בחלל האיצטדיון במונטריי, אך באדו חשב אחרת: בזינוק מדהים הדף וקלט את הכדור האדיר.

באדו המשיך בתצוגתו הפרטית, ולשיא נוסף הגיע בדקה ה־86, כשעצר ביציאה משערו כדור של רומיניגה.

אולם באדו, ככל שהיה גדול נכנע לבסוף לכדור־עונשין של מאתאוס, שנבעט ממרחק 80 מטר. הכשלה מרוקנית על שחקן גרמני העמידה את מאתאוס מול הכדור. הקשר הגרמני בעט כדור מתוחכם. שטוח, שעקף את החומה המרוקנית וחדר לרשת — 0:1.

לבד מיכולתו הגבוהה של באדו ושער הנצחון של מאתאוס לא ראתה רבבת הצופים במונטריי כדורגל ראוי לציון. שחקני מרוקו ניסו לגרור את יריביהם הכבדים להארכה, ואולי אף לבעיטות־11 מטר. הם הירבו להחזיק בכדור במרכז המגרש, והחזירו כל העת את הכדורים לשוערם המצטיין.

למרוקנים הספיק המאבק השקול אותו העניקו לגרמנים. אם מנבחרת מרוקו לא ציפינו לגדולות הרי שנבחרת מערב־גרמניה איכזבה קשות. אף שחקן לא התעלה בשורותיה לרמת משחק גבוהה.

נראה כי נגד המארחת, מקסיקו, תאלץ גרמניה להציג שיפור רב ביכולתה אם ברצונה להמשיך ולשחק במונדיאל.

מאמנה של מערב־גרמניה, פרנץ בקנבאואר, ביצע שלושה שינויים בהרכב נבחרתו, לעומת משחקיה הקודמים. הנס פטר בריגל, פליקס מאגאת ורומיניגה נרדמו משליטה מרוקנית בפתיחת המשחק. המרוקנים סיכנו את שערו של הראלד שומאכר מבעיטה של חיירי. שאילצה את השוער הגרמני להדוף לקרן.

הגרמנים החלו אט־אט לתקוף את השער המרוקני, אך לא הגיעו למצבי־הבקעה רציניים. גם כאשר היו קרובים לכיבוש ידע באדו לשמור על רשת נקייה. כניסתו של פייר ליטברסקי במחצית השנייה לא הביאה למפנה המיוחל. מרוקו המשיכה במשחקה השקט והמשעמם בעוד שמערב־גרמניה המשיכה להחמיץ מרגלי רומיניגה, שניסה להבקיע בבעיטת־מספרת מרהיבה במחצית השנייה ולאחר־מכן נגח אותו שחקן לשער ובאדו קלט.

שפט זוראן פטרוביץ' מיוגוסלביה ששלף צהוב ללמריס ממרוקו. המשחק היה בחום של 33 מעלות.

● מערב גרמניה: שומאכר, ברטולד, פורסטר, אדר, בריגל, ג'אקובס, מאגאת, מאתאוס, רומיניגה, פלר (ליטברסקי), אלופס.

● מרוקו: זאקי באדו, חליפה, אלויאדי, בויחייאוי, לאמריס, חאראווי בודרבאללה, חולמי, טימומי, חיירי, קרימו.

● הרץ האנגלי סטיב אובט, בן ה־30, פרש מנבחרת אנגליה למשחקי חבר העמים הבריטי בחודש הבא באדינבורו. אובט אמור היה לרוץ 1500 ו־5000 מטר, אולם הרץ אמר כי אינו מוכן דיו משום שלא השתתף העונה במירוצים גדולים.

תסכול וזעם: מאמן נבחרת גרמניה, פרנץ בקנבאואר, רוגז עם התמצות חניכיו נגד מרוקו (1:0) תצלום איי. פי.

השער שהכשיל את מרוקו: השוער המצויין זאקי באדו נכנע לכדורו ארוך־הטווח של הגרמני לותר מאתאוס (0:1) תצלום איי. פי.

המקסיקנים לוחמים ב...אשפה

בכל תחרות מפנים מהאצטקה 40 טונות ★ דשאים בגנים ציבוריים נרמסו ★ גם לפסלים נגרם נזק

חובבי הכדורגל המקסיקנים השאירו באיצטדיון האצטקה בכל תחרות שנערכה טונות של אשפה. וכן רמסו ארבעה וחצי קמ"ר של דשאים בגנים הציבוריים בחגיגות אותן ערכו לאחר משחקי מקסיקו.

כמו־כן נמסר כי נגרם נזק לפסלים ולגנים ציבוריים שבהם חגגו המקסיקנים.

עיריית מקסיקו־סיטי שכרה את שרותיהם של עובדי נקיון רבים כדי לפנות את ההרבות מגלי האשפה.

לאחר נצחון מקסיקו על בולגריה, בו צפו 114 אלף איש עסקו כ־300 פועלים בגריפת הפסולת שהשאירו האוהדים.

בהלת כרטיסים

בהלת כרטיסים קיימת במקסיקו לקראת משחקי רבע־הגמר במוצאי־שבת בין נבחרות מקסיקו ומערב־גרמניה.

הכרטיסים הזולים ביותר למשחק שייערך באיצטדיון במונטריי נמכרו כבר ביום שני האחרון. מחירי הכרטיסים שנותרו הם במחיר של 17"40 דולר.

נמסר כי אוהדי כדורגל במונטריי מתלוננים על מספר זעום של מושבים זולים העולים בין 2.5 ל־9 דולר. האוהדים סבורים כי ספסרי השוק־השחור מונעים את מכירתם של הכרטיסים כדי להעלות את מחירם קרוב למועד המשחק.

חשש מהגירה ברזילאית

אנשי מחלקת ההגירה של מקסיקו מכחישים את השמועות כאילו אלפי אוהדים ברזילאים שהגיעו לגוואדלחארה רוצים להשתקע בעיר זו במערב מקסיקו לאחר סיום המשחקים.

הממונה על מחלקת ההגירה אמר בראיון עתונאי כי סוכנים בדקו אצל האוהדים הברזילאים וגילו כי לרובם אשרות ל־60 יום וכרטיסי־טיסה בחזרה לבראזיל.

אלפי אוהדי בראזיל חוגגים כל נצחון של נבחרתם ואליהם מצטרפים תושבי גוואדלחארה שלמדו לאהוב את הנבחרת הברזילאית המשחקת בעירם.

המלך הודיע: תשארו במקסיקו על חשבוני

שחקני נבחרת מרוקו בגביע העולמי הוזמנו על־ידי מלכם להישאר במקסיקו עד לאחר משחק הגמר — הודיע אתמול המאמן הברזילאי של הנבחרת, חוזה פאריה.

פאריה אמר כי המלך חסן ביקש מכל השחקנים בסגל המרוקני לקבל את הזמנתו ולהישאר כתיירים, כפרס על הישגם ועל שהיו למדינה האפריקנית הראשונה שהגיעה לשמינית־הגמר.

המאמן פאריה אמר: „אני גאה בשחקנים שלי, עשינו כמיטב יכולתנו, אך הגרמנים היו הרבה יותר חזקים מבחינה גופנית, אם־כי גם הם היו עייפים מאד בתום המשחק".

המלך יטלפן וישוחח אישית עם כל שחקן כדי לברך אותם ולבקש מהם להישאר במקסיקו על פי הזמנתו.

המשחק בראזיל־צרפת יקדים ההפגנה

ההפגנה נגד האלימות החרדית שמארגנים מפ"ם, שינוי ור"צ הוקדמה במוצאי־שבת ל־6.30 בגלל העניין העצום שמעורר משחק רבע־הגמר בגביע העולמי, בין בראזיל וצרפת.

מארגני העצרת ערצו מלכתחילה להתחילה בשעה 8.30 לאחר צאת השבת, ולאפשר בכך לנואמים שומרי־מצוות ולציבור דתי לקחת חלק בהפגנה. נאלצו לחזור בהם בגלל החשש שציבור רחב וגדול עלול שלא להגיע בגלל השידור החי של המשחק.

למארגני העצרת הגיעו פניות רבות של מעוניינים מכל המפלגות, שבקשו את הקדמתה כדי לאפשר להם להספיק לחזות במשחק.

● אתלטיקה

קרני ניצח במירוץ־ידידות ואחווה בשפרעם

מאת אריה גיטליס

מירוץ ידידות וקירוב־לבבות התקיים בשפרעם, ביוזמת ארגון „ניבנה־שלום". במיקצים השונים השתתפו כמה מאות רצים, בני נוער יהודים וערבים, תלמידי בתי־ספר מהקריות, רצי מועדון סולב־צור ורצים מקומיים.

במירוץ לנשים, למרחק 4 ק"מ, ניצחה עמל עבד־אלל מכפר מורעה. במירוץ המרכזי לגברים, למרחק של כ־10 ק"מ, ניצח יאיר קרני מהפועל עמק־חפר, בזמן 31:01 דקות.

בעצרת־המונים, שנערכה בסיום המפעל, העניקו את הפרסים ראש עיריית שפרעם זאהי ארמלי, כדורגלן מכבי חיפה זוהיר בעלול מהטלוויזיה הערבית ומנצח המירוץ, יאיר קרני.

תוצאות נאות בתחרות הזמנה

מאת אריה גיטליס

בתחרות־הזמנה באתלטיקה שנערכה אמש בהדר־יוסף הושגו תוצאות נאות.

● גברים: 200 מטר — איתי אילוז 22.12 שנ'; 1000 — יחזקאל חליפה (איילות) 2:23.25 דק'; 3000 — יאיר קרני (הפועל עמק־חפר) 8:21.39 דק'; הדיפת כדור־ברזל — דני נמט (הפועל כפר־סבא) 14.06 מ'.

● נשים: 200 — אורית קולודני (הפועל כפר־סבא) 25.42 שנ'; 800 — הדס למרני (הפועל עמק־חפר) 2:14.99 דק'; קפיצה לגובה — גבי רוזן (הפועל ירושלים) 1.75 מטר.

● שחיה

שיא עולמי ב־200 חופשי

השחיינית ממזרח־גרמניה, הייקה פרידריך, קבעה אתמול שיא עולמי ב־200 מטר חופשי לנשים, בזמן של 1:57.56 דקה, באליפות ארצה. השיא הקודם — 1:57.75 — נקבע על־ידי המזרח גרמניה כריסטין אוטו, במאי 1984.

אלטובלי: אני פורש מנבחרת איטליה

סאנדרו אלטובלי, שהבקיע ארבעה מבין חמשת השערים של נבחרת איטליה בגביע העולמי במקסיקו, אמר אתמול בפואבלה כי הוא פורש מהנבחרת הלאומית, לאחר שאיטליה נוצחה ביום שלישי על־ידי צרפת.

החלוץ, בן ה־30 של קבוצת אינטר מילאן, שהבקיע 20 שערים ב־44 משחקים של נבחרת איטליה, אמר כי הוא רוצה לפנות את המקום לכשרונות צעירים יותר: „אינני רוצה לעמוד בדרכם של שחקנים צעירים".

אלטובלי הבקיע את השער השלישי כאשר הוכנס כמחליף, כאשר איטליה ניצחה את מערב גרמניה 1:3, במשחק הגמר של הגביע העולמי ב־1982.

אלטובלי וייתר החלוצים האיטלקיים לא הרשימו במיוחד כאשר נוצחו אתמול 2:0 על־ידי צרפת, באיצטדיון האולימפי. ובכך סיימו את השתתפותם בגביע העולמי. „פשוט לא יכולתי לנשום בחום המחניק. מה אתה יכול לעשות כשלא נותר כוח בגופך?" — שאל. (עיד)

קארלוס רוצה לשבור שיא ברזילאי

[illegible]

● טניס

גליקשטיין יתמודד עם הגרמני מאורר

שלמה גליקשטיין הצליח להתקבל, לטורניר וימבלדון, בנצחו אתמול בסיבוב השלישי של המוקדמות, את האמריקני לארי סטפאנקי, בשלוש מערכות 4:6, 6:7, 3:6.

גליקשטיין יתמודד בסיבוב הראשון עם המערב־גרמני אנדריאס מאורר.

עמוס מנסדורף, שנתקבל ללא מבחנים לטורניר וימבלדון, יתמודד עם הקנדי גלן מיצ'יבאטה.

יריבו של מנסדורף נוצח בבריסטול

הטניסאי הקנדי גלן מיצ'יבאטה, שיהיה יריבו של עמוס מנסדורף בסיבוב הראשון בוימבלדון, נוצח בסיבוב השני בבריסטול, על־ידי האמריקני בוב גרין (מנצח הפרס הגדול ברמת־השרון, לפני כשנתיים) — 7:6, 5:6, 13:11.

לכדורגלן הוותיק שלום אביטן, יליד מרוקו, נותרו סנטימנטים:

ישראל יכולה לקחת דוגמא ממרוקו כיצד להכין נבחרת

מרוקו נסעה לגרמניה להתאמן ולא לשחק קלפים ★ בעוד ארבע שנים תהיה מרוקו חזקה יותר ★ אמו של אביטן, שחזרה שלשום ממרוקו: האנשים רוקדים ברחובות ורק הכדורגל בראש החדשות

מאת יצחק ויסהוף

הצלחתה המסחררת של נבחרת מרוקו במשחקי הגביע העולמי, כשהעפילה לשמינית־הגמר ונוצחה 1:0 ע"י נבחרת הסאר של מערב־גרמניה, גרמה לסיפוק לא רק במרוקו. לנבחרת זו אוהדים רבים גם בארץ.

שלום אביטן, חלוצה המסוכן של הפועל תל־אביב, נולד במרוקו. אביו קבור במדינה זו, ואמו של שלום, שתיבדל לחיים ארוכים, חזרה רק שלשום מביקור פרטי במדינה זו.

לאביטן יחס מיוחד לנבחרת מרוקו והוא גאה בהישגיה למרות שלא העפילה לשלבים הגבוהים יותר באליפות הנוכחית.

● אביטן: במונדיאל הבא, בעוד ארבע שנים תהיה מרוקו קאליבר. מה שהפריע להם במקסיקו היה חוסר־הנסיון של השחקנים. הם לא ידעו ללחוץ על הדוושה כשהיה צורך בכך. בטוח שבארבע השנים הקרובות יוסקו המסקנות, יוספו שם הלקחים והם יכינו עצמם בצורה טובה יותר.

המלחמה על הדגל

— מי הרשימה אותך ביותר משלוש הנבחרות ממדינות ערב?

● אביטן: הנבחרת היחידה מבין השלוש שהצליחה לעלות לשלב שמינית־הגמר היא מרוקו. לכן אין כלל מה להשוות בין מרוקו לבין עיראק ואלג'יריה.

— מה הרשים אותך במרוקו?

● אביטן: אם נבחרת שלא נמצאת באור־הזרקורים באה ומשחקת שווה־בשווה עם גרמניה הגדולה זה אומר הכל. צריך לקחת דוגמא ממרוקו. זוהי נבחרת טאקטית בצורה בלתי־רגילה, עם שחקנים בעלי משמעת מעולה, הלוחמים עבור הדגל, ולא ביישו אותו. ההצלחה שלהם נבעה מכך שמי שטיפל בנבחרת עשה זאת כפי שצריך. לא נסעו למערב־גרמניה כדי לשחק רמי...

— עושה רושם שהעם המרוקני מאוחד אחרי נבחרתו?

● אביטן: שם כולם רוצים את טובת הנבחרת, כולל המלך, שכל יום טילפן ובירך את השחקנים. זה הבדל הגדול בינם לבין ישראל. בעוד ששם כולם רוצים בהצלחת הנבחרת, כאן בארץ, שיש משחק בין־ארצי ניתן למלא בקושי יציע אחד של איצטדיון רמת־גן ב־2000 צופים.

— האם היית יכול להשתלב בנבחרת מרוקו?

● אביטן: אומר לך את האמת. אינני רוצה לדבר עלי. נבחרת מרוקו זו נבחרת מצויינת. כל שחקן ישראלי בין־לאומי יכול היה להשתלב בנבחרת כזו, אבל הוא היה צריך להתייחס ברצינות ולהשקיע את כולו באימונים.

— אתה, כיליד מרוקו, הרגשת גאווה על הצלחת נבחרת זו?

● אביטן: אינני רואה עצמי כמרוקני. אני אזרח ישראלי ממוצא מרוקני וגאה על כך, אך לא האמנתי שמדינה שהיא לא מעצמת כדורגל יכולה לבוא ולשחק בשוויון כוחות עם מעצמה כמו מערב־גרמניה, ובמשחק עצמו אף אחד לא ידע מי תנצח. מרוקו גם ניצחה את פורטוגל וסיימה בתיקו עם אנגליה ופולין.

— מה מנע ממרוקו להפתיע את גרמניה?

רוקדים ברחובות

— לפי דבריך משתמע שיש לך הרבה אהדה למרוקו?

● אביטן: ברור שיש לי אהדה. נולדתי במרוקו: אבי קבור שם, ואימי חזרה זה עתה מביקור במדינה זו. אומר לך את האמת, בלילה אחרי שמרוקו נוצחה הצלחתי להירדם. לא סבלתי מנדודי־שינה. היה ברור לי שהם הפסידו הזדמנות־חיים בגלל חוסר נסיון.

— האם מסוגלת ישראל להתמודד כיום בשוויון כוחות עם מרוקו?

● אביטן: כיום ישראל לא ברמה שלהם. בעוד ארבע שנים, אינני יודע מה יהיה. אני כבר לא אוכל להשתתף בנבחרת ישראל, אך אני מאחל לישראל לשחק בגמר המונדיאל ומקווה כי אולי תתמודד נגד מרוקו.

— מה מספרת אמך על הנעשה במרוקו בזמן משחקי הגביע העולמי?

● אביטן: מה שקורה שם זה קרנבל. שיחת־היום היא כמובן כדורגל. לא מדברים שם על נפט, על מלחמת עיראק־איראן ועל לפוליטיקה. רק כדורגל בראש החדשות. לנבחרת מצפה קבלת־פנים מפוארת, ולפי מה שאימי סיפרה מוכים לשחקנים מתנות וחגיגות שאי־אפשר לתאר אותן. ברחובות האנשים רוקדים. רואים שיש שם שמחה אמיתית. הלוואי עלינו שמחה כזו.

ג'מצ'י קלע 40 נקודות אולם ישראל נוצחה שוב 91:82

● כדורסל

שורות „על־המשמר"

40 נקודות שקלע דורון ג'מצ'י לא מנעו אתמול לפנות בוקר הפסד ישראלי שלישי רצוף לנבחרת קנדה — 91:82 (41:37). המשחק נערך בלונדון והנבחרת נסעה לשם שעתיים מטורונטו.

המשחק שהיה חריף מאד, אך לא חרג מגבולות ההגינות. אופיין ברצון ישראלי כביר לנצח. עקב־אכילס של הנבחרת הישראלית היו שחקני־החוץ, לבד מדורון ג'מצ'י. דורון שפע, שהיה מהבולטים באליפות אירופה, דרגה ב', לא הצליח לקלוע ולו נקודה אחת. שפע זרק לסל 9 פעמים, ולא מצא את הטבעת. גם למיקי ברקוביץ היו דקות חולשה, בעיקר במחצית השנייה. בה קלע סל אחד משישה נסיונות.

למרות חולשת שחקני־החוץ הצליחה הנבחרת הישראלית לצמצם את יתרון הקנדים ל־2 נקודות במחצית השנייה — 73:71, אך הסיום היה שייך לקנדים המרצים שמשחקם התבסס על יכולת גופנית מעולה.

מאמן הנבחרת הישראלית, צבי שרף, ציין כי הנבחרת מנצלת את המשחקים והאימונים בצורה מושלמת. „לא תיארתי לעצמי שקנדה כל־כך חזקה. המשחקים נגדם מחשלים את שחקני שלא היו רגילים לצורת משחק מעין זו, כפי שמפגינים הקנדים".

שרף ציין כי כל השחקנים מקבלים הזדמנויות משחק. שני צעירי הנבחרת, עומר פלישר ותומר שטיינהאואר, שיחקו אתמול דקות רבות, ולא איכזבו.

אתמול אמור היה להצטרף לנבחרת לאוואן מרסר. לגביו אמר שרף: „מרסר יחל באימונים ולא ישחק במשחק הרביעי והאחרון נגד קנדה הבוקר".

במשחק האחרון נגד קנדה (היום לפנות־בוקר) יחזו יהודים רבים מהקהילה בטורונטו. גם במשחק אתמול, בלונדון, נכחו יהודים רבים שנופפו בדגלי ישראל. דורון ג'מצ'י, נבחר כשחקן המצטיין וזכה, כרגיל, במצלמה.

לישראל קלעו: ג'מצ'י 40; לאסוף 12; ברקוביץ 10; ליפין 9; דניאל 5; פלישר 4 ושטיינהאואר 2.

הנבחרת אמורה לחזור ארצה ביום שני. יתכן שבסוף החודש תתמודד ישראל נגד קנדה בארץ, לאחר שהקנדים הביעו את רצונם לשחק בישראל בעת ביקורם באירופה.

המגמה: שלוש העברות והשאלה אחת בכדורגל

● כדורגל

מאת אשר גולדשלגר

הנהלת ההתאחדות לכדורגל תחליט ביום שני הקרוב להגביל את מספר ההעברות. החל מעונת המשחקים הקרובה 1986/87, ומגעים בין מרכזי הקבוצות על מספר ההעברות, שיתקיימו כנראה בסוף השבוע.

נודע, כי בכוונת ראשי המרכזים וראשי ההתאחדות לכדורגל לסכם על מכסה של שלוש העברות והשאלה אחת, כל זאת במטרה לצמצם את השוק הפרוע של העברות שהיה עד לעונה האחרונה.

בישיבת ההנהלה ביום שני ימסור היו"ר, שאול סיירי, דו"ח מדיוני פיפ"א על הבית האוקיאני, שבו שולבה ישראל במסגרת הקדם־אולימפי.

החלו התחרויות בספורטיאדה באילת

משחקי הספורטיאדה, בהשתתפות 1400 ספורטאים מ־70 מפעלים, החלו אתמול באילת ויימשכו עוד שלושה ימים.

בין התוצאות אתמול:

● כדורסל, איילות — תרבות ברום 38:85; חשמל חיפה — צים חיפה 38:42; חשמל תל־אביב — בתי־זיקוק חיפה 52:66.

● כדורגל: עיריית ירושלים — מספנות אילת 1:5; תחנת הכוח חדרה — נמל אשדוד 0:3; בזק ירושלים — כימיקלים חיפה 0:3.

● כדורעף: התעשיה האווירית לוד — עובדי צה"ל 2:0; מילואות — ירושלים 2:0.

ועידת תנובה בסימן „התרחבות גדולה בהיקף השיווק"

מאת יוסף גלילי, כתב „על המשמר"

הוועידה ה־23 של „תנובה", הנפתחת היום במעמד 600 צירים, המייצגים 600 משקים בהתיישבות העובדת על כל גוניה, תעסוק בתמורות, בהישגים ובפרצות בשיווק המאורגן. בארבע השנים שחלפו למן הוועידה האחרונה של „תנובה", פקדו זעזועים רבים את המשק הלאומי בכללו ואת מיגזור החקלאות במיוחד.

בסקרו את הבעיות הניצבות לפני „תנובה" לקראת הבאות, ציין המנכ"ל, יצחק לנדסמן, בחומר שהוגש לוועידה, כי התקופה שחלפה למן הוועידה האחרונה עמדה בסימן של התרחבות גדולה בהיקפי השיווק של תנובה. בתוך ארבע שנים גדלה כמות החלב שנקלטה במחלבותיה ב־130 מיליון ליטר, כמות הפטימים ב־30 אלף טונות, כמות תרנגולי־ההודו ב־11 אלף טונות וכמות הביצים בכ־100 מיליון יחידות. הפידיון של „תנובה", כולל חלקה בשותפויות ובחברות־הבנות, מגיע לכ־1.25 מיליארד דולר.

נתונים אלה בלבד אינם משקפים, כדברי המנכ"ל, את מיכלול הבעיות, שאופיינו ע"י היעדר יציבות משקית, אינפלציה מטורפת, משברים במיגזורים שונים של החקלאות, הוצאות מימון גדולות ובעיות שיווק מורכבות, ובאחרונה מדובר גם במשבר חמור במיגזורים התיישבותיים שלמים, במושב ובקיבוץ כאחד.

בשנה האחרונה התברר לכל, ש„מדיניות כלכלית לוליינית, תחולת־תחיה מוגבלת מאוד והמעבר ממשק דימיוני למשק רציונאלי הינו בכחות יקיצה מחלום בלהות". העם מדובר בקריסת תשתיות התיישבותיות שלמות, המאיימות לפורר ולמוטט מה שניבנה בעמל רב ובהשקעה לאומית גדולה.

בהתייחסו לשיווק הקמעוני שפיתחה „תנובה", ציין המנכ"ל, כי 20 רשתות־שיווק ומתקנים קמעונאיים ועוד 22 חנויות מתמחות — „מזון מהקיבוץ והמושב" — שהפעילה „תנובה", תורמים לחיזוק השיווק המאורגן של התוצרת החקלאית, מקצרים את הדרך בין היצרן לצרכן, מסייעים לו להתגבר על הלחצים של הרשתות הגדולות בתחום התנאים המסחריים ולקליטת יותר מאלף עובדים, שנפלטו מן המערכת כתוצאה משיקולים טכנולוגיים.

הפידיון השנתי בשנת 1985 של מערכת זו יסתכם בכ־120 מיליון דולר, וב־1986 הוא נאמד בכ־150 מיליון דולר.

בהתייחסו ל„מחלוקת הנוקבת" בין „תנובה" לבין רשת ה„קריאוס" דחה יצחק לנדסמן את „הטענה המשונה", שבפתיחת רשת קמעונית עצמית היתה כוונה לפגוע ברשת ה„קריאוס". עם זאת ציין, כי ברצונה של „תנובה" „להגיע להסדר מניח את הדעת עם רשת ה„קריאוס", שיתן תשובה לאינטרסים החיוניים של חברי „תנובה". „חייב להיות ברור, ששום גורם לא יצליח להכתיב לנו מדיניות שיווק, ואנו גם לא נסכים לוותר על הזכויות הלגיטימיות שלנו, כזרוע שיווקית של ההתיישבות העובדת".

„בצינו, שלא ניתן להפריד בין מצבה הכללי של ההתיישבות ה[illegible] לבין מצבה של „תנובה", יוזה על מוסדותיה שיבחנו לתת „תשובות לנושאים משתנים מורכבים, ולבחון בצורה מדוקדקת את מצבה של „תנובה", תוך מודעות שעסק המספרים הגדולים, כפי שראינו זאת במקרה של „סולל בונה", אינו מטביע את חותמו על מצב המוסד תוך מספר חודשים או שנה, אלא פועל כתהליך מתמשך".

סוף שבוע עם

הארץ

עיתון לאנשים חושבים

495 הימים של האלוף
יצחק מרדכי כקרבן עלילת דם "ממלכתית"/יואל מרקוס

האנטישמיות החדשה
סקירה מארבעת הריכוזים היהודיים הגדולים במערב
שלמה שמיר, דניאל דגן, יואב טוקר, שאול צדקא

תמונות בשחור לבן
דרום אפריקה במשטר חרום/דן סגיר

זה בורר לו אחד
על עסקי הבורזיות בישראל
רומן פריסטר

פולס על מלחמת הדתיים • א. שוייצר על כח תאש של צה"ל • נחמיה שטרסלר על הדיסקונטאים • צבי בראל עם יצחק מודעי בוואשינגטון • בנימין תמוז אצל ליבלה וייספיש • אריה לביא על "קידום" בחברת ביטוח לקבלנים בלבד • מרדכי ארציאלי על שיטה חדשה ללוחמה ביתוש

מקורות מדיניים/גדעון אלון • מסדרונות מפלגתיים/ אולן שחורי • הטור השלישי/לילי גלילי • בסמת/ צבי זרחיה • בשטחים/אורי ניר

חריש מוסיף להתלבט בפרשת השב"כ —

(סוף מעמוד א׳)

כזכור הגיש מלכה, יחד עם עמיתו ראובן חזק, בג"ץ נגד ראש־הממשלה וכן תובעים השניים שינמק מדוע לא יפטר את ראש השב"כ. חריש ינסה להשיג הסכמת העותר לדחייה.

מספר אפשרויות

אתמול חזר היועץ המשפטי על עמדתו והטעים כי חקירה בפרשה אכן תהיה, אולם הוא טרם הכריע איזה מתכונת לשוות לה. בפניו של השופט חריש עומדות מספר אפשרויות. הקמת וועדת חקירה משפטית ממלכתית עם סמכויות חקירה מלאות — נתמכת על ידי גורמים במערך ואילו בליכוד שוללים חקירה ברמה זו ומוכנים להסתפק בבדיקה. כר כבר קיימת תלונה שהיועץ המשפטי לשעבר פרופ׳ יצחק זמיר הגיש למשטרה ולפי החוק חייבת המשטרה לפתוח בחקירה. המפכ"ל רב ניצב דוד קראוס השעה לפי שעה את החקירה המשטרתית וזאת על פניתו של חריש מייד עם כניסתו לתפקיד.

דחייה נוספת

אתמול ערך השופט חריש ביקור הכרות במשכן נשיאי ישראל. בתשובה לשאלה מסר כי עמדתו הסופית בפרשה תושפע קרוב לוודאי הן מהשקפת ראש־הממשלה והן מזו של ממלא מקומו. חריש עומד להיפגש לדיון ראשון עם השניים בשבוע הבא וקודם לכן אין בדעתו להתחייב על הדרך בה יבחר לחקור את ראש השב"כ.

לא ביום ראשון

חריש אמר כי לכן לא יגיש לישיבת הממשלה ביום א׳ הקרוב את חוות דעתו באשר לדרך סיום פרשת השב"כ.

המשטרה מסוגלת לחקור

המפכ"ל רב ניצב דוד קראוס דחה אתמול מכל וכל את הטענות שהושמעו בציבור, כאילו אין משטרת ישראל מסוגלת לחקור את פרשת התלונה נגד ראש השב"כ מחשש כי הדבר יודלף לעתונות.

המפכ"ל אמר את דבריו בשיחה לפני טקס יום קורס קצינים בבית הספר הארצי ע"ש רב ניצב אהרון סלע בשפרעם. הוא הדגיש, כי הוא מאמין שמשטרת ישראל יכולה ומסוגלת לקיים חקירה תוך שמירת סודיות גמורה.

רב־ניצב קראוס הוסיף בהקשר לכך, כי הוא אישית אינו יודע מה עוד ניתן לפרסם בפרשה זו שטרם פורסם, היות שהדברים מצאו את ביטויים באמצעי התקשורת. עוד אמר, כי על פי בקשתו של היועץ המשפטי לממשלה טרם החלה המשטרה לחקור בעניין, כדי לאפשר לו ללמוד את הנושא.

הוא סיפר, כי בעת שפרופ׳ זמיר שימש עדיין כיועץ משפטי לממשלה הוא מסר לו את התלונה וסוכם ביניהם שלא יוחל בחקירה עד שהמפכ"ל יחזור מחופשה, אלא שבינתיים הוחלף היועץ המשפטי.

חריש: לא אזום

(סוף מעמוד א׳)

בהתייחסו לנושא זה: בתלונות מסוג זה אנו עוסקים רק ע"פ הנחיות היועץ המשפטי. טרם קיבלתי התלונה. כשאקבל אותה נחליט על הדרך בה ננהג.

היועץ המשפטי לממשלה יוסף חריש אמר אתמול בנושא זה כי לא ינקוט שום עמדה בנוגע לתלונות נגד פרופ׳ זמיר. הוא אמר לכתבים כי ישנו נוהל של חקירה. „לא פונים ישר ליועץ המשפטי לממשלה, מתחילים ברמה הנמוכה, המשטרה, היא תחקור אם למצוא לנכון".

איני עוסק ברכילות

(סוף מעמוד א׳)

פרקליטי המדינה, כי מדובר ברכילות בזויה, הוא הביע צער על שכלי התקשורת נתנו לה פרסום. בן־אור גינה במילים חריפות את שפל המדרגה אליו מנסים לרעתו לגרור דיון ציבורי בנושאים כה חיוניים ורציניים כשלטון החוק בישראל והחובה לומר אמת.

ארגון הפרקליטים בשירות המדינה החליט להתייצב לימין שלושת הנשים במערכה המתנהלת נגדם הן בחשאי והן בגלוי.

פרס דוחה דרוקמן

רה"מ שמעון פרס דחה על הסף דרישה של חיים דרוקמן לחקור היבטים רומנטיים, שהשתרבבו לדבריו למוקד פרשת ראש השב"כ. הדבר היה לפני כשבועיים. ואתמול נתן דרוקמן פומבי לדרישתו.

לדברי דרוקמן, קיימים קשרים רומנטיים בין אחת מבכירות משרד המשפטים ואחד מראשי השב"כ לשעבר, הקשורים לפרשת ראש השב"כ (פורסם לראשונה ב„טפטופי כנסת" ב„על המשמר" — ב־6.6.86). לדבריו היתה הפקידה הבכירה גורם מרכזי בדחיפת פרשת ראש השב"כ עד משבר. לדברי דרוקמן פקידה זו גם התלוננה ליועץ המשפטי היוצא, פרופ׳ זמיר, לכל הישיבות בהם נידונה פרשה זו. דרוקמן ביקש מרה"מ כי יפעיל את כל כובד משקלו, כדי שהפרשיה הרומנטית תחקר.

אינו עוסק ברכילות

רה"מ דחה את הפניה על הסף בטענה כי אינו עוסק ברכילות. דרוקמן הפנה מכתבים דומים גם לשר־המשפטים יצחק מודעי והיועץ המשפטי החדש חריש. לפי שעה לא ענו לו השניים.

שמן לא יוכתם

בהודעת פרקליטי המדינה נאמר: „ארגון הפרקליטים מחזק ידי שלוש חברותינו לעבודה, המשפטניות הבכירות במשרד המשפטים, ועומד לימינן במערכה המתנהלת נגדן בחשאי ובפומבי ע"י גורמים הרוקחים במסתרים תבשילי רכילות בזויה, רצח אופי והכפשת שם. שמן הטוב של חברותינו, תום ליבן, הצטיינותן ונחישותן, המודרכות בשיקולי חוק ומשפט ובאחריות הרובצת עליהן, כעובדות ציבור, יעמדו להן במערכה המתנהלת נגדן ושמן לא יוכתם", לשון ההודעה.

הוועדה לביקורת המדינה תגיש הצעת

(סוף מעמוד א׳)

שכל המנהלים יבינו, כי הכנסת נחושה בדעתה להביא ליישום מסקנות ועדת בייסקי בתחום האישי. אם יסיקו המנהלים את המסקנות המתבקשות מן הדו"ח, הם ימנעו מהכנסת את הצורך לחוקק את החוק המוצע.

ברונו: יש ליישם

מיכאל ברונו, הנגיד החדש של בנק ישראל, לא השאיר אתמול, בנאומו הראשון, מקום לספקות באשר לכוונותיו ליישם את המלצות ועדת בייסקי. ברונו אמר אתמול, בנאום בבית־הנשיא, כי עם כל הכאב הכרוך ביישום המלצות ועדת החקירה בתחום האישי. הוא עומד על־כך שהם ייושמו.

רמז לרקנטי

הצהרה זאת של הנגיד התפרשה כרמז לכל מה שנוגע לעתידו של רפאל רקנטי, מנהלו הכללי של בנק דיסקונט, ואחרון הבנקאים המסרב להתפטר בעקבות החלטות ועדת בייסקי.

בנאום בבית־הנשיא, אמר ברונו, כי יתכן שהמסקנות שהוסקו לגבי אישים מסויימים, שתרומתם למשק אינה מוטלת בספק, הן מסקנות כאובות. מה עוד, שהרקע לכך אינו אך ורק מעשיהם של אותם אישים או מחדליהם, אלא שהחברה כולה חטאה והוחטאה בחיים מעל ומעבר לאמצעיה. „עם זאת יש לזכור, כי בחברה מתוקנת, מי שנקבע כאחראי למעשה ולמחדל ישא באחריותו".

היום האחרון

בהתאם להמלצות ועדת בייסקי, מסתיימת היום תקופת 30 הימים שהוקצבו למועצת־המנהלים של בנק דיסקונט כדי לפטר את מנהלה. אם לא יתפטר רקנטי ומועצת־המנהלים לא תפטר אותו, יהיה על ברונו, על־פי החלטות ועדת בייסקי, למנות מנהל מורשה לבנק „ללא ריחוי".

תוכניות רקנטי

במקומו של יפת, נבחר מרדכי איינהורן לתפקיד יו"ר מועצת־המנהלים של בנק איגוד. איינהורן הוא המנהל הכללי הראשי של בנק לאומי, תפקיד שבו החליף את יפת.

היום תתכנס כנראה גם מועצת־המנהלים של בנק דיסקונט. יש להניח, כי בישיבה זו ימסור רקנטי על תוכניותיו לגבי התפקידים שימלא בקבוצת בנק דיסקונט.

יפת התפטר אתמול מתפקידו כיו"ר מועצת־המנהלים של בנק איגוד. עם זאת הוא ממשיך עדיין לכהן כיו"ר מועצות המנהלים של החברות־הבנות של בנק לאומי בחו"ל.

אחיות בתי־החולים

(סוף מעמוד א׳)

גור עשה מאמצים להידבר עימן, אף שלפי דעתו זהו נושא הסתדרותי, שכן מקור הסכסוך הוא במאבקי כוח בין אירגוני האחיות.

בין 12 ל־3

אחיות בתי החולים נחושות בהחלטתן לנטוש היום את כל המחלקות האישפוזיות של בתי־החולים בארץ בין השעות 12 עד 3 אחר הצהריים.

השביתה אינה כוללת את חדרי המיון, טיפול נמרץ, מכונים אונקולוגיים, סגים וכליה מלאכותית.

האחיות הודיעו השבוע, כי אם עד סוף השבוע לא יגיעו עימן להסכם, בכל הקשור לתנאי עבודתן ושכרן — הן ינטשו את בתי־החולים לחלוטין בסוף השבוע הבא.

שביתת השבת של משמרות אחיות ליד ביתו של ראש־הממשלה בירושלים, נכנסה לסוף השבוע השני שלה.

נציגות האחיות הודיעו אתמול לוועדת העבודה והרווחה, כי הן דוחות את בקשת הוועדה להמשיך ולשבת עם המעסיקים כדי למצוא פתרון למשבר. האחיות טענו כי עוד בינואר השנה הובטח להם תיקון שכר העולה על פיצוי השחיקה שקיבלו יתר עובדי המדינה.

באותה ישיבה אמר הלל דוראי, הממונה על השכר מטעם האוצר, כי יש סכנת פריצה במערכת השכר במשק וכן שהמו"מ יתנהל רק עם גוף יציג מוכר — הסתדרות האחיות. בישיבת ועדת העבודה ש. הכנסת נדרשו הממשלה, האוצר ומשרד־הבריאות לפתוח במו"מ עם הסתדרות האחיות, הכן עם אחיות בתי־החולים. ניתן היה להבין מכך כי למעשה תמכה ועדת העבודה באחיות בתי־החולים, הדורשות עצמאות במסגרת ההסתדרות הכללית.

כרמית פרן, יו"ר הסתדרות האחיות מסרה בתום ישיבת ועדת העבודה כי ביום שני, בשבוע הבא, יפתחו במו"מ על הסכם שכר חדש. אך דוברת אחיות בתי־החולים, אילנה כהן, אמרה, בו במקום, כי אין הן מוכנות להמתין עוד.

לא יכבדו צווי ריתוק

נציגת האחיות בלה סופרין אמרה אמש כי האחיות לא יכבדו צווי ריתוק. אם יוצאו נגדן כדי שיחזרו לעבודה היום.

„אנחנו מוכנות גם להיכנס לבית סוהר", אמרה הדוברת בראיון בתכנית החדשות בטלוויזיה.

תמיהה על ביקור

(סוף מעמוד א׳)

ללא משמעות פוליטית

בשיחה עם ראשי המועצה המקומית שלום ואף ואליקים העצני הובהר לאנשי הקריה שלסיור המזכ"ל במקום אין לייחס כל משמעות פוליטית, או נקיטת עמדה הסתדרותית רשמית לגבי התיישבות היהודית מעבר לקו הירוק, מה גם שקריית ארבע עצמה נוסדה על־פי יוזמתם ותכניתו של סגן ראש־הממשלה המנוח, יגאל אלון, והשרים פנחס ספיר ואברהם עופר.

השיגו מבוקשם

ראשי המועצה המקומית הודיעו בשעתו ליועץ המשפטי המודח יצחק זמיר כי ביטלו את הסעיף לפיו יפוטרו העובדים הערביים המועסקים במועצה המקומית. הסעיף אמנם הוצא מההסכם הקואליציוני, אך בפועל פוטרו העובדים. ח"כ יוסי שריד פנה בעניין זה לזמיר וזה עמד לפרסם את מסקנותיו ערב פיטוריו. בעקבות הסכסוכים הפנימיים בקריה [illegible] הליכוד אריאל שרון ודוד לוי את המועצה [illegible] ביישוב. לכתבנו נמסר כי אנשי מועצת קריית־ארבע „רדפו" במשך שנה ומצאי אחרי קיסר כדי שיבקר במקום ולבסוף השיגו את מבוקשם.

דוברי ההסתדרות מסר כי במשך הסיור כאזור התעשייה עמד קיסר על הצורך להעסיק בתעשייה המקומית [illegible] עבודה מאורגנת המושתתת על חתימת הסכמי עבודה עם ההסתדרות. ראשי הקריה, ומשה הזוכר, קיבלו את הצעת קיסר והרעו לחוסף את הארגון ההסתדרותי במקום והטיל על מועצת פועלי ירושלים והאגודות המקצועיות [illegible]. [illegible] מקבל על חלק מחברי ההסתדרות.

4 נרצחו בדרום לבנון

צידון. — גופותיהם של שני גברים, בני 30 ו־45, ושתי נשים, בנות 30 ו־50, שנעלמו לפני יומיים, נתגלו אתמול בקרבת הכפר טייזה בגיזרה המרכזית של רצועת הבטחון — מסרו כתבים לבנוניים, בהסתמך על המשטרה.

חיילים אירלנדיים של יוניפ"ל הצליחו, למרות יריות שנורו כאמור על־ידי אנשי צד"ל, להעביר את הגופות לבית־החולים המקומי בתיבנין, בגיזרת בינת ג'ביל — הוסיפו העתונאים.

ביום ב' שעבר נתגלו גופותיהם של שלושה אנשים, גבר, אשתו ונער אחר, בביתו אל אחר מהם בכפר ראשאף הסמוך. הן „הוצאו להורג" בכדורים בראשם. מקור בכוחות לבנון אמר, כי שלושת האנשים האלה „שיתפו פעולה עם כוחות הביטחון הישראליים".

ורצח אתמול מקווה כנראה פעולת גמול על רציחת השלושה ביום ב'. (ע"ר)

• ירדן נרשאת חותמת על [illegible] ברפת על רכישתם של [illegible] מטוסים „מיראז' 2000", אמר [illegible] אתמול מקור צרפתי בכיר.

• גנרל [illegible] לשעבר, [illegible] הבלגי ליאון דגרל, [illegible] למשפט ב־11 ביוני [illegible] בעקבות תלונה של [illegible] באולה, וזכה אתמול [illegible] „גניבה בכבוד האדם".

• שני [illegible] בשכונות [illegible] בין 4,000 ל־6,000 אנשים [illegible]

עשן מתמר מדליקה בתשלובת צינורות נפט, שפרצה אתמול לפנות בוקר בדרום כוויית, ככל הנראה מפעולת חבלה. (צילום: אי. פי.)

כווית מאשימה את איראן

חבלה גרמה דלקות ענק במתקני־נפט

כוויית — כווית האשימה אתמול במרומז את איראן, כי אנשים שפעלו מטעמה חוללו ארבעה פיצוצים בתשלובת הנפט הכוויתית אל־אחמאדי. התפוצצויות אלה חוללו דליקות ענקיות בשתי תשלובות של צינורות נפט ובבאר־נפט אחת.

ראש ממשלת עיראק, שיח' סעד עבדאללה אל־סבח, רמז, כי איראן ניצבה מאחורי המחבלים, המנסים כנראה להטות את כוויית ממדיניות הנפט הנוכחית שלה.

גם שר הנפט הכוויתי, שיח' עלי חליפה אל־סבח, אמר במסיבת־עיתונאים, כי „ארבעת הפיצוצים, שארעו בעת ובעונה אחת, בוצעו ככל הנראה בידי חבלנים". הדברים הללו התפרשו כרמז מובהק למעורבותה של איראן בפעולת החבלה.

שר הנפט הכוויתי אמר, כי כושר יצוא הנפט של כווית לא נפגע.

מקורות דיפלומטיים ערביים בכוויית אמרו, כי ההנהגה הכוויתית משוכנעת שהחבלה בוצעה בידי פועלים שיעיים פרו־איראניים, העובדים בכוויית, כפעולת־נקם על תמיכתה של כוויית בעיראק, במלחמת עיראק־איראן.

רייגן מסכים למכירת מטוסי „אייווקס" לסעודיה

וושינגטון. — הנשיא רונאלד רייגן הודיע אתמול, כי סעודיה מילאה אחר התנאים הדרושים למכירתם של חמישה מטוסי מכ"ם אמריקניים מדגם „אייוואקס", וכי המסקתם תוכל להתבצע כמתכונו.

אישור זה של הנשיא נדרש על־ידי הקונגרס כדי לאשר את העיסקה, שעליה הוחלט ב־1981, ושוויה 8.5 מיליארד דולר.

המטוס הראשון יסופק ב־30 ביוני ויגיע לסעודיה ימים ספורים לאחר מכן. המשלוחים יושלמו עד לסוף מארס 1987.

רייגן הכריז בקונגרס האמריקני, כי הסעודים „תרמו בצורה משמעותית לתהליך השלום במזה"ת, וכי הושג הסכם עם סעודיה, שיבטיח את בטחונם של מטוסי המכ"ם שיסופקו לריאד. הכוונה למניעת דליפת הטכנולוגיה של מטוסים אלה למדינות אחרות.

נמסר גם, כי סעודיה התחייבה לשתף את ארה"ב במידע שיאספו מטוסים אלה, וכי הם ישמשו רק למטרות הגנתיות. (ע"צ)

26 ניספו בתאונת־אוויר בארצות־הברית

גרנד קניון, אריזונה. — מסוק ומטוס קל דו־מנועי התנגשו אתמול בבוקר מעל לגרנד קניון באריזונה, וכל 26 האנשים שהיו בהם, כולל 22 תיירים, ניספו.

לפי ידיעות ראשונות, היו במטוס הקל, מדגם „אוטר", 18 נוסעים ושני אנשי־צוות, ואילו במסוק היו טייס וארבעה נוסעים. (ע"צ, עיד)

ישראלים נחקרו בפרשת הברחת תינוקות מברזיל

סאן פאולו, בראזיל. — 22 זוגות ממדינות שונות, בעיקר ישראלים, נעצרו לחקירה על־ידי המשטרה הפדראלית של בראזיל בקשר לחקירת הפרשה של הברחת תינוקות — מסרה אמש הטלוויזיה של בראזיל.

הזוגות נלקחו לחקירה בעיירה איטאג'אי במדינת סנטה קטרינה בדרום בראזיל. המעצרים בוצעו ביום ב' לאחר שהמשטרה עצרה שישה בראזילאים בראשה של כנופיה למכור תינוקות לאימוץ בחו"ל.

כל הזוגות שוחררו לאחר החקירה — נמסר בידיעה.

המשטרה מסרה, כי אצל הבראזילאים החשודים נתגלו 20 תינוקות. עם זאת ציינו חוקרי המשטרה, כי [illegible] אין ביכולתם לאשר או להכחיש את מעורבותם של זרים בפרשה.

לפי דיווח טלוויזיוני, קנתה הכנופיה את התינוקות ב־50 דולר האחד, והציעה אותם לזרים המעוניינים לאמצם תמורת 18,000 דולר לילד.

נפתח משפטם של חוטפי „אקילה לאורו" בגינואה

אנ. בי. סי: גם מטוסי חיל־האוויר הישראלי עקבו אחר מטוס החוטפים

מאת חנה איש־הורוביץ, כתבת „על המשמר" בניו־יורק וסוכנויות הידיעות

עם פתיחת משפטם של חוטפי האוניה „אקילה לאורו" בגינואה, הקדישה רשת הטלוויזיה אנ.בי.סי. תוכנית מיוחדת, ובה גילויים על פרשת החטיפה, בכללם ראיון עם מפקד הפעולה, אבו־עבאס, ש־אנ.בי.סי. התחייבה לא לגלות את מקום המצאו וגרמה בכך סערה בארה"ב.

רשת אנ.בי.סי. גילתה, כי בעת שהמטוס המצרי הטיס את הטרוריסטים הנמלטים מקהיר, עקבו אחריו לא רק מטוסים אמריקניים, אלא גם מטוסי חיל־האוויר הישראלי. כשאמר נשיא מצרים לכתבים, כי איננו יודע היכן נמצאים ה־חוטפים, ידע היטב, וכמוהו ידעו גם שירותי המודיעין האמריקני והישראלי, שהם נמצאו במלון „שרתון" ליד שדה־התעופה של קהיר. גם המטוס שבו עמדו לברוח ממצרים, שעת־הטיסה ויעדה היו ידועים. מקורות צבאיים איטלקיים ואמריקניים אמרו לאנ.בי.סי., כי כל זה נודע לאמריקנים ולישראלים מפי שר ההגנה המצרי, אבו גזאלה.

עימות מזוין

בעת שנחת המטוס המצרי עם המחבלים בבסיס חיל־האוויר ה־אמריקני בסיציליה, הוא היה מלווה שני מטוסים אמריקניים ובהם 50 אנשי כוח „דלתא", שביקשו להסתער על המטוס המצרי ולהעביר את המחבלים לארה"ב. אולם המטוס הוקף ע"י חיילים איטלקיים, שלא הניחו לאמריקנים לגשת למטוס. פרץ ריב קולני בין האיטלקים לאמריקנים, שבמהלכו שלף מפקד כוח „דלתא", גנראל קארל שטיינר, את נשקו וכיוון אותו כלפי המפקד האיטלקי. בעקבותיו, שלפו כל החיילים את נשקם. הרוחות נרגעו לאחר שהאיטלקים הבטיחו לשפוט את הטרוריסטים באיטליה והפנ־טאגון הורה לאנשי כוח „דלתא" לסגת.

כעבור 17 שעות, כשהמטוס המריא לכיוון רומא, טס גנרל שטיינר בעקבותיו במטוס הסילון שלו, בניגוד להוראות מגדל הפיקוח האיטלקי. אולם אבו־עבאס, מפקד הפעולה, נמלט מרומא במטוס יו־גוסלבי, כשהוא מחופש בבגדי טייס מצרי.

רצח קלינגהופר

בתוכנית הוצג מלצר פורטוגלי של האוניה „אקילה לאורו", שלדבריו אולץ ע"י המחבלים לגרור את ליאון קלינגהופר, על כסא הגלגלים שלו, לסיפון. המלצר נוכח ברצח ולאחר מכן דרשו ממנו המחבלים להטיל את הגופה לים, כשהוא בוכה, לדבריו, אמר, שאין בכוחו לעשות זאת, ואז הביאו המחבלים את הספר של האוניה כדי לסייע לו.

הפלשתינאים רואים באבו־עבאס מעין „ראמבו" — נאמר בתוכנית, ותום ברוקוב, המנחה, ציין, כי „היגוע, רצח וטרור — כל אלה מתפתחים כתוצאה מתחושת חוסר־התקווה של הפלשתינים."

המהומה במשפט

בפתיחת משפטם של המחבלים בגינואה, פרצה אתמול מהומה בבית־המשפט. ארבעה צעירים, שזוהו על־ידי המשטרה כמערב־גרמנים, קמו לפתע ממקומותיהם ביציע, שעתיים לאחר תחילת הדיון, הניפו אגרופים ואחת מהם החלה לקרוא הודעה באנגלית.

שומרים כלבוש אזרחי, שהיו מפוזרים בבית־המשפט, השתלטו על המפגינים, השכיבו אותם על הארץ והוציאו אותם מן האולם.

האשה צרחה: „חברים, באנו לכאן כדי להביע את הסולידריות שלנו עם המהפכה הפלשתינית." כאשר הוצאה בכוח מבית־המשפט, צעקה: „פלשתין".

הנאשמים

לדין הועמדו מג'יד אל־מולקי בן 23, איבראהים עבדול לטיף, בן 22, אחמד אל־אסארי, בן 24, ושני משתפי־פעולה עמהם, מוחמד עבאס, בן 24, וסייד גנדורה, בן 37. כתבי־אישום הוצאו נגד 15 נאשמים, הנעדרים, ביניהם אבו־עבאס, רב־המרצחים של ארגוני הטרור. המואשם בייזום חטיפת האוניה, יישפטו שלא בפניהם.

תביעות פיצויים

כמה עורכי־דין, המייצגים כמה מקורבנות החטיפה, הגישו תביעות פיצויים אזרחיות נגד הנאשמים, בכללם עורך־הדין המייצג את ליזה קלינגהופר, בתו של ליאון קלינגהופר, היהודי האמריקני שנרצח בידי החוטפים. עורך־דין אחר ייצג את בעלי האוניה, שסבלו נזקים כבדים.

בכתב־האישום מואשם אבו־עבאס בתכנון החטיפה ובנסיון להכתים את ראש אש"ף, יאסר ערפאת. כן נאמר בכתב־האישום כי לאחר שבחר את צוות החוטפים, שלח אותם אבו־עבאס לאימונים במחנה באלג'יריה, ומשם, דרך תוניסיה, לאיטליה, כדי להשתלט על האוניה.

כתב־התביעה דוחה את טענתו של אבו־עבאס, כי החוטפים התכוונו מלכתחילה לבצע התקפת־התאבדות על נמל אשדוד.

סוכל ניסיון לרצוח שגריר ארה"ב בשוודיה

שטוקהולם. — מפכ"ל משטרת שוודיה הודיע אתמול על סיכול מזימה לרצוח את השגריר האמ־ריקני על־ידי שני אנשים מזויינים שהוברחו על־ידי שומר־ראש.

התקרית אירעה אתמול לפנות בוקר. משטרת שטוקהולם מחפשת אחר שני האנשים שהתנקשו בחיי השגריר והציבה משמרות נוספים ליד שגרירויות בעיר.

השגריר האמריקני, גרגורי ניואל, בן 36, לא ידע דבר על ה־תקרית. (ע"צ, עיד)

לאן נעלם קדאפי? — שואלים בפאריס

מאת ארנון יפה, כתב „על המשמר" בצרפת

פאריס. — להיכן נעלם קולונל קדאפי? תוהים בפאריס, אחרי ששליט לוב לא הופיע בשבת לפגישה עם ארבעה צירי הפרלמנט האירופי, שאותם הזמין במנוחה, לבוא אליו בדחיפות מצרפת. בהגיעם לאוהלו, אמרו להם, כי „קדאפי אינו מקבל איש בימים אלה".

מצבו של קדאפי אפוף מיסתורין [illegible]

טלקס

• בורחס נקבר מתחת לעץ־קקטוס בז'נווה

ז'נווה. — הסופר הארגנטיני חורחה לואיס בורחס, מגדולי הסופרים באמריקה הלטינית, הובא אתמול לקבורה בז'נווה, העיר שבה בילה את שנות נעוריו. בורחס, שמת בסוף השבוע שעבר, והוא בן 86 שנה, נקבר תחת עץ־קקטוס, בקרבת קברו של התיאולוג הפרוטסטנטי קאלווין. (ע"ר)

• קצב בא לז'נווה

ז'נווה. — בואו של שר העבודה והרווחה, משה קצב, לז'נווה מעורר תמיהה רבה, רשמית, בא. השר לעמוד בראש משלחת ישראל לוועידה השנתית של ארגון ה־עבודה הבין־לאומי, אולם הוועידה מסתיימת ב־24 ביוני ואת עבודתה, וכבר הספיקה לדון בכל הבעיות החשובות שהיו על סדר־היום.

בראש משלחת ישראל עמד עד כה צבי צליקר, מנכ"ל משרדו של קצב. נוכחותו של צליקר היתה מספקת לצרכי המשלחת, ועל כן ניתן שמטרת בואו של קצב חם יותר „מניעי תיירות" מאשר מניעים מקצועיים גרידא.

יוסף אלפרן, שווייץ

• שר־התרבות — לסגן ראשון של נשיא בריה"מ

מוסקווה. — שר התרבות ה־סובייטי, פטר דימישב, מונה אתמול לסגן ראשון של נשיא בריה"מ, במקומו של ואסילי קוזנייצוב, בן 85, שפרש לגימלאות.

על בחירתו של דימישב, בן 68, על־ידי הסובייט העליון הודיע חבר הפוליטביורו לגו ליגאשב. סגנו של המנהיג הסובייטי מיכאיל גורבאצ'וב. (עיד. ע"צ)

• התקציב המצרי — 24 מיליארד דולר

קהיר. — הפרלמנט המצרי אישר ביום ג' תקציב של 24.09 מיליארד דולר, הכולל גרעון של 6.6 מיליארד דולר, לשנת הכספים 1986/87, המתחילה ב־1 ביולי.

בתקציב הועדו 3.25 מיליארד דולר לתשלום חובות.

חובותיה של מצרים מסתכמים ביותר מ־30 מיליארד דולר. (ע"צ, עיד)

• „חיזבאללה" זומם לפוצץ הפרלמנט הלבנוני

ביירות. — מנגנוני הבטחון גילו פרטי תוכנית של „חיזבאללה" לפוצץ את בית־הפרלמנט הלבנוני — מוסר „אל־קבס" הכוויתי.

לדברי העתון, תכנן הארגון להטמין בבניין מטען־נפץ ממוקש, על־פי אותה שיטה שבה פוצץ מטה הנחתים האמריקניים בביירות. (ע"מ)

• סורי בכיר חוסל בתאונת דרכים מבויימת

פאריס. — תאונת הדרכים, שאירעה לפני שבועיים באחד מרחובות דמשק, ושבה נהרג תת־אלוף עדנאן אל־עאלם, היתה יזומה על־ידי השלטון עצמו — מוסר העתון „אל וטן אל ערבי".

אל־עאלם היה עד ראיה מרכזי לפשע שביצע המודיעין הצבאי הסורי ב־1966, כאשר נרצחו נקיב יוסף עראבי וחברו מוחמד חשמת, ששימשו קציני קישור עם „פתח". (ע"מ)

• פאקיסטן חושדת במעורבות לובית

איסלאמאבאד. — שלטונות פאקיסטן חושדים כי פקיד לובי, שעבד באחרונה את פאקיסטן, היה מעורב במימון פעולות טרור במדינה — הודיע אתמול שר הפנים הפקיסטני.

הוא מסר בפרלמנט, כי ישנם סימנים שפקיד לובי, שזהותו כאחמד מוחמד עאמר, מימן כמה פעולות טרור בפאקיסטן. (ע"ר, ע"צ)

למרות כרזות העירום של הסרט "תום התמימות"

תקלה במערכת החשמל גרמה לדליקה והרס קולנוע „מוגרבי"

אולם קולנוע מוגרבי, אחד מאתריה הידועים והוותיקים של תל־אביב, נשרף כמעט כליל. נגרם נזק כבד והגג קרס ונפל בדליקה שפרצה בחצות הלילה שבין יום ג' ליד'.

קהל צופי ההצגה השנייה בקולנוע עזב את האולם כמחצית השעה לפני שאחזה בו האש. איש לא נפגע. חוקרי מכבי־האש קבעו, כי הדליקה פרצה מחמת תקלה במערכת החשמל על הבמה ולא מהצתה. עם זאת, עדיין נמשכו אתמול החקירות של מומחי הדליקות, שעה שאספו וליקטו מימצאים מן האולם שהפך למאכולת אש.

הכבאים הצליחו להשתלט במשך הלילה על הלהבות ומנעו התפשטותן לעבר בניינים סמוכים.

לא היו אנשים

ביום ג' בלילה הסתיימה, סמוך לשעה 11:30 הצגת הקולנוע השנייה של הסרט „תום התמימות". באולם היו כ־100 צופים. מאוחר יותר סיפר אחד הסדרנים, כי הבחין בעשן לבן שהתאבך מכיוון אחד הרמקולים. אולם העשן נמוג ובדיקה נוספת לא העלתה דבר. הקהל התפזר והסדרנים שבדקו את האולם נעלו אותו ופנו לביתם.

סמוך לחצות הבחינו עוברים־ושבים בעשן שבקע ועלה מגג בניין הקולנוע השוכן ברחוב אלנבי במרכז תל־אביב, ליד ובצומת הרחובות בן־יהודה ופינסקר. ניידת משטרה שחלפה באיזור דיווחה על העשן למוקד הכבאים בתל־אביב וגם למרכז מגן דוד אדום. „התעורר חשש שמא נלכדו אנשים בבניין, בעקבות זאת, שוגרו למקום כוחות גדולים של כבאים, משטרה ואמבולנסים של מד"א. היה חשש כי האש תתפשט לכל עבר".

הכבאים חשו למקום כ־14 מכוניות כיבוי, מנופי גבהים, רכב הצלה וצוותים מתוגברים מכל האיזור, שמנו 40 איש. הכבאים, בראשות אהרן אשל ואיתן כהן, היו מצוידים במסכות עשן, חומרי־קצף וכיבוי כימיים, זרנוקי מים וסולמות הידראוליים. הם פרצו את דלתות הבניין והחדירו זרמי מים אדירים פנימה, מבעד לכל הפתחים לרבות הגג.

אבוקה בוערת

במקביל ניתקה חברת החשמל את הזרם למקום מחשש סכנה ולאיזור הובאו זרקורים. המשטרה חסמה את קטע הרחוב לתנועה וגידרה את האיזור, אליו נהר קהל סקרנים רב שעמד וצפה בלהבות האש שבקעו ועלו מן הבניין, המהווה אחד מסמליה הנוכרים של תל־אביב.

לשונות האש צצו ובקעו לפתע מבעד לאשנבים הקבועים בקומה השלישית, ליחכו את הגג, ועד מהרה דמה המקום לאבוקה בוערת. הכבאים עמלו באיתור להבות האש מכל צידי הבניין. לפתע, סמוך לשעה 1 אחר חצות, נשמע קול שאון וגג הבניין קרס ונפל תחתיו בחריקה צורמת. הכבאים חזרו פנימה ופעלו בין ההריסות.

הקולנוע דמה לעיי חורבות, שרידי הגג כיסו את האולם, מושבי הצופים נחרכו ונותרו רק שלדי ברזל. הבמה היתה למאכולת־אש. האש פגעה גם בקולנוע סטודיו הסמוך. אולם הכבאים מנעו את התפשטות האש ולמקום נגרם נזק קל ביותר.

איזור המסך והבמה

מומחי הדליקות קבעו, כי מוקד האש היה באיזור המסך והבמה למן הצד המערבי־צפוני של האולם. הם סבורים, כי הדליקה פרצה בשל תקלה במערכת החשמלית, ולא מהצתה. החוקרים עדיין מלקטים שרידי ממצאים באולם ובודקים אמצעים שונים, בסיוע חשמלאים ומומחים לדליקות. היום יבדוק מהנדס את מערכות החשמל במקום.

הכבאים הצליחו להשתלט על הלהבות לפנות בוקר. אולם משמרות כיבוי עדיין נותרו בבניין עד אתמול לפני הצהריים, מחשש שגיצים או מוקדי אש בלתי־גלויים יציתו אש נוספת בבניין.

אל הבניין הבוער הוזעקו בלילה שוכרי הקולנוע ובראשם אמנון מטלון שהעריך, נגרם נזק של מאות־אלפי דולרים. גם נתן מוגרבי, מבעלי הבניין, חש למקום ונותר המום. „הייתי חסר־אונים כשראיתי את המתחולל", סיפר לאחר מכן. מנהלי הבניין הבטיחו, כי הדליקה לא שמה קץ לקולנוע מוגרבי ובימים הקרובים יחלו בפעולות לשיקום ההרס ולבניית הקולנוע מחדש.

סרט ארוטי

בקולנוע מוגרבי הוקרן הסרט „תום התמימות", שהוגדר כסרט אירוטי, ועל כרזות הסרט שהוצגה בחזית הבניין התנוסס דיוקנה של נערה מעורטלת. בקולנוע סטודיו הסמוך הוקרן הסרט „אגנס של אלוהים". היו כאלה שניסו לראות בכך מניע להצתה זדונית, על רקע ההצתות והפיגועים האחרונים שהיו באחרונה בארץ. גם מפקד כבאי תל־אביב, איתן כהן, אמר לכתב עת"ם, כי האש פרצה כתוצאה מתקלה במערכת החשמל. כנראה באיזור הרמקולים שעל הבמה. את הסיבה לתקלה טרם גילו החוקרים וכאמור, היום יבדוק מהנדס את המערכת.

החוקרים סבורים, כי האש פרצה מיד לאחר שהחלו הצופים לצאת, אולם איש לא הבחין בה. האש התפשטה באופן טבעי וליחכה את החומרים הדליקים שעל הבמה ובאולם, עד שפרצה בלהבות אש כלפי הגג, הלהיטה אותו וגרמה לקריסתו. הכבאים שפעלו במקום צויינו לשבח על־ידי הגורמים הרבים במקום, לאחר שפעלו בסיכון רב, חרף החום העז וגיצים ונפלים שצנחו סביבם.

אחד מסמלי העיר

קולנוע מוגרבי הוקם לפני כ־56 שנים, והיה אחד מסמלי העיר. הכיכר שלמרגלות הבניין נקראת כ"ט בנובמבר, ע"ש יום הצהרת בלפור, אולם הקהל כמעט ואינו מודע לשם זה ומכנה את המקום „כיכר מוגרבי". לכיכר זו נהרו ביום הכרזת האו"ם על הקמת מדינת ישראל אלפי חוגגים.

את הבניין תיכננו האדריכלים ברלין ופסובסקי. באותה תקופה היה חשש לפגעי טבע ורעידות־אדמה, ולפיכך הוחלט על הקמת תשתית חזקה ביותר לבניין. היסודות על הקרקע החולית הם בעובי 3 מטרים ובטון מזוין בעובי רב יצוק עליהם. הבניין הוקם בידי יעקב מוגרבי המנוח, שעלה לישראל מדמשק ב־1952. המקום יועד לקולנוע, תיאטרון ואופרה. אטרקציה מיוחדת היה הגג הנפתח של הקולנוע, שנועד לאוורר את האולם בלילות הקיץ, טרם המצאתם של מערכות מיזוג האוויר.

בקומת הקרקע של הבניין שוכנו תיאטרונים שונים וכן הציגו „הבימה", „המטאטא" ו„הקאמרי". ברבות השנים הותקנה בבניין מערכת מיזוג־אוויר והאולם הקטן הפך לקולנוע בשם סטודיו.

(עתים)

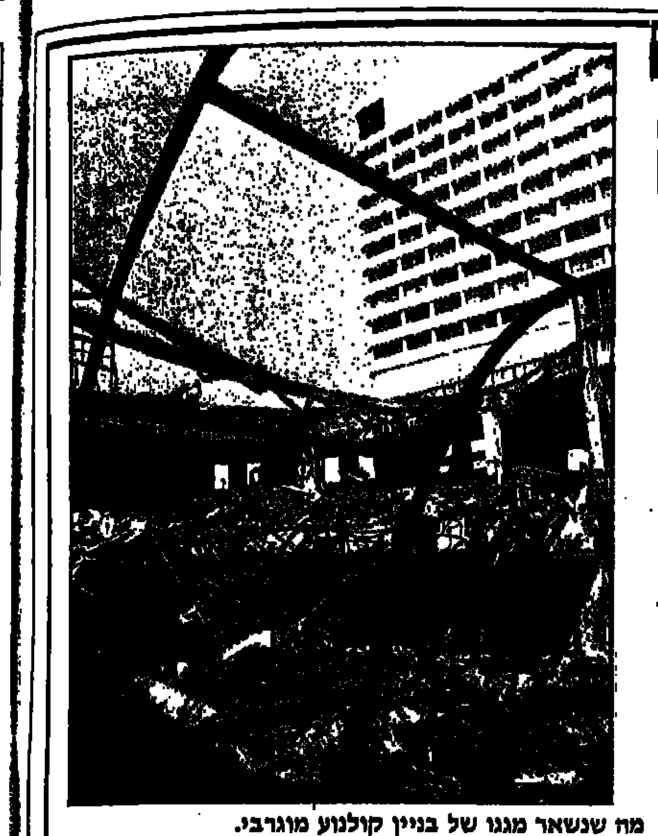

מה שנשאר מגגו של בניין קולנוע מוגרבי. (צילום: ישראל סימיונסקי, י.פ.פ.א.)

חוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965
הוועדה המקומית לתכנון ולבניה
תל־אביב–יפו
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב–יפו בקשה ליתן אישור לשימוש חורג ממחסן למשרד, ברחוב אנגל מס' 5 גוש 6936 חלקה 67 תיק בנין 005־2/0074.
בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אישור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב–יפו, שד' בן־גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת וטלפון.
ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

י. כספי, סגן ראש העירייה
יו"ר הוועדה המקומית
לתכנון ולבניה תל־אביב–יפו

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב–יפו

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבניה ת"א יפו בקשה ליתן אישור לשימוש חורג ממשרדים למוגון לשימוש פנימי בלבד ברחוב קהילת סלוניקי מספר 9, גוש 6625 חלקה 1006, תיק בנין 009־2"850.
בעל קרקע או בניין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר — אישור כנ"ל, במקום זה רשאי להגיש לוועדה המקומית לתיכנון ולבנייה ת"א יפו שדרות בן גוריון 68 את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת וטלפון.
ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פירסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הוועדה הנ"ל.

י. כספי
סגן ראש העירייה
יו"ר הוועדה המקומית
לתכנון ולבניה ת"א יפו

חוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
מרחב תכנון מקומי
פתח־תקוה
הודעה בדבר הפקדת תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה–1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה פתח תקווה, הופקדה תכנית מפורטת הנקראת „תכנית מפורטת מס' פת/1209/22", ביחד עם התשריט המצורף אליה.
עיקרי הוראות התכנית: קביעת קו בניין קדמי וצדי. הרחבת דרך איחוד חלקות, קביעת הוראות בינוי.
ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית: גוש 6393 חלקות 99, 100 רח' אלקחי.
כל המעוניין בתכנית רשאי לעיין בה, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל. כל המעוניין בקרקע, בבניין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה עצמו נפגע על ידי התכנית וכל הזכאי לכך עפ"י סעיף 100 לחוק האמור, רשאי, תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות להגיש התנגדות לתכנית במשרדי הועדה המקומית האמורה.
תאריך: 6.6.1986

ד. שושן, יו"ר הועדה המחוזית
לתכנון ולבניה — מחוז המרכז

חוק התכנון והבניה תשכ"ה - 1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב–יפו
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה - 1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב–יפו בקשה ליתן אישור להקלה בקוי בנין 2.80 במקום 3.00 מ' ברחוב גוש חלב מס' 22, תיק בנין 022־0282.
בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אישור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב–יפו, שד' בן גוריון 68 את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת וטלפון.
ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

י. כספי
סגן ראש העיר
יו"ר הועדה המקומית
לתכנון ולבניה תל־אביב–יפו
51294

שערי מטבע־חוץ בנק הפועלים – 18.6.86

	היחידה	בנקנוטים – קניה	בנקנוטים – מכירה	העברות והמחאות – קניה	העברות והמחאות – מכירה	שערים יציגים
דולר אמריקני	1	1.46	1.53	1.4867	1.5053	1.496
לירה שטרלינג	1	2.20	2.30	2.2365	2.2644	2.253
מרק גרמני	1	0.66	0.69	0.6674	0.6758	0.670
פרנק צרפתי	1	0.20	0.22	0.2091	0.2117	0.210
גילדן הולנדי	1	0.58	0.61	0.5923	0.5997	0.595
פרנק שווייצרי	1	0.79	0.83	0.8084	0.8185	0.812
כתר שבדי	1	0.20	0.21	0.2061	0.2086	0.207
כתר נורווגי	1	0.19	0.20	0.1956	0.1981	0.196
כתר דני	1	0.17	0.18	0.1798	0.1820	0.181
מרק פיני	1	0.28	0.30	0.2867	0.2903	0.280
דולר קנדי	1	1.05	1.10	1.0696	1.0829	1.077
דולר אוסטרלי	1	1.00	1.07	1.0318	1.0447	1.037
ראנד דרום אפריקני	1	0.38	0.64	0.6274	0.6352	0.631
פרנק בלגי	10	0.32	0.34	0.3263	0.3304	0.328
שילינג אוסטרי	10	0.93	0.98	0.9495	0.9614	0.954
לירה איטלקית	1,000	0.95	1.01	0.9726	0.9848	0.977
ין יפני	100	0.88	0.92	0.8913	0.9024	0.887

חוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
הוועדה המקומית לתכנון ולבניה
תל־אביב–יפו
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב–יפו בקשה ליתן אישור להקלה לבניית מעלית בקו בנין אחורי ברחוב מוטין מס' 26 גוש 6217 חלקה 361, תיק בנין 026־5/346.
בעל קרקע או בנין המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אישור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב–יפו, שד' בן־גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת וטלפון.
ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

י. כספי, סגן ראש העירייה
יו"ר הועדה המקומית
לתכנון ולבניה — תל־אביב–יפו

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה
נתניה

ניתנת בזה הודעה כי לוועדה הוגשה בקשה לאישור תוספת / בניית מגורים לבית על חלקה 31 בגוש 8231 רח' ההגנה מס' 4 בחריגה, של 0.8% מעל לאחוזי הבניה המותרים. את התכנית ניתן לראות במשרדי הוועדה.
התנגדויות אפשר להגיש משך שבועיים מיום פרסום מודעה זו.

י. אלרואי
יו"ר הוועדה המקומית

ועדה מקומית לתכנון ובניה
גליל מרכזי
רח' לוחמי הגטאות 10 – עכו
חוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
מרחב תכנון מקומי
גליל מרכזי עכו

ניתנת בזה הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965, כי במשרדי הועדה המקומית לתכנון ובניה גליל מרכזי בעכו, הוגשה בקשה לקבלת הקלה בבניה. בתיק מס' 1169/85 ע"י מר חסן תאמר כדראן במקום ... גוש 18932 חלקה 35 ...
... הקלה עודף של 10 מ"ר בניה בקומה א' ...
המעוניין רשאי להגיש התנגדות למשרדי הועדה המקומית, רח' לוחמי הגטאות 10 עכו, תוך 14 יום מיום פרסום הודעה זו.

משה סלע, יו"ר הועדה המקומית
לתכנון ובניה גליל מרכזי — עכו

מרחב תכנון מקומי כפר־סבא
הודעה עפ"י סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965
בדבר בקשה להקלה ושמוש חורג

הועדה המקומית לתכנון ולבניה כפר־סבא מודיעה בזה כי הוגשה בקשה להתיר על חלקה 171 בגוש 6431 רחוב ... הקלה כלהלן: תוספת 3.5% לאחוזי הבניה המותרים.
כל המעוניין יוכל לעיין בבקשה הנ"ל ובתכניות המצורפות אליה, במשרדי הועדה המקומית כפר־סבא, רחוב ויצמן 137, בשעות קבלת קהל. ללא ...

מחזור חותם ב־

„מדבר יש – איפה הפנינה"
נוטשים את מצפה רמון
מאת עודד ליפשיץ

*

אסור להפקיר אסיר
אמנסטי משתדל למענם
מאת שלמה סלוצקי

*

קרב ט' ב־ט'
ה„לימודית" רבה עם ה„כללית"
מאת אחי רונאל

*

מותו של סמוראי
סרט על מישימה, הסופר היפני
מאת יעל ישראל

*

ראיון: „אנחנו חברה של בולעים ומולטים"
עם שולמית למיר
מאת רונית מורגנשטרן

חותם אישי – מאת יצחק שלו
שלום בית – מאת חיה יוסף
חוראקירי – מאת לור

טלקס

● מועצת פועלי ת"א מוקיעה גילויי אלימות

מזכירות מועצת פועלי ת"א יצאה אתמול בגילוי־דעת להרגעת הרוחות בין דתיים וחילוניים.
מזכיר המועצה, תדי קאופמן, אמר כי למעשים נפשעים כהצתות בתי כנסת ושיבוות יש להתייחס בכל חומרת הדין.
במקביל, גינה מעשי אלימות של חרדים והציע לשים את אלה הבאים לחוק המדינה על ספסל הנאשמים. כתב „על המשמר"

● פרסי השלטון המקומי לעיריית בת־ים

פרס השלטון המקומי ומשרד הפנים למשק ואפסנאות הוענק למחלקת המשק של עיריית בת־ים ולמנהל המחלקה, אפרים מטס.
כן הוענק פרס לניהול וייעול לאגודה לתרבות הדיור ולמנהל האגודה יצחק אהרוני.
הפרסים הוענקו בתום הכנס הארצי השמיני לשלטון ולמינהל מקומי, שהתקיים בבנייני האומה בירושלים. **אשר שילוני**

● היום — יום הילד הערבי בישראל

יום הילד הערבי בישראל יצויין היום בכפר שעב בגליל המערבי. במשך היום יתארחו תלמידים ער־בים ויהודים מבתי הספר בעבלין. כבול, תמרה ועלומים מקריית ים שיתארחו ע"י התלמידים בשעב. (עש"ת)

נעצר רב החשוד במעשים מגונים

„המלאך אמר לי לעשות את שדייך המכושפים"

מאת ניצה רימון
כתבת „על המשמר"

רב מכפר־סבא, בן 64, נעצר אתמול כחשוד בכישוף צעירות, עשיית מעשים מגונים בגופן, סחיטת כספים ומירמה.

הרב חשוד כי הונה חברת קיבוץ בדרום, צעירה חולה בטרשת נפוצה, והבטיח מרפא למחלתה תמורת עיסוי גופה וקיום יחסי מין מלאים עמה — כל זאת בתמורה לכסף רב.

הרב נעצר במשטרת כפר־סבא, לאחר שבת הקיבוץ הביאה עימה לטיפול חברה אחרת מהקיבוץ, שהיתה שרויה במצוקה. כשנודע לחברה כי תמורת הריפוי עליה לקיים יחסי מין עם הרב, התעורר חשדה, ושתי הצעירות אזרו אומץ ופנו מיד למשטרה והגישו תלונה נגד הרב.

בפני קצין החקירות גוללה הצעירה השתלשלות סיפור בלהות מוזר ומדהים לחליפות. כבר בפגישתם הראשונה, הודיע הרב לצעירה, כי גופה מכושף, וכי עליה להביע משאלת לב על פיסת נייר. הרב שרף את הפתק, פיזר את האפר באוויר וסיפר לצעירה כי מלאך שמקבל את האפר משדר אל מוחו פתרון לכל דווי.

הטיפול כלל גם בדיקה גופנית כוללת, במהלכה ריסס הרב חומר מסוים על שדיה של האישה בטענה, כי הם מכושפים, ולאחר מכן השביע אותה לבל תגלה את מהות הטיפול לאיש.

בטיפול השני „שידר המלאך" לרב לעשות את שדיי הצעירה ובטיפול השלישי קיים הרב יחסי מין עם הצעירה. — כל זאת כמובן „בהוראת המלאך". עבור כל הטיפולים לא שכח הרב גם לגבות כסף רב.

משטרת כפר־סבא הכניסה לתמונה את החוקרת רס"ר ציפי קלצרמן, שהתחזתה לאישה חולה. הרב הציע לה טיפול בשדייה המכושפים וסידרת טיפולים והרפיות.

לפגישה הבאה כבר הגיעה השוטרת בליווי של ארבעה בלשים. להפתעתם, הרב גילה התנגדות נמרצת להתלוות אליהם לחקירה, והשוטרים נאלצו להפעיל כוח סביר על מנת לעצור אותו.

בביתו נמצאו פוחלצים של עטלפים, נחשים, לטאות ורגלי ארנבות וכן מאזניים לשקילת זהב. כן נמצאו תכשיטים רבים שהמשטרה חושדת כי גבה מהנשים עבור הטיפולים.

ראש עיריית אשדוד החשוד במירמה — שוחרר בערבות

ראש עיריית אשדוד אריה אזולאי, בן 53, שנעצר ב־8 ביוני ל־10 ימים כחשוד בלקיחת שוחד, זיוף, שימוש במיסמך מזוייף ומירמה — שוחרר אתמול בערבות של 50 אלף ש"ח בפקודת בית־משפט השלום בת"א.

עם זאת, אסר בית־המשפט את יציאתו מן הארץ, חייב אותו להפקיד את דרכונו במשטרה ואסר עליו ליצור קשר כלשהו עם המעורבים בחקירה.

הדיון בעניינו התקיים באולם המשפטים של השופט עמיקם פיאלקוב, שהיה מלא עד אפס מקום. נראו בו חברים ועובדי עירייה, שאול בן שמחון, מראשי איגוד יוצאי מרוקו, ורבים אחרים.

נציג המשטרה, רב־פקד אשר שמיר, ציין כי למשטרה היו תחילה התלבטויות לא מעטות, אך בסיכומו של דבר הוחלט לא להתנגד לשיחרורו של החשוד בערבות בטוחה.

בהחלטתו העיר השופט: „איני בא לעסוק בעניין החשדות שהועלו נגד ראש העירייה. אומר רק, שחזרתו של עד המפתח בפרשה זו, אברהם וואנונה, מן העדות שמסר במשטרה, איננה גורמת לי לחשוב שהיתה זו עדות שקר. בעצם העניין נשאר פתוח לחקירה נוספת." (עתים)

אריה אזולאי, ראש עיריית אשדוד, מתחבק עם בתו, לאחר ששוחרר בערבות. צילום: י.פ.פ.א.

מאסר עולם לשני חברי „כוח 17"

מאת רפאל גאון, כתבנו בדרום

שני תושבי בני סוהילה ברצועת עזה, עדל אחמד עלי אבו ראליה (28) ומוחמד חרשי עבד אשיבי (25), נידונו אתמול בבית־הדין הצבאי בעזה למאסר עולם.

השניים הורשעו ברצח שני אחים תושבי חן יונס ב־19 במארס השנה, במשרד התיווך שלום. כמו כן, הורשעו השניים בקשירת קשר לרצח קצין במינהל האזרחי ובהשתייכות ל„כוח 17", יחידת המחץ בארגון הפת"ח, אליה הצטרפו בפברואר '86.

נאשם מספר 1 ירה בשני האחים והרגם וחברו אבטח אותו בשעת המעשה וגם ניסה לרצוח תושב מקומי נוסף שהיה בקרבת מקום והיה עד ראייה לרצח.

השניים שנתפסו ונעצרו עוד באותו יום, לא הביעו חרטה בבית המשפט.

מפלגת הפועלים המאוחדת
המרכז

לוח פעילות שבועית
מה־19.6.86 — 25.6.86

מחלקת ההסברה

20.6 – בי"ס תיכון מקיף צמת – 9.00 – ח"כ אמירה סרטני
21.6 – רחבת מוזיאון ת"א – 18.30 – עצרת „כן לסובלנות – לא לאלימות"
22.6 – רעננה – 20.00 – ח"כ אמירה סרטני – חוג בית

בית המרכז – 13.00 – ח"כ אלעזר גרנות
תדריך שבועי לפעילים

23.6.86 – ירושלים כיכר המנורה חישן – בשעה 17.30
עצרת „כן ליהדות – לא לאלימות"
בהשתתפות: ח"כ ויקטור שם־טוב – מפ"ם,
ד"ר יהושע שוקת – שינוי, ח"כ מורלה בר־און – ר"צ,
עו"ד אורי הופרט, הרב טוביה בן־חורין – בית־כנסת הראל
דדה בן־שטרית – ירושלים אחת,
נציג תנועות הנוער החלוציות

24.6 – סניף אור יהודה – 10.00 – ילדי מורג,
יהודה דגורי – מפגש פעילים
בית ברל – 15.30 – נחום שור – לסטודנטים
סניף חיפה התחתית – 17.00 – מרדכי שטיינברג – לוותיקים
סניף רמת השרון – 19.00 – דוד שטוקפיש – אידיש
סניף רמלה – 19.00 – דב פלג – אספת חברים

25.6 – בבית המרכז, בשעה 10.00 – מליאת מחלקת האירגון
שימו לב לשינוי בשעה

ב־25.6.86, בשעה 13.00 – ישיבת סיעת מפ"ם בהסתדרות
באולם הישיבות קומה ד' בוועד הפועל
על סדר היום: 1. בחירת ריכוז הסיעה
2. לקראת מועצת חברת העובדים
השתתפות חובה!

ב־25.6.86, בשעה 16.00 – מזכירות מפ"ם
באולם הישיבות במרכז – על סדר היום:
אישור ועדות המזכירות; דיון מדיני

25.6 – סניף הרצליה – 19.00 – משה סמולר – אידיש
סניף כפר־סבא – 20.00 – ד"ר מאיר פעיל – ערב
בנושא: מלחמות ישראל בעיני הסטוריון

חברית העולמית של מפ"ם

19.6 – בשעה 16.00 – במועדון הקבה"א – מזכירות מורחבת וסיעת מפ"ם בעצרת הסוכנות היהודית
בהשתתפות שר החקלאות יעקב צור
23.6 – ירושלים – בשעה 20.30 – פגישת המשלחות מחו"ל עם סיעת מפ"ם בכנסת
25.6 – ירושלים במכון שרת – בשעה 19.00 – ישיבת משותפת של סיעת מפ"ם, תנועת העבודה הציונית, רפורמים, קונסרבטיבים בוועד הפועל הציוני

המחלקה לאיגוד מקצועי

22.6 – נהריה – 9.00 – שלמה קבריק, דב אלקנתי,
דני גלזר – סיור במפעלים
סניף תל־אביב – 17.00 – חיים סרור, רבקה יעקובוביץ
– העבודה השכירה

22.6 – במרכז מפ"ם – בשעה 17.00
כינוס דחוף של תא האחיות
בהשתתפות: אפרים זילוני, דב אלקנתי, נעמי ריפתין, שולה ברקן
* הזמנות בכתב לא תשלחנה

23.6 – קיבוץ דן – 16.30 – מפגש עם ותיקי הקיבוץ
בנושא: מאבקי עובדים במפעלים באיזור הצפון
בהשתתפות: דב אלקנתי, וציגי ועד עובדי מספנות ישראל
24.6 – חיפה – 16.00 – סיור במגדל הנביאים בהדרכתו של יוסי בן בסט, מנכ"ל מגדל הנביאים ובהשתתפות: דב אלקנתי,
ברוך שנורס, יחזקאל יחזקאל – מפגש עם ועד העובדים

לישעיהו איזנר ומשפחתו
ולקיבוץ שובל
איתכם באבלכם הכבד בהילקח
הילה
מחלקת הבניה של
הקיבוץ הארצי

בפלילים

17 סוחרי סמים נעצרו באילת

מאת בצלאל רובין, כתבנו באילת

במבצע רב־היקף, שכונה „מבצע אלמוג", שבו השתתפו מעל 50 שוטרים ממשטרת אילת ומיחידות מרחב הנגב — נלכדו אתמול לפנות בוקר באילת 17 סוחרים ומפיצי סמים, ביניהם אישה אחת.

כל העצורים הם תושבי אילת, דמויות מוכרות, בעלי עבר פלילי עשיר בגילאים שבין 20 ל־30. האישה היחידה בין העצורים היא ערביה בת 25 ילידת נצרת, תושבת אילת זה כמה שנים.

מעצרם של 17 מפיצי הסמים בא בעקבות פעילותו של סוכן משטרתי סמוי, שפעל בקרב מפיצי הסמים במשך חמישה חודשים. בפרק זמן זה הוא רכש מהם בכסף מלא סמים מכל הסוגים, לרבות סמים קשים.

הסוכן המשטרתי, שאתמול נחשף לראשונה, הצליח במשך חמשת החודשים הללו לרכוש את אמונם המלא של סוחרי הסמים. בראש מבצע „אלמוג" עמד סגן ניצב חיים סעדון, ראש אגף החקירות במרחב הנגב.

לדברי מפקדי משטרת אילת, מפיצי הסמים הללו מצאו כר נרחב לפעילותם בקרב אלפי התיירים והמטיילים המגיעים לאילת לנופש בתקופת החופש הגדול. הם הוסיפו, שעבריינות מקומית זו משכה לאילת גם עבריינים חוץ רבים.

מחשש להפגנות של בני המשפחות בתחנת המשטרה באילת, כל העצורים הועברו ופוזרו במשך היום והלילה בכל תחנות מרחב הנגב. המשטרה תבקש היום מבית־משפט השלום את הארכת מעצרם כ־15 יום, ובפרק זמן זה הם יובאו למשפט.

אלוף ההתפרצויות בחיפה — למאסר

מאת יואב אביב, כתב „על המשמר"

חמש שנות מאסר, מחציתן לריצוי בפועל והיתר על־תנאי לשלוש שנים, גזר אתמול השופט המחוזי החיפני אמנון כרמי על „אלוף אלופי" ההתפרצויות באיזור חיפה והקריות, אריה גולן, בן ה־35.

הוא הורשע בביצוע 84 התפרצויות במשך חצי שנה.

בכתב־האישום שהוגש נגדו לבית־המשפט גוללה התובעת את סיפורן של ההתפרצויות לדירות עסקים ועוד טענה, כי הנאשם הינו אימת הציבור.

אריה גולן הורשע בבית המשפט על־פי הודאתו, והשופט כרמי אמר בגזר־דינו, כי „אין ספק שהנאשם זקוק לתמיכה נפשית כדי לאפשר לו למצוא את דרכו ולהיטיב אותה בחייו". במשפט הוברר עוד כי הנאשם ביצע התפרצויות בתדירות של כארבע לשבוע.

נפתח משפט הקצינים המואשמים בסחר בסמים

סניגורו של סגן אלוף דוד ליידר, המואשם ביחד עם סרן שמואל ברזיק, בסחר בסמים מסוכנים, טען אתמול כהיפתח הדיון המשפטי בבית־הדין הצבאי המיוחד, כי מדובר בעלילה זדונית שרקם סוחר לבנוני.

לדברי עוה"ד מאיר זיו, פעל סא"ל ליידר ביד קשה נגד סוחרי סמים, בתוקף תפקידיו בגבול הצפון ועל רקע זה נרקמה העלילה.

בכתב האישום נאמר, כי סא"ל ליידר היה קצין אג"מ של יחידת הקישור ללבנון וסרן ברזיק שירת כקצין חונך בצבא דרום לבנון. הם מואשמים בכך שייבאו סמים מסוכנים בהיקף של כ־700 ק"ג וסחרו בסמים אלה.

לטענת התביעה, קשר סא"ל ליידר קשר להפעלת רשת מבריחים. חברי אותה רשת ניצלו את מעמדו ואת המכונית הצמודה של הקצין לצורך הברחת מאות ק"ג של חשיש, בלי לעבור בדיקה במחסומי הגבול בצפון. (עתים)

אשתו של אסיר איימה לשרוף ילדיה ודירתה

מאת יואב אביב, כתב „על המשמר"

אשתו של אסיר, אם לשני ילדים, שפכה אתמול נפט בדירתה, החזיקה את שני ילדיה ואיימה לשרוף את הדירה על יושביה, אם לא יאפשרו לה להיפגש עם נציב שירות בתי־הסוהר, רפי סוויסה, לאלתר.

המקרה אירע אתמול בשעה 11:30 בבוקר. שושנה דהן, בת 28, אשתו של האסיר דהן ציון, בן ה־30, המרצה חמישה חודשי מאסר בגין עבירות סמים, שפכה נפט בדירתה והחזיקה את שני ילדיה בני השנה וחצי והארבע ואיימה להצית את הדירה.

למקום הוזעקו מפקד מרחב חיפה, תת־ניצב יעקב חביב, מפקד תחנת זבולון, סגן־ניצב יעקב בורוכסקי וכוחות משטרה, שהקיפו את הדירה. עד מהרה נוצר קשר בין מפקד מרחב חיפה לאישה. היא סיפרה לו מהמרפסת שבביתה, כשהיא מחזיקה את שני ילדיה ומעשנת בשרשרת, כי בעלה היה צריך לסיים את ריצוי המאסר בעוד כחודש, אולם הוא נעצר על־ידי שירות בתי־הסוהר כחשוד בדקירת סוהר בכלא באר־שבע והועבר לבידוד בכלא רמלה.

מפקד המרחב, תת־ניצב חביב, יצר קשר עם נציב שירות בתי־הסוהר ובשיחה הוסכם כי הנציב יקבל את האישה לשיחה במשרדו. עוד אתמול רק לאחר שאורגנה הפגישה, פתחה שושנה דהן בפני השוטרים את הדלת, ואחה"צ יצאה לפגוש את סוויסה במשרדו.

פגע במכוניות צה"ל „כי לא הוכר כנכה"

מאת יואב אביב, כתב „על המשמר"

צעיר תושב רכסים, שפגע במכוניות צבאיות, טוען כי ביצע את מעשהו כדי להזיק לצה"ל, כיוון שזה לא הכיר בו כנכה צה"ל.

הצעיר ציון ברדוגו, בן 31, נתפס ברחוב עין דור, לאחר ששבר שמשת מכונית צבאית שחנתה במקום עם אבן, אחר־כך, הרים אבן נוספת ושבר שמשת מכונית אחרת שחנתה במקום.

בחקירתו במשטרה, כשנשאל מדוע עשה את מעשהו, טען הצעיר כי „הצבא לא מכיר בי כנכה, ולכן אגרום לצה"ל נזקים".

גם בבית־המשפט חזר הצעיר על טיעונו בפני השופט סלים ג'ובראן, שקבע בהחלטתו, כי התנהגותו של הצעיר נראית מוזרה, ועל כן הורה למשטרה לשלוח להסתכלות פסיכיאטרית למשך 10 ימים.